

ДЪГЛАС АДАМС
ЖИВОТЪТ, ВСЕЛЕНАТА И
ВСИЧКО ОСТАНАЛО

Част 3 от „Пътеводител на галактическия стопаджия“

Превод от английски: Мая Десева, —

chitanka.info

ГЛАВА I

В едно обикновено утро вик на ужас беше звука, с който Артър Дент се събуди и внезапно си спомни къде всъщност беше.

Не беше само от това, че пещерата беше студена, не беше само от това, че беше влажна и смърдяща. Беше от това, че пещерата се намиреше по средата на Излингтън и нямаше да има автобус през следващите два милиона години.

Времето е най-лошото място, да кажем, в което можеш да се изгубиш, и Артър Дент можеше да го удостовери, доста поизгубен и в пространството, и във времето. Загубването в пространството най-малкото те кара да се чувствуваш зает.

Той беше загазил, намирайки се на предисторическата Земя, вследствие на сложна последователност от събития, които го свариха напълно неподготвен и го захвърлиха в особени райони на Галактиката, за чието съществуване не беше и подозирал, и макар че животът му сега беше много много много спокоен, той все още се чувствуваше изнервен.

Той не се беше радвал от пет години.

Тъй като не беше виждал никого отпреди четири години, когато си правеха компания с Форд Префект, не се беше чувствувал обиждан през цялото това време.

Освен веднъж.

Това се случи през една пролетна вечер преди две години.

Той се връщаше в пещерата си малко преди здрачаване, когато усети някакви светлини, които мигаха тайнствено през облаците. Той се обърна и се взря в тях с внезапно появила се в сърцето му надежда. Бягство. Изход. Освобождение. Несбъдваемата мечта на корабкрушенеца — кораб.

Докато гледаше и се вираше с вълнение и учудване, дълъг сребрист кораб се спусна през топлия вечерен въздух, тихо, безшумно, дългите му опори се разгънаха с леки технологично балетни движения.

Той леко допря земята, и малкото шум, породил се от това действие, замря веднага, като че ли беше приспан от вечерното спокойствие.

Една рампа се разгъна отвътре.

Навън бликна светлина.

Един висок силует се появи от люка. Той слезе по рампата и застана пред Артър.

— Ти си глупак, Дент — каза той простиичко.

Беше извънземен, много извънземен. Имаше особен извънземен ръст, особена извънземна сплескана глава, особено присвити малки извънземни очи, беше екстравагантно обвит със златни въжета с особен извънземен дизайн, и имаше бледа сивозелена извънземна кожа, която повечето сивозелени лица могат да придобият само с помощта на много упражнение и много скъп сапун.

Артър се извърна към него.

Той се втренчи право в него.

Първоначалното Артърново чувство на надежда и трепет мигновено беше заменено от учудване, и всичките му мисли поведоха битка за спечелване на гласните му струни, които да използват в този момент.

— Хммм? — каза той.

— Б... б... б... ъх — прибави той.

— Р... ра... ох... кой? — смогна да каже накрая и изпадна в откровена тишина. Той чувствуваше ефекта от това да не говориш нищо с никого, откакто се помниш.

Извънземното създание се намръщи за момент и погледна в нещо, което би трябвало да бъде някакъв вид папка, което държеше в своята тънка вретеновидна извънземна ръка.

— Артър Дент? — запита то.

Артър безпомощно кимна.

— Артър Филип Дент? — продължи извънземното с ефективно джафкане.

— Хм, хм... да... хм, хм — потвърди Артър.

— Ти си глупак — повтори то, — истински задник.

— Хм...

Създанието си кимна, изписа особен извънземен знак в папката си, и бързо се запъти обратно към кораба си.

— Хм... — каза Артър отчаяно, — хм...

— Не ми го казвай — отрязва го извънземното, след което се качи по рампата, мина през люка и изчезна в кораба. Корабът се затвори и започна да издава нисък пулсиращ звук.

— Хм, хей! — изкрещя Артър, и побягна безпомощно към кораба.

— Почакай само една минутка — извика той. — Какво е това? Какво? Почакай!

Корабът се вдигна и като че ли разпръсваше теглото си като було по земята, след което леко се завъртя. След това странно се понесе нагоре във вечерното небе, мина през облаците, осветявайки ги за малко, и после изчезна, оставяйки Артър, който танцуваше мъничък танц, сам на земята.

— Какво? — изкрещя той. — Какво? Какво? Хей, какво? Върни се и го кажи отново!

Той скача и танцува, докато краката му не се разтрепераха, и крещя, докато белите му дробове не се изпилиха. Така и не получи отговор от никого. Нямахше кой да го чуе или да му говори.

Извънземният кораб вече гърмеше покрай външните граници на атмосферата по своя път към ужасяващата пустота, която разделя едно от друго малкото неща, които се намират във Вселената.

Неговият собственик, извънземното със скъпия тен, се облегна в креслото си. Името му беше Воубагър Безкрайно Продълженият. Той беше човек с цел. Не много добра цел, както той може би допускаше в началото, но най-малкото беше цел и най-малкото го караше да се движи.

Воубагър Безкрайно Продълженият беше — всъщност е — едно от малкото безсмъртни същества във Вселената.

Тези, които са се родили безсмъртни, инстинктивно знаят как да се справят с това, но Воубагър не беше от тях. Всъщност той ги мразеше всички тези спокойни копелета. Безсмъртието му се беше прикачило за него след нещастен случай с един неразумен ускорител на частици, един течен обяд и чифт гумени ленти. Точните детайли на случая не са важни, защото никой никога няма да успее да пресъздаде същите обстоятелства, при които той се е случил, и много хора са завършили, изглеждайки много глупаво, или умирайки, или и двете наведнъж, когато са се опитвали.

Воубагър затвори очи с жестоко и отпаднало изражение, пушна малко лек джаз по корабното стерео, и си помисли, че би могъл да го направи ако не беше изживявал неделните следобеди; наистина щеше да го направи.

Смешно беше да започне — той си имаше топка, живееше опасно, поемаше рискове, занимавайки се с дългосрочни инвестиции с висока отстъпка, и изобщо надживяваше всички.

Най-накрая той не можеше да се справя с неделните следобеди и с ужасната апатия, която започва да те обзема около 2 и 55, когато знаеш, че вече си се изкъпал толкова пъти, колкото е обичайното за този ден, че колкото и сериозно да се вираш в дадена статия от вестник, всъщност никога няма да я прочетеш, или да използваш революционно новата технология за подкастриране, която се описва там, и че колкото повече се вираш в часовника, толкова по-милостиво стрелките ще приближават към четвъртия час, и ще навлезеш в дългото мрачно време за чай.

Така че нещата започнаха да му втръсват. Веселите усмивки, които се появяваха на лицето му, когато присъствуваше на погребенията на други хора, започнаха да избледняват. Той започна да презира Вселената като цяло и всеки в нея поотделно.

Това беше моментът, в който той измисли своята цел, не щото, което щеше да го тика напред, и което, както се видя, щеше да го подтиква напред завинаги. То беше следното:

Той щеше да обиди Вселената.

Това беше, той щеше да обиди всички в нея. Индивидуално, персонално, един по един, и (това беше нещото, при което той наистина реши да скръцне със зъби) по азбучен ред.

Когато хората протестираха срещу него, както те понякога правеха, че този план е не само погрешен, но всъщност неосъществим поради броя на хората, родени и умрели през цялото това време, той само щеше да ги изгледа със стоманен поглед и да ги попита „Човек може да си мечтае, нали?“

И така, той започна. Снабди се с космически кораб, в който беше вграден компютър, способен да работи с всички данни, отнасящи се до цялото население на познатата Вселена, и пресмятащ ужасно сложните маршрути, свързани с това.

Корабът му прелетя през външната граница на Слънчевата система, готвейки се да се изстреля покрай Слънцето и да излезе в междузвездното пространство.

— Компютър — каза той.

— Тук — изписука компютърът радостно.

— А сега накъде?

— Изчислявам.

Воубагър се взря за момент във фантастичната бижутерия на нощта, в билионите малки диамантени светове, които проблясваха в безграничната тъмнина. Всеки, всеки един от тях влизаше в плана му за пътуване. На повечето от тях той щеше да се връща още милиони пъти.

Той за момент си представи своето пътешествие, като свърза всички точки по небето като в детска игра за свързване на номерирани точки. Искаше му се от някоя далечна точка във Вселената тези линии да се виждат като много, много мръсна дума.

Компютърът бипна немелодично, за да покаже, че е свършил с изчисленията.

— Фолфанга — каза той и бипна.

— Четвъртият свят от системата Фолфанга — продължи той той и бипна отново.

— Изчислено време за път — три седмици — продължи той понататък и бипна отново.

— Там трябва да се срещнеш с един гол охлюв — бипна той, — от рода А-Рт-Ърп-Хъл-Ъпден.

— Вярвам — каза той след малка пауза, в която бипна, — че си решил да го наречеш безмозъчен дърдорко.

Воубагър изгруктя. Погледна величието на битието извън прозореца за секунда-две.

— Мисля, че ще подремна — каза той, и прибави, — през кои райони от мрежата ще минем през следващите часове?

Компютърът бипна.

— Космовид, Тинкпикс, и Домашната мозъчна кутия — каза той й бипна.

— Да има филми, които да съм гледал по-малко от тридесет хиляди пъти?

— Не.

— Хм.

— „Гняв във Космоса“. Гледал си го само тридесет и три хиляди петстотин и седемнадесет пъти.

— Събуди ме за втората част.

Компютърът бипна.

— Спи добре.

Корабът летеше в нощта.

Междувременно на Земята започна да вали проливен дъжд, и Артър Дент седна в пещерата си и прекара една от наистина най-отвратителните вечери през целия си живот, като си мислеше какво можеше да каже на извънземното, и като размазваше мухи по стената, защото те също имаха отвратителна вечер.

На другият ден той си направи торба от заешка кожа, защото си помисли, че ще му служи, за да си държи разни неща в нея.

ГЛАВА II

Тази сутрин, две години по-късно, беше сладка и благоуханна, и той излезе от пещерата, която наричаше дом, поне докато не измислеше по-хубаво име, или докато не си намереше друга пещера.

Въпреки че гърлото му го болеше от тазсутрешния вик на ужас, беше в невероятно добро настроение. Той здраво се загърна в своя опърпан шлифер и погледна яркото утро.

Въздухът беше чист и уханен, вятърът леко поклащаше високата трева около пещерата, птиците си чуруликаха взаимно, пеперудите си подхвъркваха весело наоколо, и като че ли цялата природа беше в заговор да бъде толкова прекрасна, колокото вероятно можеше да бъде.

Все пак не само тези пасторални картинки караха Артър да се чувства толкова бодър. Току-що му беше хрумнала чудесната идея как да се справи с ужасната самотна изолация, с нощните кошмари, с пропадането на всичките му опити за градинарство и с абсолютното безсмислие и безуспешност на своя живот тук, на предисторическата Земя, и тя беше, че той полудява.

Той погледна отново и извади парче от заешки крак, останал от последната му вечеря. Той го подъвка щастливо няколко минути и после реши да обяви своето решение.

Той се изправи и погледна света, квадратиран на полета и хълмове. За да прибави тежест на думите си, той затъкна един заешки кокал в косата си, и разтвори широко ръце.

— Ще полудея — обяви той.

— Хубава идея — каза Форд Префект, слизайки от скалата, на която беше седнал.

Мозъкът на Артър се преобърна. Челюстта му започна да се отпуска.

— Аз също полудявах за малко — каза Форд, — не ми прекъсвай доброто дело.

— Виждаш ли — каза Форд, — ...

— Къде беше — го прекъсна Артър, сега, когато главата му престана да пресмята.

— Наоколо — каза Форд, — наоколо и наблизко. — Той се ухили по начин, който трябваше да бъде разглеждан като неразгневен. — Току-що си откачих мозъка от куката за малко. Считам, че ако останалият свят ме желае толкова лош като преди, просто ще ме повика отново. Наистина.

Той извади от своята очукана и разнебитена чанта СубЕта Сенс-О-Матика.

— Най-малко — каза той, — си мисля, че ме повика. Това нещо малко работи. — Той го разтърси. — Ако е фалшива тревога, ще полудея — каза той, — отново.

Артър разтърси глава и седна. Погледна нагоре.

— Мислех, че си мъртъв — простичко каза той.

— Аз също си го мислех по едно време — каза Форд, — и после реших да бъда лимон за две седмици. През цялото това време се забавлявах, като скачах в джин с тоник и излизах обратно.

Артър си прочисти гърлото и опита отново.

— Къде — попита той, — намери...?

— Джин с тоник ли? — попита бързо Форд. — Намерих едно малко езерце, за което си помислих, че е пълно с джин с тоник, и скачах в него. Поне вярвах, че си мисля, че това е джин с тоник.

— Може би — прибави той с хилене, което би накарало нормалните хора да подскачат по дърветата, — само съм си го представял.

Той изчака реакцията на Артър, но Артър знаеше по-добре от това.

— Продължавай — каза той безизразно.

— Въпросът е, виждаш ли — каза Форд, — че няма смисъл да полудяваш с цел да спреш да полудяваш. Трябва просто да спреш и да си запазиш нормалността за по-късно.

— И ти отново си нормален, нали? — попита Артър. — Питам просто за информация.

— Ходих в Африка — каза Форд.

— Да?

— Да.

— На какво приличаше?

— А това твоята пещера ли е? — попита Форд.

— Хм, да — каза Артър. Той се почувствува много странно. След почти четири години тотална изолация беше толкова зарадван и облекчен да види Форд, че още малко и щеше да заплаче. От друга страна, Форд беше личност, която почти веднага може да те ядоса.

— Много е хубава — каза Форд за пещерата на Артър. Трябва да я мразиш.

Артър не се обезпокои да му отговори.

— Африка беше много интересна — каза Форд. — Държах се много странно там.

Той се взря замислено в далечината.

— Започнах да бъда жесток с животните — каза той весело, — но само като хоби.

— Така ли? — попита Артър предпазливо.

— Да — увери го Форд. — Не искам да те разстройвам с детайли, защото те ще...

— Какво?

— Те потиснат. Но може да ти е интересно да знаеш, че моите две ръце са отговорни за извратения вид на някои животни, които ти познаваш от по-късните векове. Опитах се да науча жираф да лети. Вярваш ли ми?

— Разкажи ми — каза Артър.

— По-късно. Ще ти спомена само, че ПЪТЕВОДИТЕЛЯТ казва.

— ПЪ...?

— Пътеводителят. ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ. Помниш ли?

— Да. Помня, че го изхвърлих в реката.

— Да — каза Форд, — но аз го хванах с въдица.

— Не ми го каза.

— Не исках да го изхвърлиш отново.

— Стига толкова — допусна Артър. — Какво казва?

— Какво?

— Какво казва ПЪТЕВОДИТЕЛЯТ?

— ПЪТЕВОДИТЕЛЯТ казва, че съществува изкуство да се лети — каза Форд, — или по-скоро умение. Умението се заключава в това да се научиш как да се хвърлиш на земята и да не я улучиш.

Той се усмихна леко, посочи колената на панталоните си и вдигна ръце, за да се видят лактите му. Те бяха разкъсани и пробити.

— Досега не се справях много добре — каза той и протегна ръка. — Много се радвам да те видя отново, Артър — добави той.

Артър разтърси глава във внезапен пристъп на емоционалност и объркване.

— Не съм виждал никого от години — каза той, — никого. Почти мога да си припомня как се говореше. Практикувах да говоря с... да говоря с... как се казваха тези неща, с които ако говориш, хората те мислят за луд? Като Джордж Трети?

— Крале? — предположи Форд.

— Не, не — каза Артър. — Нещата, на които той е говорел. Ние сме заобиколени от тях по божията воля. Лично аз съм засадил стотици. Дървета! Практикувах да разговарям с дървета. За какво е това?

Форд все още държеше ръката си протегната. Артър я погледна неразбиращо.

— Ръкувай се — подсказа му Форд.

Артър го направи, отначало нервно, като че ли ръката можеше да се превърне в риба. После я сграбчи енергично с двете си ръце с придोшло чувство на облекчение. Той я разтърси и я разтърси...

След малко Форд намери за необходимо да престанат. Те се изкачиха до върха на най-близката скална издатина и разгледаха околността.

— Какво стана с Голгафринчънците? — попита Форд.

Артър сви рамене.

— Повечето от тях не можаха да изкарат зимата преди три години — каза той, — а малкото, които преживяха до пролетта, казаха, че излизат във ваканция, и отплуваха на сал. Историята казва, че трябва да са оцеляли.

— Хх — каза Форд. — Добре, добре. — Той опря ръце на бедрата си и огледа празния свят. Внезапно той усети изблик на енергия.

— Тръгваме — каза развълнувано той и потръпна от енергията.

— Къде? Как? — попита Артър.

— Не знам — отговори Форд, — но току-що почувствувах, че сега е момента. Ще се случат някои неща. Тръгваме. — Той понижи

гласа си до шепот.

— Открих — каза той, — изкривявания в коритото.

Той се взря проникателно в далечината и изглеждаше, че иска точно в този момент вятърът драматично да развее косата му, но точно в този момент вятърът беше зает да глупее с няколко листа наоколо.

Артър го помоли да повтори това, което току-що беше казал, защото изобщо не беше схванал значението му. Форд го повтори.

— Коритото? — попита Артър.

— Пространствено-временното корито — каза Форд, и тъй като вятърът духна леко точно в този момент, той се озъби срещу него.

Артър кимна, после прочисти гърлото си.

— Да не би да става дума — попита той внимателно, — за някакъв вид Вогонска пералня, или за какво говорим?

— Въртопи — каза Форд, — в пространствено-временния континуум.

— Аха — кимна Артър, — тия ли? Той ли? — Той пъкна ръцете си в джобове на шлифера и погледна разбиращо в далечината.

— Какво? — попита Форд.

— Хм, кой — каза Артър, — точно е Еди^[1] тогава?

Форд го погледна сърдито.

— Ще ме слушаш ли? — изсъска той.

— Слушах те — каза Артър, — но не съм сигурен, че помага.

Форд го сграбчи за реверите на шлифера и му заговори толкова бавно и ясно и търпеливо, като че ли говореше на някого от счетоводния отдел на телефонна компания.

— Сигурно — каза той, — има някакви зони... — каза той, — на нестабилност... — каза той, — във фабриката — каза той...

Артър погледна глупашки към мястото, където Форд го беше хванал за шлифера. Форд продължи, преди Артър да успее да превърне глупавия поглед в глупава забележка.

— ...във фабриката на пространство-времето — каза той.

— А-а-а, тази — каза Артър.

— Да, тази — потвърди Форд.

Те стояха сами на един хълм на предисторическата Земя и се визираха непоколебимо един в друг.

— И те са направили какво? — попита Артър.

— Те — каза Форд, — са създали зоните на нестабилност.

— Наистина ли? — попита Артър; очите му не трепнаха в този момент.

— Наистина — каза Форд с подобна степен на очна неподвижност.

— Добре — каза Артър.

— Виждаш ли? — попита Форд.

Получи се малка пауза.

— Трудността при този разговор е — каза Артър след някакъв замислен поглед, който премина по лицето му като планинар, който лази по трудна скала, — че той е много различен от повечето ми разговори напоследък. Които, както ти обясних, водих почти само с дървета. Те не бяха като този. Може би освен когато си говорех с боровете, които понякога малко затъваха.

— Артър — каза Форд.

— Здравсти? Да? — каза Артър.

— Само повярвай във всичко, което ти казах, и всичко ще стане много, много просто.

— А, да, но не съм много сигурен, че вярвам в това.

Те седнаха и успокоиха мислите си.

Форд извади своят Суб-Ета Сенс-О-Матик. Той издаваше неопределени бръмчащи звуци и една мъничка лампичка неясно примигваше.

— Плоска батерия? — попита Артър.

— Не — каза Форд, — има движещо се изкривяване във фабриката на пространство-времето, въртоп, зона от нестабилност, и то тук някъде, в близост до нас.

— Къде?

Форд завъртя устройството в бавен лек плъзгащ полукръг. Внезапно лампичката светна.

— Там — каза Форд, сочейки с ръка. — Там, зад това канапе.

Артър погледна. За негова голяма изненада, на полето пред тях имаше едно кадифено драпирано Честърфилдско канапе. Той интелигентно се извъртя към него. Засукани въпроси заподскачаха в мозъка му.

— Защо? — попита той, — в това поле има канапе?

— Казах ти! — извика Форд, скачайки на крака. — Въртопи в пространствено-временния континуум.

— И това е неговото канапе, така ли? — попита Артър, борейки се с краката си и, надявайки се, макар и не много оптимистично, с чувствата си.

— Артър!! — му извика Форд, — това канапе е тук поради пространствено-временна нестабилност, върху което се опитах да привлека вниманието на тотално омекналия ти мозък. Това е изскочило от континуума, това са останки от пространствено-временно крушение, но няма значение какво е, ние трябва да го хванем, защото това е единственият начин да се измъкнем оттук.

Той бързо излази по скалата и изчезна в полето.

— Да го хванем? — промърмори Артър, а после се намръщи от объркване, когато видя канапето, което лениво се поклащаше и се носеше през тревата.

В изблик на неочаквано вътрешно наслаждение той скочи от скалата и трескаво се хвърли да преследва Форд и нелогично появилата се мебел.

Те се носеха диво през тревата, скачайки, смеейки се, подвиквайки си да бягат към канапето по този или онзи път. Слънцето огряваше замечтано полюшкващата се трева, малки полски животни лудо бягаха от пътя им.

Артър се почувствува щастлив. Той беше ужасно зарадван, че денят му беше дал толкова много, опирайки се на плана. Само преди двадесет минути той щеше да полудее, а сега вече гонеше Честърфилдско канапе по полетата на предисторическата Земя.

Канапето се поклащаше насам-натам и изглеждаше от една страна солидно като някои от дърветата, покрай които се носеше, а от друга страна ефирно като вълнуваща се мечта, когато прелиташе като призрак през някои други.

Форд и Артър търчаха хаотично след него, но то се извърташе и се изнизваше, като че ли следваще своя собствена сложна математическа топография, както и си беше. Все още го преследваха, а то все още танцуваще и се въртеше, докато изведнъж се обърна и се потопи, като че ли пресичаше границата на мястото на катастрофата, и те се озоваха над него. С вълнение и вик те скочиха отгоре му, слънцето примигна, почувствуваха се обгърнати от болезнена пустота, и неочаквано изскочиха в средата на игрището за крикет Лорд'с в гората Сейнт Джон, Лондон, в края на последния квалификационен

мач от Австралийските серии през 198–, като на Англия и трябваша само двадесет и осем пробегата, за да победи.

---

[1] Eddie на английски означава и Еди(име), и въртоп (Б. пр.) ↑

ГЛАВА III

Първи важен факт от Галактическата история:

(Извлечение от Звездната Книга на Ежедневно Споменаваното за популярната Галактическа История)

Нощното небе над планетата Крикит е най-безинтересната гледка в цялата Вселена.

Беше очарователен и весел ден на Лорд'с, когато Форд и Артър изпаднаха безразборно от пространствено-временната аномалия и се удариха в безупречната настилка доста здраво.

Аплодисментите на тълпата бяха бурни. Не бяха за тях, но те инстинктивно някак си се наведоха, което се оказа полезно, защото една малка тежка червена топка, която тълпата всъщност аплодираше, профуча на някакви си милиметри над главата на Артър. В тълпата един човек припадна.

Те се хвърлиха обратно на земята, която като че ли се завъртя отвратително около тях.

— Какво беше това? — изсъска Артър.

— Нещо червено — изсъска Форд зад него.

— Къде сме?

— Хм, на нещо зелено.

— Очертания — измърмори Артър. — Искам очертания.

Аплодисментите на тълпата бяха бързо заменени от учудени ахкания и несръчното хилене на стотици хора, които все още не са подготвили съзнанието си за мисълта дали да повярват на това, което току-що се видяли или не.

— Това ваше канапе ли е? — попита един глас.

— Какво беше това? — прошепна Форд.

Артър погледна нагоре.

— Нещо синьо — каза той.

— Форма? — попита Форд.

Артър отново погледна.

— Има форма — изсъска той на Форд, със свирепо набръчкано чело, — на нещо като полицай.

Те останаха за малко свити долу, дълбоко начумерени. Образът с форма на нещо като полицай ги потупа по раменете.

— Хей, вие двамата — каза той, — станете да ви видим.

Тези думи оказаха наелектризиращ ефект върху Артър. Той скочи на крака като автор, чуващ телефонен звън, и изстреля серия бързи погледи към панорамата наоколо, която внезапно се материализира в нещо ужасно познато.

— Откъде взехте това нещо? — изкрещя той на образа на полицая.

— Какво казахте? — попита сепнат той.

— Това е игрището за крикет Лорд'с, нали? — изкрещя Артър. — Откъде го намерихте, как го домъкнахте тук? Мисля — добави той, обхващайки челото си с ръце, — че ще е хубаво да се поуспокоя.

Той внезапно клекна пред Форд.

— Полицай е — каза той, — какво ще правим?

Форд сви рамене.

— Какво искаш да правим? — попита той.

— Искам да ми кажеш — каза Артър, — че съм просънувал последните пет години.

Форд отново сви рамене и му направи тази услуга.

— Просънувал си последните пет години — каза той.

Артър се изправи на крака.

— Всичко е наред, полицай — каза той, — сънувал съм през последните пет години. Попитай него — прибави той, сочейки Форд, — той беше с мен. — Казвайки това, той се затътри към ръба на полето, изтупвайки шлифера си. После погледна шлифера си и спря. Вгледа се в него. След това се втурна към полицая.

— А откъде съм взел тези дрехи? — извика той.

Той припадна и легна конвулсивно на земята.

Форд поклати глава.

— Последните му два милиона години бяха лоши — каза той на полицая и те заедно изтеглиха Артър на канапето и го изнесоха от игрището, но бяха само малко затруднени от внезапното изчезване на канапето по пътя.

Реакциите от страна на тълпата бяха много и различни. Повечето от тях не можеха да ги видят и вместо това слушаха радио.

— Да, това е интересен инцидент, Брайън — каза един радиокоментатор на друг. — Не мисля, че е имало мистериозни материализации на игрище откакто, откакто, аз не си спомням дали изобщо е имало — а имало ли е? — това, за което си спомням?

— Еджбастън, 1932?

— А, и какво се случи тогава?

— Е, Питър, мисля че беше Кантър срещу Уилкокс, когато щяха да хвърлят от края, и тогава един от зрителите внезапно побягна точно през игрището.

Получи се пауза, докато Питър осмисли това.

— Д... д... да — каза той, — да, тогава всъщност нямаше нищо мистериозно, нали? Всъщност той не се материализира, нали? Само побягна.

— Да, вярно, но той претендираше да е видял нещо да се материализира на игрището.

— А, наистина ли?

— Да, алигатор, мисля, някакъв си.

— А, а някой друг видя ли го?

— Явно не. И никой не можеше да получи детайлно описание от него, така че само беше проведено най-повърхностно претърсване.

— А какво се случи с мъжа?

— Мисля, че някой му предложи да го изведе оттам и да му даде обяд, но той обясни, че вече се е наобядвал доста добре, така че въпросът беше забравен и Уоруикшир успя да спечели три вратички.

— Така че не е като днешния пример. За всички вас, които се включвате сега, може би ще ви е интересно да чуете, че, хм... двама мъже, двама доста безвкусно облечени мъже, и едно канапе — Честърфилдско, мисля?

— Да, Честърфилдско.

— Току-що се материализираха тук, в средата на игрището за крикет Лорд'с, но не мисля, че причиниха някакво зло, те бяха много внимателни, и...

— Съжалявам, може ли да прекъсна за момент Питър, и да добавя, че канапето току-що изчезна.

— Така да е. Да, една мистерия по-малко. Така, това определено е за книгата на рекордите. Точно това, което се случва в този драматичен момент от играта, когато Англия се нуждае от двадесет и четири пробега, за да спечели сериите. Мъжете напуснаха игрището, съпровождани от полицаи, и мисля, че всички се успокоиха и играта ще бъде подновена.

— А сега, сър — каза полицаят, след като преминаха през любопитната тълпа, и положиха спокойното бездейно тяло на Артър на едно одеяло, — може би ще ми кажете кои сте, откъде идвате, и за какво беше цялата тази малка сцена?

Форд погледна в земята за момент, като че ли се приготвяше за нещо, после погледна напред и прицели погледа си право в полицаия, и го зашемети с пълната мощ на всеки инч от шестте хиляди светлинни години, които се простираха между Земята и дома на Форд някъде около Бетелгиус.

— Добре — каза Форд много спокойно. — Ще ти разкажа.

— Да, добре, няма да е необходимо — каза бързо полицаят, — само нека това да не се случва отново.

Той се обърна и се разкара, търсейки някой, който да не е от Бетелгиус. За негово щастие, Земята беше пълна с такива.

Съзнанието на Артър се доближи към тялото му, като че идваше от много далеч, и много неохотно. Той имаше някои лоши спомени в него. Бавно, нервно, то влезе и се установи в обичайното си положение.

Артър седна.

— Къде съм? — попита той.

— Игрище за крикет Лорд'с — каза Форд.

— Чудесно — каза Артър, и съзнанието му отново пристъпи навън за кратка разходка. Тялото му рухна обратно на земята.

Десет минути по-късно, изкривен над чаша чай в палатка за освежителни напитки, цветът започна бавно да се възвръща по измършавялото Артърво лице.

— Как се чувствуваш? — попита Форд.

— В къщи съм си — каза Артър дрезгаво. Той затвори очи и алчно вдъхна парата от своя чай, ако това беше — да, доколкото Артър разбираше — това беше чай, а то си беше.

— В къщи съм си — повтори той, — в къщи, това е Англия, днес е, кошмарът е свършил.

Той отвори очи отново и вдъхна бодро. — Аз съм тук, където ми е мястото — каза той с емоционален шепот.

— Има две неща, които пропуснах, а трябва да ти кажа продължи Форд, хвърляйки един брой на „Гардиън“ на масата.

— В къщи съм си — каза Артър.

— Да — каза Форд. — Първото е — каза той, сочейки датата под заглавието на вестника, — че Земята ще бъде унищожена след два дена.

— В къщи съм си — каза Артър. — Чай — каза той, — крикет — прибави с удоволствие, — окосена трева, дървени пейки, бели ленени жакети, халби бира...

Той бавно започна да фокусира вестника, след което вирна глава на една страна, със странна гримаса.

— Виждам съм го и преди — каза той. Очите му бавно се плъзнаха към датата, по която Форд мързеливо потупваше с пръст. Лицето му замръзна за секунда-две, и после започна да издава онзи ужасно бавен скърцащ звук, който арктическите ледоходи издават предимно през пролетта.

— И другото нещо — каза Форд, — е, че имаш кокал в брадата си. — Той изхвърли чая си.

Извън палатката слънцето огряваше щастливата тълпа. Огряваше бели шапки и червени лица. Огряваше ледени пръчки и ги стапяше. Огряваше сълзите на малките дечица, чиито пръчки току-що се бяха стопили и паднали от клечките си. Огряваше дърветата, проблясваше по въртящи се бухалки за крикет, блещукаше по обекта с необикновена външност, паркиран зад големите екрани, които отзяха това, което ставаше на терена, и който, изглежда, никой не беше забелязал. Блесна по Форд и Артър, когато те излязоха, примигвайки, от палатката за освежителни напитки, и огледаха ситуацията около себе си.

Артър беше потресен.

— Може би — каза той, — аз бих...

— Не — каза Форд рязко.

— Какво? — попита Артър.

— Не се опитвай да се обадиш на себе си в къщи.

— Откъде пък знаеш...?

Форд сви рамене.

— Но защо пък не? — попита Артър.

— Хора, които говорят със себе си по телефона — каза Форд, — никога не казват нищо полезно за себе си.

— Но...

— Виж — каза Форд. Той взе един въображаем телефон и избра един въображаем номер.

— Ало — каза той във въображания микрофон. — Артър Дент ли е? А, ало, да. Артър Дент се обажда. Не затваряйте.

— Той затвори — каза Форд, сви рамене и внимателно постави въображания телефон на въображаемата му поставка.

— Това не е първата ми темпорална аномалия — каза той.

По-начумерен поглед смени начумерения по лицето на Артър Дент.

— Значи не сме си в къщи и не сме сухи — каза той.

— Дори и това не може да бъде казано — отговори Форд. — Да си бъдем в къщи и енергично да се бършем с хавлии.

Играта продължаваше. Хвърлячът достигна вратичката, подскачайки в тръс, и после побягна. Той внезапно попадна във вихрушка от ръце и крака, от която изхвъркна топката. Батсманът се олюля и я запрати зад себе си и зад екраните. Очите на Форд проследиха траекторията и и се събраха моментално. Той се вдърви. Погледна отново посоката на полета на топката и очите му пак се свиха в конвулсия.

— Това не е моята хавлия — каза Артър, който търсеше в торбата си от заешка кожа.

— Шшт — каза Форд. Той сви очи, като се концентрираше.

— Имах Голгафринчънска хавлия за джогинг — продължи Артър. — Беше синя на жълти звездички. Тази не е.

— Шшт — каза Форд отново. Той закри едното си око и погледна с другото.

— Тази е розова — каза Артър. — Не е твоя, нали?

— Бих желал да престанеш да говориш за твоята хавлия — каза Форд.

— Не е моята хавлия — настояваша Артър. — Въпросът е, че се опитвам да ти обясня...

— А времето, в което бих желал да млъкнеш — продължи Форд с ниско ръмжене, — е сега.

— Добре — каза Артър, започвайки да я тъпче обратно в примитивно ушитата си торба от заешка кожа. — Разбирам, че вероятно не е важно в космическия мащаб на нещата, само е странно, това е всичко. Розова хавлия вместо синя на жълти звездички.

Форд започна да се държи доста странно, или по-скоро не започваше всъщност да се държи странно, но започваше да се държи по начин, който беше странно различен от другите странни начини, по които той обикновено се държеше. Той правеше следното. Незабелязващ обърканите погледи, които му бяха хвърляни от човешките членове на тълпата, събрана около игрището, той размахваше ръце с рязки движения около лицето си, навеждаше се под някои хора, скачаше над други, после се вкаменяваше и мигаше с очи. След секунда-две започваше да дебне бавно и незабелязано, с озадачена гримаса на концентрация, също като леопард, който не е сигурен дали току-що е подушил полупразна консерва котешка храна, намираща се на половин миля от него, в гореща и топла равнина.

— Това не е моята торба — внезапно каза Артър.

Концентрацията на Форд изчезна. Той сърдито се обърна към Артър.

— Не говорех за хавлията си — каза Артър. — Стигнахме до извода, че тази не е моята. Само че торбата, в която натъпках хавлията, която не е моята, също не е моя, въпреки че изключително много прилича на нея. Лично аз си мисля, че това е доста странно, особено след като става дума за торбата, която си направих сам на предисторическата Земя. А да не говорим, че това не са моите камъни — прибави той, издърпвайки няколко плоски камъчета от торбата. — Правех си колекция от интересни камъни, а тези са изключително тъпи.

Рев на учудване се понесе през тълпата и заглуши това, което Форд каза в отговор на неговата информация. Топката за крикет, която беше предизвикала тази реакция, падна от небето и се приземи близо до мистериозната торба от заешка кожа.

— Бих казал, че това също е много любопитно събитие каза Артър, като бързо затвори торбата, и започна да се преструва, че търси топката по земята.

— Не мисля, че е тук — каза той на малките момченца, които незабавно се скупчиха около него, за да се присъединят към търсенето, — може би се е търкулнала нанякъде. Мисля, че ей натам. — И той посочи неопределено в една посока, в която искаше да се оттеглят. Едно от момчетата го погледна насмешливо.

— Така ли? — попита го.

— Не — каза Артър.

— Тогава защо имаш кокал в брадата си? — го попита момчето.

— Приучавам го да харесва да бъде на мястото, на което съм го поставил. — Артър се възгордя от тези свои думи. Това е, мислеше си той, точно такова нещо, което би занимавало и стимулирало мозъците на децата.

— О — каза малкото момче, накланяйки глава на една страна, обмисляйки нещо. — Как се казваш?

— Дент — каза Артър. — Артър Дент.

— Ти си глупак, Дент — каза момчето, — пълен задник. То погледна нещо покрай него, за да му покаже, че не бърза да си отиде, и после си тръгна, почесвайки се по носа. Артър внезапно си спомни, че Земята щеше да бъде унищожена отново след два дена, но за първи път не се почувствува потиснат от това.

Играта продължи с нова топка, слънцето продължи да свети, а Форд продължи да подскача нагоре-надолу, мигайки и поклащайки глава.

— Има нещо в мозъка ти, нали? — попита Артър.

— Мисля — каза Форд с тон, който Артър разпозна като тон, който предвещава нещо неразбираемо, — че тук някъде има ПНД.

Той посочи нещо. Любопитно защо. посоката, в която сочеше, не беше същата, в която гледаше. Артър погледна в първата, което значеше към екраните, и в другата, което пък значеше към игрището. После отново сви рамене.

— Какво? — попита той.

— ПНД.

— П...

— ...НД.

— И какво е това?

— Проблем на Някой Друг.

— А, добре — каза Артър и се отпусна. Нямахме понятие за какво беше всичко това, но най-малко изглеждаше вече да е свършило. Но не беше.

— Там някъде — каза отново Форд, сочейки към екраните и гледайки към игрището.

— Къде? — попита Артър.

— Там — каза Форд.

— Виждам — каза Артър, който всъщност нищо не виждаше.

— Наистина ли? — попита Форд.

— Какво? — попита Артър.

— Можеш ли да видиш — попита търпеливо Форд, — ПНД-то?

— Мислех, че това беше проблем на някой друг.

— Правилно.

Артър кимна бавно, внимателно, с въздишка, разкриваща много голяма глупост.

— Искам да знам — каза Форд, — дали можеш да го видиш.

— Наистина ли?

— Да.

— И на какво — попита Артър, — прилича той?

— А аз откъде да знам бе, глупако? — извика Форд. — Ако го видиш, ми кажи.

Артър почувствува зад слепоочията си тъпото пулсиращо чувство, което беше запазената марка на повечето му разговори с Форд. Мозъкът му се спотаи като уплашено кученце в колибката си. Форд го докосна с ръка.

— ПНД — каза той, е нещо, което не можем да видим, или не виждаме, или което нашето съзнание не ни позволява да видим, защото си мислим, че това е проблем на някой друг. Това означава ПНД. Проблем на Някой Друг. Съзнанието просто го игнорира, също като сляпо петно. Ако погледнеш право в него, няма да го видиш, освен ако не знаеш какво точно представлява. Единствената ти надежда да го заловиш е да го изненадаш в ъгълчето на окото си.

— А — каза Артър, — значи затова...

— Да — каза Форд, който знаеше какво ще каже Артър.

— ...подскачаше нагоре-...

— Да.

— ...надолу, и примигваше...

— Да.

— ...и...

— Помислих, че си получил съобщение.

— Мога да го видя — каза Артър, — космически кораб е.

За момент Артър беше зашеметен от реакцията, която това откровение предизвика. Рев се издигна от тълпата, и във всяка посока хората бягаха, викаха, крещяха и падаха един върху друг с тревожно объркване. Той учудено се отдръпна назад и се огледа страхливо наоколо. После се озърна с още по-голямо учудване.

— Вълнуващо, нали? — попита едно привидение. То се поклащаше пред очите на Артър, въпреки че беше по-правилно да се каже, че очите на Артър се поклащаха пред привидението. Устните му също се разтрепераха.

— К... к... к... к... — каза устата му.

— Мисля, че вашият отбор току-що спечели — каза привидението.

— К... к... к... к... — повтори Артър и подсили всяка буква с побутване по гърба на Форд Префект. Форд с трепет гледаше безредиците.

— Вие сте англичанин, нали? — попита привидението.

— М... м... м... м... да — каза Артър.

— Добре де, вашият отбор, както казах, току-що спечели. Мачът. Това означава, че ще задържат Купата от Пепел. Трябва да си много поласкан. Трябва да кажа, че доста харесвам крикета, въпреки че не бих желал някой извън тази планета да ме чуе да го казвам. Изобщо не искам.

Привидението издаде някакъв звук, който може би трябваше да представлява зло хилене, но беше трудно да се каже, защото слънцето беше точно зад него и създаваше заслепяващ ореол около главата му и блестеше по сребристите му коса и брада по начин, който беше респектирац и драматичен, и който беше трудно съвместим със зло хилене.

— Все пак — каза той, — всичко ще свърши след два дена, нали? Макар че както ти казах, когато се видяхме за последен път, много съжалявам за това. Но каквото и да трябва да се случи, ще се случи.

Артър се опита да говори, но прекрати неравната борба. Той отново бутна Форд.

— Мислех, че се е случило нещо ужасно — каза Форд, — но това е само краят на играта. Трябва да се измъкваме. О, здравей, Слартибартфаст, какво правиш тук?

— О, губя си времето, губя си времето — каза сериозно старият човек.

— Това там твоят кораб ли е? Ще ни закараш ли донякъде?

— Спокойна, спокойно — им напомни старият човек.

— О'кей — каза Форд. — Само ще ти кажа, че тази планета ще бъде разрушена много скоро.

— Знам — каза Слартибартфаст.

— Добре. Само мислех да ти обърна внимание върху този въпрос — каза Форд.

— Схванах.

— И още ли искаш да се разкарваш по игрище за крикет в такъв момент...

— Да.

— Тогава това е твоят кораб.

— Така си е.

— Надявах се — Форд бързо се завъртя в тази посока.

— Здравсти, Слартибартфаст — каза най-накрая Артър.

— Здравей, Земянино — отговори Слартибартфаст.

— В края на краищата — каза Форд, — можем да умираме само по веднъж.

Старият човек пропусна тези думи покрай ушите си и се вгледа проникателно в терена с очи, които като че ли преливаха от изражения, които явно не бяха свързани с това, което ставаше на него. А там тълпата се събираше в широк кръг около центъра на игрището. Какво виждаше Слартибартфаст там, само той си знаеше.

Форд си мънкаше нещо. Само една нота, повтаряна на интервали. Надяваше се, че някой ще го попита какво си мънка, но никой не го попита. Ако все пак някой го беше попитал, той щеше да му отговори, че си мънка отново и отново първия такт от песента на Ноел Страхливеца, наречена „Луд По Момчето“. След Това щеше да му посочи, че си пее само една нота, за което щеше да отговори, че поради причини, които може би не зависят от него, пропуска частта „по момчето“. Той се ядоса, че никой не го попита.

— Ако само — избухна той накрая, — не си тръгнем скоро, ще бъдем уловени по средата на този процес. А нищо не ме потиска повече от това да видя как някоя планета бива унищожена. Освен, естествено, това да бъда на нея в този момент. Или — прибави той с полутон, — да ходя на мачове по крикет.

— Търпение — каза Слартибартфаст отново. — Велики неща ще се случват.

— Това го каза последния път, когато се видяхме — каза Артър.

— Ще се случват — каза Слартибартфаст.

— Да, вярно е — допусна Артър.

Всичко, обаче, което се случваше в този момент, беше някаква церемония. Тя беше приготвена повече за телевизията, отколкото за зрителите, и всичко, което те можеха да разберат за нея, беше това, което можеха да дочуят от най-близкото радио. Форд беше агресивно незаинтересован. Той се раздражни, когато чу да обясняват, че Купата от Пепел ще бъде връчена на капитана на английския отбор там, на полето, ядоса се, когато беше казано, че е заради това, че те я печелят за енти път, одобрително излая с раздражение на информацията, че Пепелта е останала от бухалка за крикет, и когато освен това трябваше да се пребори с факта, че всъщност бухалката за крикет е била изгорена в Мелбърн, Австралия, през 1882, за да ознаменува края на английския крикет, той се обърна към Слартибартфаст, но нямаше шанса да каже нищо, защото старият човек не беше там. Той се носеше по игрището с ужасяващо намерение, лъхащо от походката му, косата му, брадата му и мантията му, развяващи се около него, като много приличаше на Мойсей, ако планината Синай е била добре подстригана морава, а не както я представат обикновено, страховито пушеща планина.

— Каза, че ще се срещнем при кораба му — каза Артър.

— Какво, в името на Заркуон, прави стария глупак? — избухна Форд.

— Ще ни чака пред кораба след две минути — каза Артър, като присви рамене, което показва тоталното блокиране на мислите му.

Странни звуци достигнаха до ушите им. Те се опитваха да не ги чуват, но не можеха да не забележат, че Слартибартфаст раздражително настояваше да му бъде дадена сребърната урна, съдържаща Пепелта, която била, както каза той, жизненоважна за

миналото, настоящето и бъдещето на Галактиката, но това предизвика бурно веселие. Те счетоха за необходимо да не забелязват това.

Но това, което се случи после, не можеше да остане незабелязано. С шум, като че ли сто хиляди човека са казали „ууп“, един бял стоманен космически кораб внезапно изскочи от нищото във въздуха, като се насочи точно към терена за крикет, и увисна над него с лек шум и безкрайна заплаха.

После за малко не се случи нищо, като че ли се очакваше всички да се върнат към обичайните си занимания, и да не го забелязват, че виси там.

После се случи нещо много необичайно. По-скоро нещо се отвори и пропусна нещо много необичайно да излезе отвътре. Всъщност единадесет много необичайни неща.

Това бяха работи, бели работи.

Това, което беше по-необичайно от тях беше, че като че ли бяха облечени за случая. Те не само че бяха бели, но носеха неща, които трябваше да бъдат бухалки за крикет, и не само това, но носеха и неща, които трябваше да представляват топки за крикет, и не само това, но носеха бели ленти на долните части от краката си ... Последните бяха необичайни, защото като че ли съдържаха реактивни двигатели, които позволяваха на тези любопитно цивилизовани работи да излетят от висящия над земята кораб и да започнат да избиват хората, каквото всъщност правеха.

— Хей — каза Артър, — май че нещо става.

— Влизай в кораба — изкрещя Форд. — Не искам да знам, не искам да гледам, не искам да слушам — извика той, като побягна. — Това не е моята планета и не съм тук по собствено желание, не искам да се замесвам, само ме изведи оттук и ме заведи на парти с хора, на които мога да разчитам.

Дим и пламъци обгърнаха игрището.

— Да, явно специалната бригада не е във форма днес... весело изгугука едно радио само на себе си.

— Това, от което се нуждая — изкрещя Форд, допълвайки предишните си забележки, — е силно питие и мощна група. — Той продължаваше да бяга, спря само за момент, колкото да сграбчи ръката на Артър и да го повлече след себе си. Артър беше приел нормалната

си за критични състояния поза, което означаваше да стои с отворена уста и да пропуска всичко около себе си.

— Те играят крикет — промърмори Артър, кретайки след Форд. — Кълна се, че те играят крикет. Не знам защо го правят, но го правят. Те не само убиват хората, те ги вдигат във въздуха извика той. Форд, те ни вдигат във въздуха!

Беше трудно да не се повярва на това, ако не знаеш малко повече Галактическа история от това, което Артър беше научил по време на пътешествието си. Призрачните, но жестоки силуети, които се виждаха да се движат в дебелия димна пелена, като че ли изпълняваха причудливи серии от удари с малката разлика, че всяка топка, която удряха с бухалките си, експлодиреше там, където паднеше. Първата предизвика у Артър първоначална реакция, че всичко това може и да е реклама, организирана от австралийските предприятия за маргарин.

И после, така внезапно както беше започнало, всичко свърши. Единадесетте бели робота се издигнаха през кипящите облаци в стройна формация и с последните няколко проблясвания на пламъците изчезнаха в недра на своя бял кораб, който с шум на сто хиляди човека, казващи „фууп“, изведнъж изчезна в редкия въздух, откъдето се беше появил.

За момент се разстла ужасна каменна тишина и след това от влачещия се пушек изскочи бледата фигура на Слартибартфаст, сега още повече приличащ на Мойсей, защото въпреки отсъствието на планина, той най-малкото крачеше през димяща добре окосена морава.

Той се озърна диво наоколо, докато не видя бързащите фигури на Артър Дент и Форд Префект, които си пробиваха път през тълпата, която в този момент беше заета с препускане в обратната посока. Тълпата явно мислеше за това какъв необикновен ден беше преживяла и не знаеше кой път да хване, ако изобщо имаше такъв.

Слартибартфаст жестикулираше отчаяно на Форд и Артър и им крещеше, докато тримата постепенно напредваха към кораба му все още паркиран зад екраните — и явно все още не беше забелязан от тълпата, която препускаше около него, защото си имаше достатъчно свои проблеми, за да мисли за него.

— Те са сали бетелт — извика Слартибартфаст със своя тънък треперещ глас.

— Какво каза той? — въздъхна Форд, докато си проправяше път с лакти.

Артър поклати глава.

— Те... това или онова — каза той.

— Те взедат фепелда — извика Слартибартфаст отново.

Форд и Артър поклатиха глави един на друг.

— Звучи ангажиращо — каза Артър. Той спря и извика.

— Какво?

— Те са вмели беделта — извика Слартибартфаст, като все още им махаше.

— Той казва — каза Артър, — че са взели Пепелта. Това е, което си мисля, че казва. — Те продължиха да бягат.

— Пе...? — попита Форд.

— Пепелта — каза Артър отсечено. — Изгорените останки от бухалка за крикет. Това е трофей. Това е... — задъхна се той, — ... очевидно... това... за което са дошли и са взели. — Той поклати глава много фино, като че ли се опитваше да намести мозъка си по-дълбоко в черепа си.

— Странно нещо за казване — изщрака Форд.

— Странно нещо за взимане.

— Странен кораб.

Те пристигнаха при него. Второто най-странно нещо при кораба беше да гледаш как работи ПНД-полето. Сега те ясно можеха да видят кораба, защото просто знаеха, че е там. Беше малко странно, че никой друг не го беше видял. Не беше като да е напълно невидим или нещо хиперневъзможно като това. Технологията, използвана да се направи нещо напълно невидимо, беше толкова безкрайно сложна, че в деветстотин деветдесет и девет хиляди милиона деветстотин деветдесет и девет милиона деветстотин деветдесет и девет хиляди деветстотин деветдесет и девет от един билион случая беше много по-ефективно това нещо просто да се изхвърли и да се оправяш без него. Ултраизвестният научно-магьосник Ефрафакс от Уак веднъж заложи живота си, че за една година ще направи великата мегапланина Маграмал напълно невидима.

Прекарвайки почти цялата година в размотаване около планината с много Лукс-О-Радиолампи, Рефракто-Изпарители и Спектро-

Магистрални-О-Матици, той накрая разбра, точно когато му оставаха девет часа, че не може да се справи с това.

Така че той и неговите приятели, и приятелите на неговите приятели, и приятелите на приятелите на неговите приятели, и няколко по-малко добри техни приятели, които случайно имаха огромна компания за междузвезден превоз, се хвърлиха в това, което сега мъдро е разглеждано като най-усилената работа за една нощ в историята, и достатъчно ясно е, че на другия ден Маграмал не беше повече видима. Ефрафакс изгуби баса, а следователно и живота си, просто защото няколко педантично настроени общински съветници забелязаха, че: (а) когато се мотаеш по мястото, което трябва да бъде Маграмал, не се препъваш и не си разбиваш носа в нищо, и (б) съществува една подозрителна луна в повече.

ПНД-полето е много по-просто и по-ефективно, и нещо повече — може да бъде захранвано в продължение на сто години от обикновена батерийка от джобно фенерче. Това е, защото то зависи от естественото благоразположение на човек да не вижда неща, които не вижда, не очаква, или не може да обясни. Ако Ефрафакс просто беше боядисал планината розова и беше издигнал евтино и просто ПНД-поле около нея, хората просто щяха да минават до нея, около нея и дори през нея и просто нямаше да забелязват, че нещата са там.

А точно това се беше случило с кораба на Слартибартфаст. Не беше розов, но ако беше, това щеше да бъде най-малкият от проблемите с виждането му, и хората тъй или иначе нямаше да го забелязват.

Най-необичайното нещо за него беше, че той само частично приличаше на космически кораб с насочващи се кормилни ракетни двигатели и спасителни люкове, а много приличаше на малко недовършено италианско бистро.

Форд и Артър се втренчиха в него с учудване и дълбоко засегнати възприятия.

— Да, знам — каза Слартибартфаст, бързайки към тях в този момент и останал без дъх, продължи — но имам причина. Хайде, да тръгваме. Древният кошмар започва отново. Съдбата ни изправя срещу него. Трябва веднага да тръгнем.

— Представям си, за някъде слънчево — каза Форд.

Форд и Артър последваха Слартибартфаст в кораба и бяха много смутени от това, което видяха в нея, така че изобщо не възприеха това, което се случи отвън.

Един космически кораб, по-различен от предишния, загладен и сребрист, се спусна от небето и кацна на игрището тихо и безшумно, дългите му опори се разгънаха с леки технологични балетни движения.

Приземи се леко. Една къса рампа се разгъна отвътре. Висока сивозелена фигура излезе бързо навън и се приближи към малка групичка хора, които бяха събрани в центъра на игрището и носеха белезите на скорошното страни клане. Съществото разбута хората със спокоен, премълчаван авторитет, и накрая стигна до един мъж, лежащ в отчайваща локва кръв, явно вече отвъд способностите на всяка земна медицина, дишайки и кашляйки за последно. Съществото коленичи спокойно до него.

— Артър Филип Деодет? — попита то.

Човекът кимна немощно, с ужасно объркване в очите.

— Ти си недобро глупаво нищо — прошепна съществото. Мисля, че трябваше да го узнаеш, преди да си отидеш.

ГЛАВА V

Втори важен факт от Галктическата история:

(Извлечение от Звездната Книга на Ежедневно Споменаваното за популярната Галактическа История)

Откакто е възникнала Галактиката, велики цивилизации са преуспявали и са западали, преуспявали са и са западали толкова често, че е доста разпространена мисълта, че животът в Галактиката трябва да е:

(а) нещо подобно на морска болест — пространствена болест, темпорална болест, историческа болест, или нещо от този сорт, и

(б) глупав.

ГЛАВА VI

На Артър му се стори, че цялото небе внезапно се отдръпна и ги пропусна през себе си.

Стори му се, че атомите от мозъка му и атомите от космоса се втурнаха едни през други.

Стори му се, че беше издухан от вятъра на Вселената, и че вятърът беше той.

Стори му се, че беше една от мислите на Вселената, и че Вселената беше една от неговите мисли.

На хората, намиращи се на игрището за крикет Лорд'с им се стори, че още един Севернолондонски ресторант се беше издигнал, както те често обичаха да правят, и че това е Проблем на Някой Друг.

— Какво става? — попита Артър с явно страхопочитание.

— Излетяхме — каза Слартибартфаст.

Артър сепнато се излегна неподвижно в антиускорителната кушетка. Не беше сигурен дали е хванал космическа болест или е станал религиозен.

— Добре се движи — каза Форд с неуспешен опит да прикрие доколко беше впечатлен от това, което корабът на Слартибартфаст беше направил току-що — жалко само за декорите.

Секунда-две старият човек не отговори. Той гледаше уредите си с изражение на някой, който се опитва да превърне градуси по Фаренхайт в градуси по Целзий, докато през това време къщата му гори. После челото му се проясни и той се втренчи за момент в панорамния екран пред него, който показваше объркващо количество звезди, които се точеха като сребърни нишки около тях.

Устните му потрепераха като че ли се опитваше да каже нещо. Внезапно погледът му се метна тревожно към уредите, но после това изражение просто се замени със сериозна гримаса. Той пак погледна екрана. Той почувствува собствения си пулс. За момент се намръщи още повече, но после се отпусна.

— Грешно е да се опиташ да разбереш математиката — това само ме тревожи. Какво каза?

— Декорите — каза Форд, — жалко за тях.

— Дълбоко във фундаменталното сърце на Вселената — каза Слартибартфаст, — има причина.

Форд бързо се озърна. Той си помисли, че това дава оптимистична насока на нещата.

Вътрешността на кораба беше тъмнозелена, тъмночервена, тъмнокафява, нагъната и мрачно осветена, и необяснимо как, подобие на малко италианско бистро беше изпаднало в края на люка. Ивици светлина падаха върху саксии, гледжосани керемиди и върху всякакви малки безформени медни неща.

Увити с бамбук бутилки се таяха в сянката.

Уредите, които привлякоха вниманието на Слартибартфаст, като че ли бяха монтирани на дъната на бутилки, които бяха закрепени в бетон.

Форд се протегна и ги опипа.

Фалшив бетон. Фалшиви пластмасови бутилки, закрепени във фалшив бетон.

Фундаменталното сърце на Разума и Вселената можеше и да подскочи, си помисли той, това е боклук. От друга страна не можеше да не признае, че корабът се движи по такъв начин, че пред него Златно сърце приличаше на електрическа бричка.

Той се изтъркули от кушетката и стъпи на крака. Погледна Артър, който тихичко си пееше. Погледна екрана и не разпозна нищо. Погледна Слартибартфаст.

— Колко пропътувахме? — попита той.

— Около... — каза Слартибартфаст, — две трети от пътя през Галактическия диск, бих казал грубо. Да, грубо две трети, мисля.

— Странно нещо е — каза Артър спокойно, — че колкото повече и по-бързо някой пътува през Вселената, толкова повече му се струва, че е много нематериален, че се изпълва с дълбочина или по-скоро се изпразва от...

— Да, много странно — каза Форд. — Къде отиваме?

— Отиваме — каза Слартибартфаст, — да се опълчим срещу древния кошмар на Вселената.

— А нас къде ще ни оставиш?

— Ще се нуждая от помощта ви.

— Лошо. Виж, трябва все пак да ни заведеш някъде, където ще можем да се забавляваме — опитвам се да мисля за това — ще можем да се напием и може би ще слушаме екстремално зла музика. Момент, ще погледна. — Той извади своя екземпляр на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ и набра индексите, засягащи най-вече секса, наркотиците и рокендрола.

— Едно зло се надига от мъглите на времето — каза Слартибартфаст.

— Да, очаквах такова нещо — каза Форд. — Хей — извика той, показвайки им един случайно появил се пасаж, — Ексцентрика Галумбиц, виждали ли сте я? Тригърдата проститутка от Еротикон Шест. Някои хора казват, че ерогенните и зони започват на някакви си четири мили от истинското и тяло. Аз не съм съгласен, аз бих казал — на пет.

— Зло — каза Слартибартфаст, — което ще изпълни Вселената с огън и разрушение, и може би ще причини преждевременното и унищожение. Мисля си го — прибави той.

— Звучи като лошо време — каза Форд, — като не съм достатъчно пиян, че да мога да не го забележа. Тук — каза той, допирайки пръст в екрана на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ, — е наистина едно порочно място, на което можем да отидем, и си мисля, че ще отидем. Какво ще кажеш, Артър? Престани да си мантруваш^[1] и ми обърни внимание. Изпускаш важни неща.

Артър се надигна от кушетката си и разтърси глава.

— Къде отиваме? — попита той.

— Да се опълчим срещу древния кош...

— Може би — каза Форд. — Артър, ние отиваме да се забавляваме някъде в Галактиката. Нали можеш да възприемеш тази идея?

— За какво Слартибартфаст изглежда толкова разтревожен? — попита Артър.

— За нищо — каза Форд.

— За Съдбата — каза Слартибартфаст. — Елате — прибави той с внезапна тежест в думите си, — има много неща, които трябва да ви покажа и да ви разкажа.

Той тръгна към една зелена вита стълба от ковано желязо, поставена неизвестно защо в средата на помещението, и започна да се изкачва по нея. Артър намръщено го последва.

Форд намусено пусна ПЪТЕВОДИТЕЛЯ обратно в чантата си.

— Моят доктор казва, че имам смущения във функциите на жлезата ми за обществен дълг и природна недостатъчност на морални клетки — си промърмори той, — и следователно съм извинен от участие във спасяването на Вселената.

Въпреки това той се заклатушка по стълбите след тях.

Това, което намериха горе, беше толкова глупаво, или поне приличаше на такова, че Форд разтърси глава, зарови лице в ръцете си и се отпусна до една саксия, която се разби в стената.

— Централната изчислителна зала — каза необезпокоено Слартибартфаст, — тук се извършва всяко изчисление, засягащо по какъвто и да е начин кораба. Да, знам на какво прилича, но всъщност това е сложна четириизмерна топографска карта на серии от много сложни математически функции.

— Прилича ми на шега — каза Артър.

— Знаем на какво ти прилича — каза Слартибартфаст и влезе вътре. Когато и Артър направи същото, внезапно нещо неопределено му проблесна какво може да значи всичко това, но отказа да го повярва. Невъзможно е Вселената да работи така, помисли той, невъзможно. Това, си помисли той, би било толкова абсурдно, колкото... той прекъсна тази линия на мислите си. Повече от реално абсурдните неща, за които той можеше да се сети, вече се бяха случили.

И това беше едно от тях.

Това беше голям стъклен сандък, или кутия — всъщност беше стая.

В нея имаше маса, една дълга маса. Около нея имаше около дузина дървени столове. На нея имаше покривка за маса — мръсна червено-бяла карирана покривка за маса, изпъстрена със случайни дупки от цигари, всяка от тях навярно разположена на точно изчислена математическа позиция.

Върху покривката имаше полуизядени италиански ястия, оградени с полуизядени франзели и наполовина изпити чаши с вино, с които апатично си играеха някакви работи.

Всичко това беше напълно изкуствено. Клиентите-роботи бяха обслужвани от робот-келнер, робот-виночерпец и робот-метрд'отел. Мебелите бяха изкуствени, покривката за маса беше изкуствена, и всяко отделно късче храна беше напълно способно да покаже всичките си механични характеристики.

И всичко това заедно участвуваше в малък танц — сложен процес, включващ манипулации с менюто, сметки, портфейли, чекови книжки, кредитни карти, часовници, химикалки и книжни салфетки, като всичко това като че ли беше на ръба на насиетието, но никога не отиваше по-нататък.

Слартибартфаст влезе вътре, и после стана ясно, че може да прекара остатъка от деня лениво бърбейки с метр д'отела, докато един от клиентите-роботи, едно авторори, запълзя бавно под масата, споменавайки за нещо, което възнамерява да направи на някакво момче върху някакво момиче.

Сларибартфаст се стовари на мястото, което току-що се беше освободило, и хвърли присвит поглед на менюто. Скоростта на процеса около масата като че ли някак си незабележимо се ускоряваше. Оборваха се аргументи, хора се опитваха да доказват разни неща на салфетки. Те си махаха страховито едни на други и се опитваха да изпитват парчета пиле. Ръката на келнера започна да се движи по сметката много по-бързо, отколкото човешка ръка можеше да се справи, и после още по-бързо от това, което човешкото око можеше да следва. Стъпките се ускориха. Скоро необичайно и настойчиво спокойствие се възцари над групата и секунди по-късно като че ли моментът на консенсус беше внезапно достигнат. Нова вибрация разтърси кораба.

Слартибартфаст излезе от стъклената стая.

— Бистроматика — каза той. — Най-могъщата изчислителна сила, позната на паранауката. Елате в Залата за Информационни илюзии.

Той се понесе напред и ги остави объркани.

---

[1] мантрувам — моля се(в Кришна-религията) (Б. пр.) ↑

ГЛАВА VII

Бистроматичният двигател е чудесен нов метод за пресичане на безкрайните междузвездни разстояния, без всички тези опасни мръсотии с Невероятностния фактор.

Бистроматиката сама по себе си е просто революционно нов начин на разбиране на същността на числата. Също както Айнщайн е забелязал, че времето не е абсолютно, а зависи от движението на наблюдателя в пространството, и пространството не е абсолютно, а зависи от движението на наблюдателя във времето, то сега се знае, че числата не са абсолютни, а зависят от движението на наблюдателя из ресторантите.

Първото неабсолютно число е броя на хората, които са си запазили маси. То ще се променя от първите телефонни обаждания в ресторанта, после без взаимна връзка ще нарасне до броя на хората, които всъщност ще дойдат, или до броя на хората, които ще се присъединят след това, идвайки след края на представлението / мача / партито / купона, или до броя на хората, които ще си отидат, когато видят кой още идва.

Второто неабсолютно число е даденото време за пристигане, което е познато като едно от най-странните математически понятия, изключващо само себе си число, чието съществуване може да бъде дефинирано като нещо, което е свършено различно от самото себе си. С други думи, даденото време за пристигане е момент от време, в който е невъзможно да пристигне някой член от компанията. Само изключенията сега са жизненоважна част от много дялове от математиката, включително и статистиката и счетоводството, и също във формата на простите сметки, използвана при разработване на ПНД-поле.

Третият и най-мистериозен от всичко вид неабсолютност лежи на връзката между броя на нещата, записани в сметката, цената на всяко поотделно, броя на хората на масата и това, което са готови да

платят. (Броят на хората, които всъщност дават парите, е само субфеномен в това поле.)

Отчайващите несъответствия, които обикновено се получават в този случай, останаха неизследвани с векове, защото никой не ги приемаше сериозно. Те временно бяха причислени към такива неща като учтивост, грубост, способност, показност, умора, емоционалност, или закъснение за определен час, и бяха напълно забравяни до следващата сутрин. Те никога не са били изследвани при лабораторни условия — поне никога в елитна лаборатория.

И само с откриването на джобните компютри истината най-накрая излезе наяве, и беше следната:

Числата, написани върху ресторантска сметка в границите на ресторанта, не се подчиняват на същите математически закони като числата, написани върху каквото и да е друго листче хартия в която и да е друга част от Вселената.

Този прост факт предизвика буря в научния свят. Той го революционизира напълно. Така че много конференции по математика започнаха да се провеждат в толкова добри ресторанти, че мнозина от най-изтъкнатите умове на епохата умряха от затлъстяване и сърдечни удари, и математическата наука се върна години назад.

Малко по малко обаче, изводите от тази идея започнаха да бъдат разбирани. Да се започне с това беше доста трудно, много лудо, толкова много, че човек, хванат от улицата, можеше да каже „О, да, и аз можех да ти кажа това“. После бяха открити фрази като „Интерактивни Рамки на Субективността“ и всеки можеше да се отпусне и да свикне с това.

На малките групи монаси, които започнаха да се бесят около поголемите изследователски институти, пеейки странни песни за това че Вселената е само отражение на собствената си представа, беше даден един уличен театър като подарък, и те си отидоха.

ГЛАВА VIII

— Виждате ли, в едно космическо пътуване... — каза Слартибартфаст, докато се промъкваше с някакви странни пособия в Залата за Информационни Илюзии, — в едно космическо пътуване...

Той спря и се огледа.

Залата за Информационни Илюзии беше добре дошло облекчение след визуалната чудовищност на централната изчислителна зала. В нея нямаше нищо. Нямаше информация, нямаше илюзии, само едни бели стени и няколко малки уреда, които като че ли служеха за включване в нещо, което Слартибартфаст не можеше да намери.

— Да? — настоя Артър. Чувството за спешност се беше прехвърлило от Слартибартфаст върху него, но той не знаеше какво да го прави.

— Да какво? — попита стария човек.

— Казваш?

Слартибартфаст го изгледа остро.

— Числата — каза той, — са ужасни. — Той поднови търсенето си.

Артър си кимна мъдро. След малко проумя, че това няма да го доведе доникъде, и реши, че в края на краищата ще каже „както?“.

— В едно космическо пътуване — повтори Слартибартфаст — всички числа са ужасни.

Артър отново кимна и се обърна към Форд за помощ, но Форд тренираше да стои намусен и доста добре се справяше с това.

— Само — каза Слартибартфаст с въздишка, — се опитвах да ти попреча да ме попиташ защо всички корабни сметки се извършват на кочан със келнерски сметки.

Артър се намръщи.

— Защо — каза той, — всички корабни изчисления се извършват на ко...

Той спря.

Слартибартфаст каза:

— Защото в едно космическо пътуване всички числа са ужасни.

Артър можеше да каже, че още не е разбрал своята част.

— Слушай — каза Слартибартфаст. — В кочана със сметки числата танцуват. Трябва да разбереш този феномен.

— Добре, ...

— В кочана със сметки — каза той, — реалност и нереалност се смесват на такова равнище, че всяка една става част от другата, и всичко е възможно в рамките на определени параметри.

— Какви параметри?

— Невъзможно е да се каже — каза Слартибартфаст, — това е едно от следствията. Странно, но вярно. Поне си мисля, че е странно — прибави той, — и приемам, че е вярно.

В този момент той намери процепа в стената, който търсеше, и пъкна в него уреда, който държеше.

— Не се тревожете — каза той, внезапно хвърли тревожен поглед на самия себе си и въздъхна, — това е...

Те не чуха какво каза, защото в този момент корабът около тях прекрати съществуването си и един боен кораб с размерите на малък индустриален град в Мидландс изскочи от разцепващата се нощ пред тях и лазерните му оръдия припламваха.

Те зейнаха, облециха се, но не можаха да изкрещят.

ГЛАВА ІХ

Друг свят, друг ден, друга зора.

Най-тънкият лъч ранна сутришна светлина тихичко се появи.

Няколко билиона трилиона тона супергорещи експлодиращи водородни ядра бавно се показаха на хоризонта, като успяваха да си придават вид на малко, студено и леко влажно нещо.

Магия може да се осъществи само в един момент от всеки изгрев, когато светлината се лее щедро. Сътворението затаи дъх.

Моментът премина без инциденти, както това обикновено става на Скорншелъс Зета.

Мъглата се залепи за повърхността на блатата. Блатните дървета изглеждаха сиви, високата тръстика — настръхнала. Увисна като задържан дъх.

Нищо не се движеше.

Тишина.

Слънцето немощно се бореше с мъглата, опитвайки се да вкара в нея малко топлина и да разпръсне малко светлина, но очевидно и днес щеше отново да бъде само една светло петно в небето.

Нищо не се движеше.

Отново тишина.

Нищо не се движеше.

Тишина.

Много често на Скорншелъс Зета дните преминаваха по този начин и този сигурно щеше да бъде напълно нормален ден.

Четиринадесет часа по-късно слънцето безнадеждно потъна зад противоположния хоризонт с усещане за напразно положени усилия. След няколко часа то пак се появи, разкърши рамене и отново тръгна по небето.

Този път обаче нещо се случваше. Един дюшек току-що беше срещнал един робот.

— Здравей, робот — каза дюшекът.

— Бла — каза роботът и продължи да се занимава с това, което правеше — с други думи да обикаля много бавно в много малък кръг.

— Щастлив ли си? — попита дюшекът.

Роботът спря и го погледна. Погледна го насмешливо. Явно това беше много глупав дюшек. Дюшекът го погледна отново с разширени очи.

След като изчисли с точност до десетия десетичен знак точната дължина на паузата, която беже най-подходяща за прехвърляне на повсеместна омраза върху всички дюшекоподобни неща, роботът продължи да обикаля в кръг.

— Можехме да поговорим — каза дюшекът, — би ли харесал това?

Това беше голям дюшек и може би доста висококачествен. Всъщност в наши дни се произвеждат много малко неща, защото в безкрайно голяма Вселена — като например тази, в която живеем — повечето от нещата, които всеки може да си представи, и много от нещата, които не може да си представи, растат някъде. Наскоро била открита гора, в която на всички дървета вместо плодове растях автоматични отвертки. Веднъж откъснати, на тях им трябва тъмно прашно чекмедже, в което могат да лежат недокосвани с години. После една нощ отвертката внезапно се излюпва, изхвърля външната си обвивка, която се разпада на прах, и излиза като напълно неидентифицирано парче метал с фланец от двата края, някакъв ръб и някаква дупка за болт. Щом някой намери това нещо, просто го изхвърля, защото никой не знае каква полза ще има от него.

Никой също така не знае какво трябва да постигнат дюшеците в своя живот. Те са големи дружелюбни създания с много пружиниращи джобове, които спокойно си живеят живота из блатата на Скорншелъс Зета. Много от тях биват уловени, заколени, изсушени, превозени с кораб, за да може върху тях да се спи. Изглежда това изобщо не засяга нито един от тях и те всички се казват Зем.

— Не — каза Марвин.

— Казвам се — каза дюшекът, — Зем. Може малко да обсъдим времето.

Марвин отново преустанови своето отегчително циркулиращо разтакаване.

— Росата — забеляза той, — явно тази сутрин е паднала с точен болезнен тъп звук.

Той продължи да ходи, като че ли беше вдъхновен от този изблик да освежи изражението си с освеженост и отпадналост. Той креташе упорито. Ако имаше зъби, то би изскърцал в този момент. Нямахше. Не можеше. Всичко това личеше от походката му.

Дюшекът подцопна. Това е действие, което могат да извършват само живи дюшеци в блатата на Скорншелъс Зета, и затова тази дума не е толкова разпространена. Той подцопна някак си симпатично, мърдайки доста хубавото си тяло във водата както си го правеше. Той ангажиращо издуха няколко дреболии под водата. Неговите бели и сини райета кратко просветнаха под един внезапен слаб слънчев лъч, който неочаквано проби мъглата, карайки света наоколо моментално да се огрее на него.

Марвин си креташе.

— Мисля, че имаш нещо наум — каза дюшекът подпляскващо.

— Повече, отколкото вероятно можеш да си представиш — каза Марвин. — Способностите на умствения ми капацитет са безгранични, също както са безгранични космическите простори. Освен, разбира се, способността ми да се радвам.

Той лека-полека си обикаляше.

— Обемът на способността ми да се радвам — прибави той, — е равен на обема на въздуха, който остава над клечките в кибритена кутийка.

Дюшекът гълброкна. Това е шум, издаван от жив блатообитаващ дюшек, който е дълбоко покъртен от историята за нечия лична трагедия, която току-що е чул. Думата също така, според Ултрапълния Максимегалонски Речник на Всеки Език, Съществувал Някога, може да означава „шум, издаден от Господаря Възвишен Санвалдуаг от Холлоп, когато открил, че втора поредна година забравя за рождения ден на жена си“. Но тъй като е съществувал само един Господар Възвишен Санвалдуаг от Холлоп и той никога не се оженил, думата се употребява само в отрицателен или спекулативен смисъл, и има още едно вечно надигащо се мнение, което гласи, че Ултрапълният Максимегалонски Речник не заслужава кервана от камиони, които са необходими за превозването на микросбитото му издание до потребителя. Странно, но в Речникът не се споменава думата

„подплясващо“, което означава „по образец на някой, който подплясва“

Дюшекът гълброкна отново.

— Усещам дълбока отпадналост в диодите ти — издклаза се то (за значението на думата „издклазвам се“ си купете екземпляр от Блатен Разговорник за Скорншелъс Зета" от някоя оцеляла книжарница, или алтернативно си купете Ултрапълния Максимегалонски речник, като Университета, който го притежава сега, ще бъде много радостен да се отърве от него и да си освободи още малко място за паркиране), — и това ме опечелява. Трябва да приличаш повече на дюшек. Живеем си спокойно в блатото, където доволно гълброкаме и си издклазваме, и гледаме на влагата по честен подплясващ начин. Някои от нас ги убиват, но всички се казваме Зем, така че никога не знаем кои точно и гълброкането поддържа минимален брой. Защо ходиш в кръг?

— Защото кракът ми е повреден — каза простичко Марвин.

— Мисля — каза дюшекът, хвърляйки му един състрадателен поглед, — че това е много лош крак.

— Прав си — каза Марвин, — така си е.

— Вуун — каза дюшекът.

— Очаквах това — каза Марвин, — както и очаквам, че ще намериш за забавна идеята за робот с изкуствен крак. Трябва да кажеш на приятелите си Зем и Зем, когато ги видиш — те ще се смеят на това, доколкото ги познавам, а разбира се не ги познавам — освен в общи линии, тий като познавам всички органични форми на живот, което е много по-хубаво, отколкото бих искал. Ха, та моят живот не е нищо повече от корпус на червячна предавка.

Той отново се заклатушка в кръг около тънкия си стоманен клечкоподобен крак, който се въртеше в калта, но от друга страна изглеждаше повреден.

— Но защо само се въртиш в кръг? — попита дюшекът.

— Само заради същността — каза Марвин, като продължаваше да се върти.

— Повярвай, че си направил нещо, скъпи приятелю — изгълголи дюшекът, — повярвай, че трябва да престанеш.

— Само още милион години — каза Марвин, — само още един бърз милион години. После може да тръгна на другата посока. Само за

разнообразие, нали разбираш.

Дюшекът можеше да почувствува дълбоко в най-вътрешните си джобове, че роботът искрено желае да бъде попитан от колко време се влачи с такива безсмислени и безплодни усилия, и с друго тихо изгълголване го попита.

— О, само едно-запетайка-пет-милиона отметка, само толкова — каза Марвин въодушевено. — Попитай ме дали съм се отегчил, хаиде, попитай ме.

Дюшекът го попита.

Марвин не обърна внимание на въпроса, а просто продължи, като наблягаше на всяка дума.

— Веднъж държах реч — каза той внезапно и явно несвързано. — Може да ме попиташ защо пропуснах да ти кажа пред кого, но това е защото мозъкът ми работи феноменално бързо и съм приблизително около тридесет билиона пъти по-интелигентен от теб. Нека да ти дам пример. Измисли си едно число, произволно число.

— Хм, пет — каза дюшекът.

— Не е вярно — каза Марвин, — виждаш ли?

Дюшекът беше много впечатлен от това и разбра, че се намира в присъствието на не незабележим мозък. То се изпротегна в цялата си дължина, предизвиквайки малки ромолящи вълнички в своя плитък, покрит с едноклетъчни водорасли басейн.

Той гупна.

— Разкажи ми — каза той, — за речта, която си държал. Много искам да я чуя.

— Беше възприета много зле — каза Марвин, — поради доста причини. Това се случи — прибави той, спирайки да направи несръчен изчанчен жест с не съвсем добрата си ръка — тази, която беше по-добра от другата, която пък беше обезсърчително запоена към лявата страна на тялото му, — тук някъде, на около миля.

Той посочи наоколо, доколкото можа да се справи, и очевидно искаше да покаже, че го прави по най-добрия начин, на който е способен — през мъглата, над тръстиките — към една част от блатото, която имаше същия вид като останалата част от блатото.

— Тук — повтори той, — бях нещо като знаменитост по онова време.

Вълнение обхвана дюшека. Никога не беше чувал за изнасяне на речи на Скорншелъс Зета, и то със сигурност не за изнасяни от знаменитости речи. Водата се разплиска, когато по гърба му пробяга тръпка.

Той направи нещо, което дюшеците си позволяват да правят много рядко. Събирайки всяка частица от силата си, той изви продълговатото си тяло, издигна се във въздуха и се задържа там, треперейки за няколко секунди, докато се взираше през мъглата над тръстиките към онази част от блатото, която Марвин беше посочил, забелязвайки без следа от разочарование, че тя беше същата като всяка друга част от блатото. Усилието беше прекалено голямо, и той се плъосна обратно в локвата си, окъпвайки Марвин с воняща кал, мъх и бурени.

— Бях знаменитост — избръмча роботът тъжно, — за малко, за сметка на моето чудно и горчиво обидно бягство от съдбата ми, почти толкова хубава, колкото и смъртта в сърцето на пламтящо слънце. Можеш да се досещаш по състоянието ми — прибави той, колко трудно е било бягството ми. Бях освободен от един търговец на старо желязо, представяш ли си. А сега съм тук, обмисляйки размера на... няма значение.

Той свирепо се завъртя.

— Той ми даде този крак. Отвратително, нали? След това ме продаде на Мозъчния зоопарк. Бях звезден експонат. Трябваше да седя на един сандък и да разказвам живота си, докато хората ми подвикваха да се ободря и да мисля оптимистично. „— Усмихни ни се, малко роботче — викаха те, — усмихни ни се.“ Трябваше да им обяснявам, че за да накарам лицето си да се смее, ще трябва да прекарам два часа в работилница с френски ключ в ръка, и това минаваше много добре.

— Речта — напираше дюшекът, — настоявам да чуя речта, която си изнесъл в блатата.

— Имаше един мост, построен в блатата. Киберструктурен хипермост, дълъг стотици мили и служещ да пренася йонните бългита и корабите през блатата.

— Мост? — блъбукна дюшекът. — Тук, в блатото?

— Мост — потвърди Марвин, — тук, в блатото. Той щеше да възроди икономиката на системата Скорншелъс. Те ме помолиха за това. Бедните глупаци.

Започна малко да вали — фин спрей се изсипа през мъглата.

— Стоях на една платформа. Стотици мили пред мен и стотици мили зад мен се простираше мостът.

— Проблясваше ли? — ентузиазира се дюшекът.

— Проблясваше.

— Протягаше ли се величествено през стотиците мили?

— Протягаше се величествено през стотиците мили.

— Изгубваше ли се като сребърна нишка надалеч в невидимата мъгла?

— Да — каза Марвин, — искаш ли да чуеш тази история?

— Искам да чуя речта ти — каза дюшекът.

— Това е, което казах. Казах: „Бих искал да кажа, че е голямо удоволствие, чест и привилегия за мен да открия този мост, но не мога, защото изходните ми вериги са извън строя. Мразя ви и ви презирам всичките. Обявявам тази нещастна киберструктура за открита за немислима злоупотреба от страна на всички, които своеволно ще минат по нея.“ И се включих във веригите за откриване.

Марвин спря, припомняйки си момента.

Дюшекът се омагьоса и пробягна. След това подцопна, гупна и се изпротегна, като последното го направи по особено подпляскващ начин.

— Вуун — изпръхтя той накрая. — И това беше великолепен случай.

— Наистина великолепен. Мостът, проснал хилядомилните си арки, потъващи в блатата, и всички се носеха по него.

Получи се ужасно тъжна пауза в този момент от разговора и през нея сто хиляди човека казаха „ууп“, и отбор бели работи слязоха от небето като семена от глухарче, носейки се по вятъра в стройна бойна формация. След кратък жесток момент те всички дойдоха там, в блатото, развинтиха счупения крак на Марвин, и после се качиха обратно в кораба си, който каза „фууп“.

— Виждаш ли тези неща, с които трябва да преживявам? каза Марвин на гърчещия се дюшек.

Изведнъж, секунда по-късно, роботите се върнаха за друго жестоко действие, и когато този път си тръгнаха, дюшекът беше останал сам в блатото. Той вече беше примрял от страх и подцопна с учудване и тревога. Повдигна се, за да погледне над тръстиката, но

нямаше нищо за гледане, само още тръстика. Той се ослуша, но по вятъра не идваше никакъв шум освен познатите му звуци, издавани от полулуди етимолози, подвикващи си отдалече през намръщената кал.

ГЛАВА X

Тялото на Артър Дент се разпиля.

Вселената се разпадна на милионин проблясващи късчета около него и всяко от тях мълчаливо се завъртя из пустотата, отразявайки във сребърната си повърхност няколко единични холоизображения на огън и унищожение.

И после чернотата зад Вселената избухна, и всяко късче чернота беше яростния пушек на ада.

И нищото зад чернотата зад Вселената изригна, и зад нищото зад чернотата зад разпръснатата Вселена накрая се видя една тъмна фигура на огромен мъж, говорещ с огромни слова.

— И това — каза фигурата, седяща на огромен стол, — бяха Крикитианските войни — най-великото опустошение, стоварвало се върху нашата Галактика. Това, което сте изпитали...

Слартибартфаст преплува покрай тях, като им помахаша.

— Това е само документален филм — извика той. — Не е много хубав. Ужасно съжалявам, но се опитвам да намеря клавиша, с който да го превъртя назад.

— ...е това, което билиони и билиони невинни...

— Не се — извика Слартибартфаст, като отново преплува покрай тях, яростно манипулирайки с нещото, което беше пъхнал в стената на Залата за Информационни Илюзии и което фактически още си беше пъхнато там, — съгласявайте да купувате нищо подобно.

— ...хора, създания, вашите човешки същества...

Някаква музика изпълни стаята — отново, беше величествена музика с величествени акорди. Зад мъжа, от величествено въртящата се мъгла, бавно започнаха да се издигат три високи колони.

— ...са изпитали, живеейки — или по-скоро правейки грешката да се родят. Помислете за това, приятели. И нека не забравяме — и точно сега ще мога да ви предложа един начин, който ще ви помогне винаги да си спомняте — че преди Крикитианските войни Галактиката беше рядко чудесна и щастлива Галактика!

Музиката зазвуча тържествено глупаво на това място.

— Щастлива Галактика, приятели, както е представена в символа на Вратата на Уикит.

Трите колони вече стояха неподвижно, три колони, над които имаше две пръчици, поставени по начин, който изглеждаше далечно познат на размътения мозък на Артър.

— Трите колони — прогърмя мъжът. — Стоманената колона, която представя Силата и Мощта на Галактиката.

Търсеци светлинки затанцуваха луди танци нагоре-надолу по най-лявата колона, която явно беше направена от стомана, или от нещо, което много приличаше на стомана. Музиката бухна и изрева.

— Кристалната колона — обяви мъжът, — представяща силите на Науката и Разума в Галактиката.

Други търсеци светлинки екзотично се разиграха нагоре-надолу по най-дясната колона, създавайки заслепяващи форми в нея, като внезапно и необяснимо предизвикаха копнеж за сладолед в стомаха на Артър Дент.

— И — продължи гръмовният глас, — Дървената колона, представяща ... — и тук гласът му стана съвсем леко дрезгав от прекрасни чувства, — силите на Природното и Духовното.

Светлинките посочиха централната колона. Музиката храбро се усили до границата на пълната нетърпимост.

— Между тях се намират — продължи гласът, достигайки кулминационната точка, — Златната пръчица на Успеха и Сребърната пръчица на Мира.

Цялата композиция се беше изпълнила с блестящи светлини и сега музиката за щастие беше отвъд границите на ясното виждане. Над върховете на трите колони двете брилянтно просветващи пръчици се въртяха и заслепяваха. Имаше някакви момичета, които седяха върху тях, или може би трябваше да представляват ангели. Все пак обаче, ангелите биват изобразявани с повече облекло по себе си.

Внезапно се възцари драматична тишина в това, което трябваше да бъде Космоса, и светлините намаляха.

— Няма нито един свят — развълнува се квалифицирания глас на мъжа, — нито един цивилизован свят в Галактиката, където днес да не е почитан този символ. Дори в първобитните светове той съществува в расовата памет. Това е защото силите на Крикит бяха

унищожени, и това е защото сега това заключа техния свят до последния миг на Вселената!

И със замах мъжът извади отнякъде макет на вратата на Уикит. В този мащаб беше ужасно трудно да се вмести цялото необичайно представление, но като че ли макетът беше висок около три фута.

— Не е оригиналният ключ, разбира се. Той, както всички ние знаем, беше унищожен, разпилян във вечно подскачащите въртопи на пространствено-временния континуум и изгубен завинаги. Това е забележително копие, изработено от сръчни занаятчии, и фино сглобено чрез използване на древни занаятчийски секрети и превърнато в спомен, с чието притежаване бихте се гордели, в памет на тези, които паднаха като жертви за Галактиката — нашата Галактика — при отбраната на която те умряха...

Слартибартфаст отново мина покрай тях в този момент.

— Намерих го — каза той. — Можем да пропуснем всичкия този боклук. Само не кимайте, това е всичко.

— А сега нека наведем глави за отплата — каза гласът и после го повтори забързано и отзад напред.

Светлините светнаха и угаснаха, колоните изчезнаха, мъжът се раздрънка обратно в нищото. Вселената бързо се сглоби около тях.

— Схванахте ли същността? — попита Слартибартфаст.

— Учуден съм — каза Артър, — и съм объркан.

— Аз пък заспах — каза Форд, който точно в този момент изплува отнякъде. — Изпуснах ли нещо?

Те още веднъж се оказаха на разходка по ръба на агонизиращо висока скала. Вятърът плющеше в лицата им и в залива, в който, горейки, се завръщаха за съществуване останките от една от най-мощните и най-велики космически флоти, събирани някога в Галактиката. Небето беше начумерено розово, потъмнявайки през доста любопитна отсянка на синьото до черно. Дим се полюшваше в него с невероятни танцови движения.

Събитията минаваха покрай тях на заден ход много бързо, за да могат да бъдат разграничени, а после, малко по-късно, един огромен космически боен кораб набираше скорост като че ли те казаха „буу“ — те едва сега разпознаха мястото, откъдето бяха започнали да гледат.

Но сега нещата бяха много бързи — видеохаоса, който ги запокитваше през векове от космическата история, се въртеше,

усукваше, примигваше. Звукът представляваше просто тънко бръмчене.

Периодически през съгъстващата се бъркотия от събития те различаваха безкрайни катастрофи, тъмни ужаси, шокиращи катаклизми, и те бяха свързани само с точно повтарящи се образи — единствените образи, които стояха някак си отделно от лавината от разбъркана история: вратичка, малка твърда червена топка, груби бели работи, и също нещо по-неясно, нещо тъмно и облачно.

Но имаше и друга сензация, която се зароди в треперещия поток от време.

Също като при бавно серии от щракания, при които, когато се ускорят, се губи представа за всяко отделно щракване и постепенно се възприемат като обобщен усилващ се тон, така и сериите отделни впечатления тук се възприемаха като обобщено чувство, даже не и чувство. Ако това беше чувство, то беше най-безчувственото. То беше омраза, непримирима омраза. Беше студено, но не като сладолед, а като стена. Беше безлично, но не като случайно запратен юмрук в тълпа, а като квитанция от паркинг, снабден с компютър. И беше умъртвяващо — отново не като куршум или нож, а като тухлена стена наред магистрала.

И също като усилващ се тон, който се променя и става приятен като се усилва, така и това безчувствено чувство като че ли се усили до невъзприемаем или нечуван вик и внезапно като че ли премина в крясък на вина и провал.

И внезапно спря.

Те стояха спокойно на върха на един хълм в една спокойна вечер. Слънцето залязваше.

Навсякъде около тях се простираше в далечината мек зелен полски пейзаж. Птичките пееха какво мислят за всичко това, и общото впечатление клонеше към добро. Малко по-надалече можеше да се дочуе глъч от играещи деца, а още малко по-надалече — че явният източник на този шум се намира в мътната вечерна светлина в очертанията на малък град.

Градът като че ли се състоеше предимно от ниски сгради, направени от бял камък. Небето беше изпъстрено с приятни криви линии.

Слънцето почти беше залязло.

Като отникъде се чу музика. Слартибартфаст издърпа едно копче и тя спря.

Един глас каза "Това... ". Слартибартфаст издърпа едно копче и той спря.

— Ще ви ракажа за това — каза той спокойно.

Мястото беше мирно. Артър се почувствува щастлив. Дори Форд изглеждаше ободрен. Те бавно тръгнаха по посока на града, и Информационната Илюзия за трева беше приятна и пружинираше под краката им, а Информационните Илюзии за цветя миришеха приятно и благоуханно. Само Слартибартфаст изглеждаше изпълнен с опасения и без настроение.

Той спря и погледна нагоре.

Внезапно за Артър му хрумна, че идвайки откъм края, или по-скоро от началото на всичките кошмари, които те току-що бяха преживели, нещо гадно трябваше да се случи. Той беше потресен от мисълта, че нещо гадно може да се случи на такова идилично място като това. Той също погледна нагоре. На небето нямаше нищо.

— Те няма да ни нападнат тук, нали? — попита.

Той си спомни, че това, през което върви, е само запис, но не се успокои.

— Нищо няма да ни нападне тук — каза Слартибартфаст с глас, който неочаквано потрепери от емоции. — Ние сме тук, откъдето всичко започна. Това е мястото. Това е Крикит.

Той се вгледа в небето.

От единия хоризонт до другия, от изток до запад, от север до юг, небето беше напълно черно.

ГЛАВА XI

Троп троп.

Ъъъърррр.

— Радвам се да ви услужа.

— Млъкни.

— Благодаря.

Троп троп троп троп троп.

Ъъъърррррр.

— Благодаря ви, че ощастливихте една най-обикновена врата.

— Да ти изгният диодите дано.

— Благодаря. Приятен ден.

Троп троп троп троп.

Ъъъърррр.

— За мен е удоволствие да се отворя за вас...

— Изчезвай.

— ...и да се затворя след вас с чувство за добре свършена работа.

— Изчезвай, казах.

— Благодаря ви, че изслушахте това съобщение.

Троп троп троп троп.

— Ууп.

Зейфод спря да тропа. Той се размотаваше из Златно сърце от много дни и никоя врата още не му беше казвала „ууп“. Това не беше от нещата, които вратите казват. Беше прекалено кратко. Освен това там нямаше толкова врати. Звучеше така, като че сто хиляди човека са казали „ууп“, което го озадачи, защото той беше единственият човек на кораба.

Беше тъмно. Повечето от несъществените системи на кораба бяха изключени. Той се носеше през един отдалечен район на Галактиката., дълбоко в мастилената чернота на космоса. Така че какви ли бяха тези сто хиляди човека, които се бяха събрали в тази точка, за да кажат едно напълно неочаквано „ууп“.

Той се огледа нагоре-надолу по коридора. Всичко беше в сянка. Само контурите на вратите изпъкваха с много мътен розов цвят, който блещукаше в тъмното и пулсираше, когато те говореха, въпреки че той беше опитал по всякакъв начин, за който можеше да се сети, да ги спре.

Светлините бяха изгасени, за да не може главите му да се гледат взаимно, защото точно сега нито една от тях нямаше привлекателен вид, нямаше оттогава, откакто той направи грешката да надзърне в душата си.

Това наистина беше грешка. И естествено закъсня с една нощ.

Беше труден ден — много ясно.

От корабната аудиосистема се носеше приятна музика много ясно.

И той, много ясно, беше леко пиян.

С други думи всички условия за душевно търсене бяха налице, но при все това си беше грешка.

Седейки сега, мълчалив и самотен в мрачния коридор, той си припомни момента и потръпна. Едната му глава погледна на една страна, другата му глава погледна на другата страна, и всяка реши, че трябва да тръгне по срещуположния път.

Той се послуша, но не чу нищо.

Всичко, което беше там, беше това „ууп“.

Изглеждаше ужасно потискащо да докараш ужасно много хора толкова надалеч само за да кажат една дума.

Той тръгна да си търси път към мостика. Там поне щеше да се чувства под контрол. Той спря отново. Помисли си, че не е ужасно хубаво да бъде под контрол заради това, което чувствуваше.

Той си спомни, че първият шок в този момент беше, когато откри, че наистина има душа.

Всъщност той винаги приемаше, повече или по-малко, че има едим брой душа, както си имаше пълен комплект от всичко останало, и освен това по две бройки от някои неща, но всъщност внезапното сблъскване с нещото, таящо се дълбоко в него, доста сериозно го е пораздрусало.

И после да открие (това беше втория шок), че не страшно прекрасния обект — който той, като човек в неговото положение, имаше естественото право да очаква — го беше покъртил отново.

После той обмисли в какво положение всъщност се намираше, и шокът, който отново се стовари върху него, го накара да повърне питието си. Той го направи бързо, преди нещо да може да му се случи. После бързо изпрати още едно да последва първото надолу да провери дали всичко е наред.

— Свобода — каза той на висок глас.

Трилиън се качи на мостика в този момент и каза няколко ентузиазирани неща за същността на свободата.

— Не мога да се справя с това — каза мрачно той и изпрати надолу трето питие, за да види защо второто още не е докладвало за състоянието на първото. Той погледна несигурно двата и образа и си хареса десния.

Той изля едно питие от другото си гърло с мисълта, че то ще препречи пътя на предишното, ще събере мощта си с него и заедно ще издърпат второто. После всичките три ще отидат да търсят първото и да му говорят много, а може би и да му попейт малко.

Той не можеше да бъде уверен дали четвъртото питие е разбрало всичко това и изпрати надолу петото, за да разясни попълно плана, и шестото за морална поддръжка.

— Много си пил — каза Трилиън.

Главите му се сблъскаха, докато се опитваха да подредят четирите ѝ образа, които сега можеше да наблюдава в цял ръст. Отказа се и погледна навигационния екран, и с голямо учудване видя на него доста феноменално количество звезди.

— Вълнение и приключения и наистина диви неща — промърмори той.

— Виж — каза тя със симпатична нотка в гласа си и приседна до него, — не разбирам защо искаш да се почувствуващ непотребен за малко.

Той се извърна към нея. Никога преди не беше виждал някой да седи в собствения си скут.

— Оу — каза той и изпи още едно питие.

— Ти завърши мисията, към която се стремеше от години.

— Не съм. Опитвах се да избягвам да се занимавам с това.

— Вече я завърши.

Той изгрухтя. Изглежда някой провеждаше отчайващо парти в стомаха му.

— Мисля, че това ме довърши — каза той. — Ето ме и мен, Зейфод Бийблброкс — мога да отида навсякъде и да направя всичко. Имам най-великият кораб в познатото небе, имам си момиче, с което нещата като че ли вървят по-гладко.

— Наистина ли?

— Тъй като мога да ти кажа, че на съм експерт по лични взаимоотношения...

Трилиън повдигна вежди.

— Аз съм — прибави той, — един адски човек, мога да правя всичко каквото искам, само че нямам никаква представа какво точно да бъде то.

Той спря и продължи по-нататък.

— Едно нещо внезапно е престанало да причинява друго — в противоречие с което изпи още едно питие и грациозно се свлече от стола.

Докато той спеше на пода, Трилиън направи малка справка в корабния екземпляр на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПОДЖИЯ. Имаше няколко съвета относно пиянството.

— Потопете се в него — се казваше там, — и наслука.

Беше свързано със статията за размера на Вселената и начините да го възприемеш.

После тя намери статията за Хан Уавъл, екзотична ваканционна планета и едно от чудесата на Галактиката.

Хан Уавъл е свят, който се състои само от баснословно ултралуксозни хотели и казина, образувани от естествената ерозия на скалите, предизвикана от дъжд и вятър.

Шансовете това да се случи отново са едно към безкрайност. Малко неща се знаят за този процес, защото никой от геофизиците, вероятностностатистиците, метеороаналитиците или страннолозите, които много обичат да се занимават с това, не можеха да си позволят лукса да пребивават там.

— Ужасно — помисли си Трилиън, и след няколко часа големият бял, приличащ на маратонка кораб бавно се спускаше в едно небе под топло брилянтно слънце към ярко оцветен пясъчен космодрум, като явно предизвика сензация на земята. Трилиън се зарадва, защото чу Зейфод да си подсвирква някъде из кораба.

— Как си? — го попита тя по интеркома.

— Добре — каза свежо той, — ужасно добре.

— Къде си?

— В банята.

— Какво правиш?

— Стоя си.

След час-два стана ясно, че наистина го прави, и корабът се върна в небето без дори за малко да отвори люковете си.

— Привет вам — каза компютърът Еди.

Трилиън кимна търпеливо, щракна два пъти с пръсти и натисна копчето на интеркома.

— Мисля, че спонтанният смях вероятно не е това, от което се нуждаеш сега.

— Вероятно не — каза Зейфод, откъдето и да беше.

— Мисля, че малко физическо предизвикателство ще те изкара от кожата ти.

— Каквото и да мислиш, аз мисля — каза Зейфод.

РАЗВЛЕКАТЕЛНИ НЕВЕРОЯТНОСТИ беше заглавието, което привлече погледа на Трилиън, когато малко по-късно седна отново да прелисти ПЪТЕВОДИТЕЛЯ, и докато Златно сърце се носеше с невероятна скорост в неопределена посока, тя изпи чаша от нещо, което не можеше да се пие, и беше произведено от Синтезатора на питателни питиета, и прочете как може да се научи да лети.

Съществува изкуство, се казваше там, или по-скоро умение да се лети.

То се базира на това да се научиш как да се хвърлиш към земята и да не я улучиш.

Изберете си един хубав ден, се казва там, и пробвайте.

Изисква се просто да можеш да се хвърлиш напред с цялото си тегло и воля (като не мислиш, че ще те заболи).

Наистина ще те заболи, ако сгресиш и улучиш земята.

Почти всички хора грешат и улучват земята, и ако се опитват истински, като резултат ще я улучат доста грубичко.

После идва втората част, пропускането, в което и се съдържат трудностите.

Единият от проблемите е, че трябва да не улучиш земята съвсем случайно. Не е хубаво нарочно да възнамеряваш да пропуснеш земята, защото няма да я пропуснеш. Вниманието ти внезапно трябва да бъде

привлечено от нещо, когато се намиращ на половината път, така че да не мислиш повече за падане, или за земята, или за това колко много ще те заболи, ако не я пропуснеш.

Доста трудно е да насочиш вниманието си далеч от тези три неща през частицата от секунда, която имаш на разположение. Оттук произтича грешката на почти всички хора и евентуалната им раздяла с този развлекателен и зрелищен спорт.

Ако обаче имате достатъчно късмет, за да се разсеете за момент в критичната секунда от, да кажем например, чифт великолепни крака (пипалца, псевдоподи, в зависимост от биологическия вид и/или личните предпочитания) или бомба, избухваща в близост до вас, или от свършено рядкия вид бръмбар, пълзящ по най-близкото клонче, тогава за ваше най-голямо учудване ще пропуснете земята напълно и ще останете да висите на няколко инча над нея по може би леко глупав начин.

Това е момент на деликатна суперконцентрация.

Поклащаш се и се носиш, носиш се и се поклащаш.

Пренебрегнете всички размишления за собственото си тегло и просто се издигнете по-нависоко.

Не се вслушвайте в това, което другите ви казват в този момент, защото те не биха говорили полезни неща.

Те най-често казват нещо от сорта на „Мили Боже, не е възможно да летиш!“

Жизненоважно е да не им вярвате, или в противен случай те внезапно ще се окажат прави.

Издигайте се нагоре и нагоре.

Пробвайте няколко пикирания — отначало по-леки, а после се понесете над върховете на дърветата, като дишате равномерно.

Не махайте на никого.

Когато повторите всичкото това няколко пъти ще намерите, че моментът на отвличане на вниманието става все по-лесен и по-лесен за достигане.

После ще научите всички начини за контролиране на полета си, скоростта си, маневреността си, и номерът обикновено се заключава в това да не мислиш много усилено за действието, което трябва да извършиш, а само да му позволиш да се случи между другото.

Също така ще се научите да се приземявате правилно, като това е нещо, с което почти сигурно ще се сблъскате, и то доста болезнено при първия си опит.

Съществуват частни клубове за летене, към които можете да се присъедините, като там ще ти помогнат в момента на отвличане на вниманието. Те наемат хора със странни тела или мнения, които те да показват и/или разясняват, изскачайки иззад храстите в критичния момент. Много гениални стопаджии имат възможност да се присъединят към такива клубове, но малко от тях си намират постоянна работа там.

Трилиън прочете това внимателно, но неохотно реши, че Зейфод не е в подходящо умствено състояние, за да се учи да лети, или да ходи из планините, или да се опита да повика Брангисвоганските чиновници, за да му подпечатат картата за смяна на местожителството — това бяха другите неща, изписани под заглавието **РАЗВЛЕКАТЕЛНИ НЕВЕРОЯТНОСТИ**.

Вместо това тя насочи кораба към Алосиманиус Синека свят от лед, сняг, умопомрачаваща красота и вцепеняващ студ. Пътешествието от снежните равнини Лиска до върха на Ледените кристални пирамиди на Сактантуа е дълго и ужасяващо, дори и с реактивни ски и впряг снежни хрътки от Синека, но изледът от върха, който обхваща ледените полета Стин, блещукащите Призмени планини и далечните танцуващи отразени ледени светлини, е такъв, че първо мозъкът ти замръзва, а после лека-полека се освобождава до такива невиждани хоризонти от красота; и Трилиън изведнъж почувствува, че тя може да го направи, като бавно освободи мозъка си до невиждани хоризонти от красота.

Те влязоха в ниска орбита.

Под тях се простираше сребърнобялата красота на Алосиманиус Синека.

Зейфод лежеше в леглото, като едната му глава беше завряна под възглавницата, докато другата решаваше кръстословици до късно през нощта.

Трилиън кимна търпеливо, преброи до достатъчно голямо число, и си каза, че най-важното нещо сега е да накара Зейфод да проговори.

Тя приготви, посредством изключване на всички кухненски работи-синтомици, най-баснословно изтънченото ястие, което можа

да измисли — фино изпържено месо, уханни плодове, миришещи сирена и деликатесни Алдебарански вина.

Тя му го занесе и го попита дали се чувствава способен да говори.

— Изчезвай — каза Зейфод.

Трилиън кимна търпеливо, преброи до доста по-голямо число, леко отмести подноса настрана, отиде в залата за пренасяне и просто се телепортира извън неговия живот.

Тя даже не програмира координати, нямаше никаква представа къде отива, тя просто си отиде — случайна поредица от точки, летящи през Вселената.

— Всичко друго — си каза тя като тръгваше, — е по-добро от това.

— Хубава работа — си промърмори Зейфод, обърна се и направи грешката да заспи.

На следващия ден той крачеше из пустите коридори на кораба, като претендираше, че не я търси, въпреки че знаеше, че я няма. Той игнорира дразнещите опити на компютъра да разбере какво по дяволите става тук, като тикна малка електронна тапа между два от терминалите му.

След известно време той започна да гаси лампите. Нямаше нищо за гледане. Нищо нямаше да се случи.

Лягайки в леглото си една вечер — а нощите сега на кораба травха безкрайно дълго, той реши да дойде на себе си, да даде на нещата някаква насока. Той бързо седна и започна да се облича. Реши, че все трябва да има някой във Вселената, който да се чувствава по-окаян, по-страдащ и по-отхвърлен от самия него, и реши да отиде да го открие.

На половината път за мостика му дойде наум, че това може би е Марвин, и се върна в леглото си.

Няколко часа по-късно той се размотава неутешимо по тъмните коридори, проклинайки веселите врати, когато чу „ууп“ и това го направи много нервен.

Той напрегнато се облегна на стената на коридора и се намръщи като човек, опитващ се да извади коркова тапа посредством телекинеза. Той докосна стената с връхчетата на пръстите си и почувствува лека необичайна вибрация. Сега можеше да чуе и доста

странни тихи шумове, можеше да чуе откъде идват — идваха от мостика.

— Компютър — изсъска той.

— Мммм? — каза доста тихо най-близкия компютърен терминал.

— Има ли някой на този кораб?

— Мммм — каза компютърът.

— А кой е?

— Мммм ммм ммммм — каза компютърът.

— Какво?

— Ммммм мммм мм ммммммм.

Зейфод зарови едното си лице в двете си ръце.

— О, ЗАРКУОН — измърмори той. После се вгледа в коридора, водещ към входа за мостика, от чиято неясна далечина се чуваха странните целеустремени звуци, и където бяха затыкнатите терминали.

— Компютър — изсъска той още веднъж.

— Ммммм?

— Когато те отпуша...

— Ммммм.

— ...ми напомни да се ударя с юмрук в устата.

— Ммммм ммм?

— И още нещо. Сега само ми кажи това. Един път за „да“, два пъти за „не“. Опасно ли е?

— Ммммм.

— НАИСТИНА?

— МММММ.

— Ти не каза „МММММ“ два пъти, нали?

— Мммм мммм.

— Хмммм

Той продължи инч по инч напред, макар че би предпочел да върви ярд по ярд назад, което наистина беше вярно.

Той беше на около два ярда от вратата на мостика, когато внезапно с ужас се сети, че ще стане лошо за него, и спря напълно. Нямаше да може да изключи гласовите схеми на вратата.

Тази врата беше скрита от чужди погледи, поради вълнообразния ръбест стил, в който беше конструиран мостика, и той се надяваше да влезе незабелязан.

Той отново се облегна обезсърчен на стената и каза няколко думи, които другата му глава беше шокирана да чуе.

Той се вгледа в мътнорозовите контури на вратата и откри, че в тъмнината на коридора можеше да се различи сензорното поле, което обхващаше част от коридора и казваше на вратата кога идва някой, за когото тя трябва да се отвори и на кого да направи ободряваща и приятна забележка.

Той здраво се прилепи към стената и бавно тръгна към вратата, сплесквайки гръдния си кош, доколкото можеше да си го позволи, към много много неясните граници на полето. Той затаи дъх и се поздравя за това, че през последните няколко дни е лежал нацупен в леглото, вместо да изблъска чувствата си посредством уредите в гимнастическата зала на кораба.

После разбра какво трябва да говори в момента.

Той издиша на няколко кратки серии и после прошепна възможно най-бързо и най-спокойно:

— Врата, ако ме чуваш, кажи ми го много, ама много тихо.

Много, ама много тихо вратата измърмори:

— Мога да те чуя.

— Добре. Сега след момент ще ти кажа да се отвориш. Когато се отвориш, не искам да ми казваш, че се радваш.

— О'кей.

— И не искам да ми казваш, че съм ощастливил една най-обикновена врата, която се е отворила за мен, и че не съм ти доставил удоволствие, когато си се затворила зад мен с чувство за добре свършена работа. О'кей?

— О'кей.

— И не искам да ми пожелаваш приятен ден, разбра ли?

— Разбрах.

— О'кей — каза Зейфод, — отвори се сега.

Вратата тихо се плъзна встрани. Зейфод тихо се промъкна през нея. Вратата тихо се затвори след него.

— Така хареса ли ви, мистър Бийблброкс? — гръмко попита тя.

— Искам да си представите — каза Зейфод на групата бели работи, които се събираха да го видят в този момент, — че имам един изключително мощен Смърт-О-Запен пистолет в ръката си.

Възцари се много студена и много свирепа тишина. Роботите го погледнаха с ужасно мъртвите си очи. Те стояха много неподвижно. Имаше нещо напрегнато страховито, свързано с тяхното присъствие, особено за Зейфод, който никога не беше виждал подобно нещо преди, нито пък знаеше нещо за него. Крикитианските войни принадлежаха на далечното минало на Галактиката, а Зейфод беше прекарал повечето от уроците си по ранна история в кроежи как може да прави секс с момичето, седящо в киберкабинката до него, и тъй като неговият учебен компютър беше съществена част от тези кроежи, всичките му исторически схеми бяха изтрети и презаписани с напълно различна база данни, в резултат на което беше бракуван и изпратен в дом за дегенерирани кибери, където беше последван от момичето, което пък необмислено се беше влюбило силно в нещастната машина, и резултатът беше: (а) че Зейфод никога не се приближи до нея, и (б) че пропусна един период от древната история, който можеше да има много голямо значение в този момент.

Той шокирано се взря в тях.

Беше невъзможно да се обясни защо, но техните гладки и мазно бели тела бяха предназначени за външна обвивка на чисто, клинично зло. От техните ужасно мъртви очи до мощните им безжизнени крака те бяха точно изчислен продукт на съзнанието който искаше просто да убива. Зейфод преглътна с хладен страх.

Те бяха демонтирали част от задната стена на мостика и си бяха проправили път сред няколко от жизненоважните вътрешности на кораба. През заплетените отломки Зейфод можеше да види с все по-силно и по-лошо шокиращо чувство, че тунелът се провираше към самото сърце на кораба, към сърцето на Невероятностния двигател който беше толкова мистериозно създаден от нищото — самото Златно сърце.

Най-близкият до него робот го погледна по начин, който трябваше да предположи, че оценява всяка малка частичка от тялото, мозъка и способностите му. И когато проговори, като че ли изрази това чувство. Преди да продължи това, което всъщност казваше, си заслужаваше да се запише някъде, че Зейфод беше първото органично същество, чуло едно от тези същества да говори с някого от около десет билиона години. Ако той беше обръщал повече внимание на

уроците си по древна история, а не на плътските си желания, може би щеше да бъде впечатлен от оказаната му чест.

Гласът на робота беше като тялото му — студен, мазен и безжизнен. В него се различаваше доста културно стържене. Звучеше като да е дъвен, какъвто си и беше.

Той каза:

— Наистина имаш Смърт-О-Запен пистолет в ръката си.

Зейфод за момент не знаеше какво да си помисли, но после погледна надолу към собствената си ръка и с облекчение видя, че това, което беше намерил в една прикрепена към стената конзола, наистина беше такова нещо, за каквото той си го беше помислил.

— Да — каза той с някаква въздишка на облекчение, което беше доста хитро, — добре. Няма да искам да претоварвам представите ти, роботе. — За малко никой не каза нищо, и Зейфод схвана, че роботите очевидно не бяха тук, за да разговарят, и очевидно можеха да се справят с него.

— Не мога да не забележа, че сте паркирали кораба си — каза той, като кимна с едната си глава в подходящата посока, — през моя.

Нямаше съмнение в това. Без да спазва никакво пространствено благоприличие, те просто бяха материализирали кораба си точно там, където искаха да бъде, а това означаваше, че той просто беше паркиран през Златно сърце, като че ли не бяха нищо повече от два гребена.

Те отново не му дадоха отговор, и Зейфод се зачуди дали няма да е по-добре, ако превърне своята част от него във въпросителна форма.

— ...нали? — добави той.

— Да — отговори роботът.

— Хм, о'кей — каза Зейфод, — какво правите тук, работи?

Тишина.

— Роботи — каза Зейфод, — какво правите тук, работи?

— Дошли сме — изскърца роботът, — за Златото на пръчицата.

Зейфод кимна. Той разклати пистолета си, за да предизвика по-голямо желание за отговор. Роботът като че ли разбра това.

— Златната пръчица е част от Ключа, който търсим — продължи роботът, — за да осводим нашите Господари от Крикит.

Зейфод отново кимна и отново разклати пистолета си.

— Ключът — продължи простиичко роботът, — беше разпилян в пространството и времето. Златната пръчица е прикрепена към

устройството, което движи вашия кораб. Тя ще бъде част от Ключа. Господарите ни ще бъдат освободени. Пренареждането на Вселената ще продължи.

Зейфод отново кимна.

— За какво говорите? — попита той.

Леко измъчено изражение като че ли мина по напълно безизразното лице на робота. Той като че ли се потискаше от разговора.

— Унищожение — каза той. — Ние търсим Ключа — повтори той, — вече имаме Дървената колона, Стоманената колона, Кристалната колона. След момент ще имаме и Златната пръчица.

— Не, няма.

— Ще я вземем — заяви роботът.

— Не, няма. Тя кара моя кораб да се движи.

— След момент — повтори спокойно роботът, — ще имаме и Златната пръчица.

— Няма — каза Зейфод.

— И после ще трябва да отидем — каза сериозно роботът, — на едно парти.

— О — каза сепнато Зейфод. — Може ли да дойда?

— Не — каза роботът. — Ще те застреляме.

— О, да? — каза Зейфод, размахвайки пистолета си.

— Да — каза роботът и го застреля.

Зейфод беше толкова изненадан, че трябваше да го застрелят повторно, преди да падне.

ГЛАВА XII

— Шшт — каза Слартибартфаст. — Гледайте.

Нощта вече беше паднала над древния Крикит. Небето беше тъмно и празно. Единствената светлина идваше от близкия град, откъдето по вятъра спокойно се носеха приятни празнични звуци. Те стояха зад дървото, от което над тях се спускаха тежки благовония. Артър клекна и почувствува Информационните Илюзии на тревата и почвата. Той прекара пръстите си през тях. Беше трудно да потиснеш впечатлението, че това беше напълно очарователно място във всички отношения.

Небето обаче беше напълно празно и на Артър му се струваше, че то държи голям студ на иначе идиличния, макар и да не се виждаше сега, пейзаж.

Той почувствува потупване по рамото и погледна нагоре. Слартибартфаст беше насочил вниманието си към другата страна на хълма. Той погледна и можа да види само няколко бледи светлинки, които танцуваха и се развяваха, като се движеха бавно в тяхната посока.

Когато приближиха, звуците също започнаха да се чуват, и скоро неясните светлини и звуци им разкриха малка групичка хора, които се прибираха през хълмовете в къщи, към града.

Те минаха доста близо до наблюдателите зад дървото, люлеейки фенери, които караха меките и луди светлини да танцуват между дърветата и тревата, беседвайки доволно, и си пееха песен за това колко ужасно хубаво е всичко и колко щастливи са те, колко се радват да работят във фермата и колко им е приятно да се върнат в къщи, за да видят жените и децата си, с отривист хоров фон за ефект, че цветята миришат много хубаво по това време на годината и че съжالياват за кучето, което е умряло, когато ги е видяло, защото ги е обичало прекалено много. Артър вече можеше да си представи Пол Маккартни, седящ привечер с крака пред камината, мърморейки на Линда и

чудейки се какво да купи с доходите си, мислейки, че вероятно ще е Есекс.

— Господарите на Крикит — въздъхна Слартибартфаст с гробовен тон.

Настигайки почти петите, както си беше, на сегашните му мисли за Есекс, тази забележка накара Артър за момент да се сконфузи. После логиката на ситуацията се наложи над разпръснатото му съзнание и откри, че все още не разбира какво иска да каже стария човек.

— Какво? — попита той.

— Господарите на Крикит — отново каза Слартибартфаст и ако преди малко въздишката му беше гробовна, то сега звучеше като да е изпусната от някой бронхитясал в Хадес.

Артър се вгледа в групичката и се опита да събере на едно място малкото информация, която имаше на разположение.

Хората в групата явно бяха извънземни, дали само защото бяха малко височки, слаби, скулести, и почти толкова бледи, като че ли бяха бели, но от друга страна изглеждаха приятно, може би малко капризни, но не беше необходимо да искаш да изкараш дълго пътуване в едно купе с тях, но въпросът беше, че ако се отклоняваха по някакъв начин от добротата и честността, това щеше да бъде може би много хубаво, отколкото недостатъчно хубаво. Така че защо ли беше всичката тази стържеща работа от страна на белите дробове на Слартибартфаст, който явно беше по-подходящ за радиокоментатор на един от тези гадни филми за оператори на моторни триони, носещи инструмента си в къщи?

После, Крикит, погледната под този ъгъл, беше също така груба. Той дори не можеше да си представи взаимовръзката между това, което знаеше като крикет, и ...

В този момент Слартибартфаст прекъсна този влак от мисли, като че ли чувствуваше какво става в съзнанието му.

— Играта, която познавате като крикет — каза той, и гласът му като че ли все още се луташе изгубен в подземни коридори, — е само една от тези любопитни прищявки на расова памет, които могат да поддържат образите живи в мозъка еони след като истинското им значение е било изгубено в мъглите на времето. От всички раси в Галактиката явно само англичаните са способни да съживят паметта за

най-ужасните войни, които някога са раздирали Вселената и са я превърнали в нещо, което, се страхувам, е разглеждано от всички като неразбираемо тъпа и безсмислена игра.

— Доста ми харесва — каза той, — но в очите на повечето хора сте неумишлено виновни за най-гротексия лош вкус, по-точно моментът, в който малката червена топка удря вратичката — това е много гадно.

— Ъм — каза Артър с подходяща гримаса, за да отбележи, че познавателните му рецептори се справят с това по най-добрия начин, — Ъм.

— И тези — показва Слартибартфаст, връщайки се обратно към гробовния гърлен тон и сочейки към групата Крикитиански мъже, които вече ги подминаваха, — са тези, които започнаха всичко, и то ще почне тази нощ. Елате да ги последваме и да видим защо.

Те се изнизаха изпод дървото и последваха веселото парти по тъмната пътека през хълма. Природният им инстинкт им подсказваше тихо и неумолимо да следват жертвите си, въпреки че тъй като просто ходеха през записана Информационна Илюзия, лесно можеха да траят приятните звуци и трябваше да носят индиго за цялото внимание, която тяхната плячка можеше да им обърне.

Артър забеляза, че двама от членовете на процесията сега пееха друга песен. Тя се носеше към тях през меката нощ и представляваше нежна романтична балада, която би дала на Маккартни Кент и Съсекс и би му позволила да предложи цена за Хемпшир.

— Сигурно трябва да знаеш — каза Слартибартфаст на Форд, — какво ще се случи сега.

— Аз ли? — учуди се Форд. — Не.

— Не си ли учил древна Галактическа история като малък?

— Бях в киберкабинката зад Зейфод — каза Форд. — Беше много разсейващо. Но не може да се каже, че не съм научил някои доста зашеметяващи неща.

В този момент Артър забеляза една любопитна подробност от песента, която всички пееха. „Средният Осми Мост“, който здраво щеше да свърже Маккартни с Уинчестър и да му позволи да се вгледа настойчиво в Долината на изпитанието до богатите върхове на Новата гора отвъд нея, имаше любопитен текст. Композиторият се беше срещал

с момиче не „под луната“ или „сред звездите“, а на „над тревата“, което направи Артър малко прозаичен.

После той отново погледна в обърканото нощно небе и усети смътно, че там има важна точка, само че не можеше да знае как да я визира. Той получи чувството, че е самотен във Вселената, и го каза.

— Не — каза Слартибартфаст с леко оживление в крачките си, — хората от Крикит никога не са мислили за себе си „Ние сме самотни във Вселената“. Те са заобиколени от огромен Прашен облак — само тяхният свят и тяхното слънце — и те са точно в най-външния източен край на Галактиката. Поради Прашния облак на небето никога не може да се види нищо. През цялата нощ то е напълно празно. През деня на него е слънцето, но не можете да погледнете право в него, така че те не го правят. Те доста се страхуват от небето. То е като че ли съществува мъртво петно, което обхваща 180 градуса от хоризонт до хоризонт.

— Виждате ли причината, заради която те никога не са си помислили „Ние сме сами във Вселената“. До тази нощ те не са знаели нищо за нея. До тази нощ.

Той помръдна, оставяйки думите да звънят във въздуха зад него.

— Представете си — каза той, — никога дори да не си помислиш „Ние сме самотни“, просто защото никога не ти е идвало наум да мислиш, че съществува някакво друго битие.

Той се придвижи отново.

— Страхувам се, че това ще бъде малко обезсилващо — прибави той.

Докато той говореше, те усетиха много тънък виещ звук, който идваше високо от невидимото небе над тях, но за секунда-две не можеха да видят нищо.

После Артър забеляза, че хората от процесията пред тях също чува звука, но явно никой от тях не знаеше какво да го прави. Те се оглеждаха около себе си, вцепенени от ужас — наляво, надясно, напред, назад, дори към земята. На никого не му дойде наум да погледне нагоре.

Дълбочината на шока и ужаса долетя при тях няколко секунди по-късно, когато горящи останки от космически кораб паднаха, фучейки и пищейки от небето, и се разбиха на половин миля от мястото, където те стояха. Това беше нещо, което можеш да усетиш само ако присъствуващ.

Някои говореха за Златно сърце, други за космолета Бистромат.

Много говореха за легендарния и гигантски космически кораб Титаник, величествен и луксозен лайнер, построен от големите корабостроителни астероидни комплекси в Артифактовол преди няколко години с добри намерения.

Беше сензационно красив, изумително огромен и по-приятно оборудван от всеки космически кораб в това, което сега е останало от историята (виж забележката по-надолу за Кампанията за реално време), но имаше злата съдба да бъде построен в най-ранните дни на Невероятността физика, много преди този труден и перверзен отрасъл на познанието да бъде пълен, или изобщо разбираем.

Дизайнерите и инженерите решиха, за своя сигурност, да построят прототип на Невероятно поле в него, което значеше да се осигурят с определена невероятност, че никога нищо няма да се повреди в която и да е част на кораба.

Те не разбраха, че поради квазиреципрочността и цикличния характер на всички невероятности изчисления всичко, което не беше Неопределена невероятност, беше всъщност много подходящо да се случва почти веднага.

Космическият кораб Титаник беше чудовищно хубава гледка, когато лежеше като Сребърен Арктуриански Мегабезкраен Кит с лазерно осветената фигура на ажурната му конструкция — брилянтен облак от карфици и игли от светлина срещу тъмната междузвездна чернота; но когато беше пуснат в Космоса, даже не успя да завърши първото си радиосъобщение — а то беше SOS — преди да премине във внезапна и безпричинна загуба на съществуване.

Както и да е, същото събитие, което видя бедственото изчезване на една наука в нейното зараждане, също беше свидетел на апотеоза на друга. Беше окончателно доказано, че триизмерното предаване на церемонията по пускането е наблюдавано от повече хора, отколкото всъщност са съществували по това време, и това сега е известно като най-великото постижение в цялата история на аудиоизследванията.

Друго грандиозно събитие от медиите беше суперновата, в която се превърна звездата Ислодинс няколко часа по-късно. Ислодинс е звездата, около която живеят — или по-скоро живеяха — най-могъщите Галактически застрахователни агенти.

Но докато за тези космически кораби, големи кораби, за които се говори — като бойните кораби от Галактическата флота Галактическият космически кораб „Предизвикателство“, Галактическият космически кораб „Дръзки“ и Галактическият космически кораб „Самоубийствена Лудост“ — се говореше с благоговение, гордост, ентузиазъм, възхищение, разкаяние, ревност, негодувание — всъщност повечето от добре известните чувства — този, който обикновено засягаше безкрайното удивление, беше „Криkit Едно“, първият космически кораб, построен изобщо от хората на Криkit. Това не беше, защото той е бил чудесен кораб. Не беше.

Това беше луда купчина от сроден боклук. Изглеждаше като да е сглобен в нечий заден двор — а точно това беше мястото, където беше сглобен. Учудващото нещо за кораба не беше, че той е хубав (не беше хубав), а това, че изобщо е направен. Периодът от време от момента, в който Криkitианците разбраха, че има такова нещо като Космоса, и пускането на първия им космически кораб, беше почти точно година.

Форд Префект беше безкрайно благодарен, завъзвайки се с колана, че това е само още една Информационна Илюзия, и че следователно е в пълна безопасност. В истинския живот това не беше кораб, на който кракът му би стъпил, дори и за всичкото оризово вино в Китай. „Безкрайно неустойчиво“ беше едната фраза, зародила се в мозъка му, и „Извинете, може ли да изляза?“ беше другата.

— И това ще лети? — попита Артър, хвърляйки мрачни погледи на завързаните една за друга тръби и кабелите, които опасваха като гирлянди тясната вътрешност на кораба.

Слартибартфаст го увери, че ще полети, че те ще бъдат в пълна безопасност, и че всичко ще бъде безкрайно поучително и не малко мъчително.

Форд и Артър решиха просто да се отпуснат и да бъдат измъчвани.

Пред тях, и разбира се без да се интересуват от присъствието им поради чудесната причина, че те всъщност не бяха там, бяха тримата пилоти. Те бяха и конструкторите на кораба. Те бяха на пътеката на хълма онази нощ, пеейки благотворни сърцераздирателни песни. Умовете им бяха леко превъртели от тогавашната катастрофа на чуждоземния космически кораб. Те прекараха седмици наред, отделяйки всяка най-малка тайна от отломките на този изгорял

космически кораб, като през цялото време си пееха песнички за разглобяване на космически кораб. Те си построиха собствен космолет и това беше той. Това беше техният кораб, и те си пееха малка песен за това същото, изразявайки двойната радост от построяването и притежаването му. Хорът беше малко мъчителен и разказваше за тъгата им, че работата им ги е държала толкова дълги часове в гаража, далеч от компанията на жените и децата им, които са им липсвали ужасно, но са ги ободрявали, като са им изпращали продължителни историйки затова как кученцето расте.

Уп, и те излетяха.

Те изгърмяха в небето като кораб, който знае какво точно да прави.

— Няма начин — каза Форд малко след като се възстановиха от шока от ускорението, и вече се изкачваха извън атмосферата. — Няма начин — повтори той. — Дали някой проектира и построява космически кораб като този за една година, независимо какви мотиви има? Не го вярвам. Докажете ми го и пак няма да повярвам. Той замислено разтърси глава и се втренчи през един малък илюминатор в нищото около тях.

Пътешествието минаваше безинтересно досега и Слартибартфаст превъртя малко напред.

Следователно много бързо те стигнаха външната граница на празния сферичен Прашен облак, който обкръжаваше тяхното слънце и родната им планета, изпълващ фактически границите на системата.

Това беше нещо повече от постепенна смяна на строежа и съдържанието на космоса. Сега тъмнината като че ли се отдръпваше и се затваряше зад тях. Беше много студена тъмнина, много пуста и тежка тъмнина — това беше тъмнината на нощното небе на Крикит.

Студенината, тежестта и празнотата му бавно стиснаха сърцето на Артър, и той проникателно усети чувствата на Крикитианските пилоти, които висяха във въздуха като заряд статично електричество. Те бяха на самата граница на историческото познание на своята раса. Това беше пределът, отвъд който никой от тях никога не беше надзъртал, или никога не е знаел, че има нещо, зад което да се надзърта.

Тъмнината на облака хласна кораба. Вътре цареше историческа тишина. Тяхната историческа мисия беше да открият дали има нещо

или някъде от другата страна на небето, откъдето разбитият космически кораб би могъл да дойде — друг свят може би, странен и невъзприемим, въпреки че имаше и такава мисъл в ограниченото съзнание на тези, които живееха под небето на Крикит.

Историята се готвеше да нанесе нов удар.

Тъмнината все още ги обгръщаше, празната обкръжаваща тъмнина. Като че ли идваше все по-близо и по-близо, ставаше все по-дебела и по-дебела, все по-тежка и по-тежка, и внезапно изчезна.

Те излетяха от облака.

Видяха изумителните скъпоценни камъни на нощта в техния безкраен прах и мозъците им запяха от страх.

За малко те си летяха, неподвижни спрямо безграничността на Галактиката, която пък беше неподвижна спрямо безграничността на Вселената. И после завиха.

— Ще трябва да отидем там — си казаха хората от Крикит, когато завиха за в къщи.

По обратния път те изпяха доста мелодични и подходящи песнички за смисъла на мира, справедливостта, морала, културата, спорта, семейния живот, и за унищожението на всички останали форми на живот.

ГЛАВА XIII

— Нали виждате? — попита Слартибартфаст, разбърквайки бавно изкуственото си кафе, и посредством това разбъркваше и водовъртежите между реални и нереални числа, между интерактивните възприятия на съзнанието и Вселената, и така генерираше реструктурирани матрици на безусловно обгръщаща субективност, които позволяваха на кораба му да преразвива концепцията за пространството и времето — това беше.

— Да — каза Артър.

— Да — каза Форд.

— Какво да правя — попита Артър, — с това парче пилешко?

Слартибартфаст го погледна сериозно.

— Играй си — каза той, — играй си.

Той му демонстрира със собственото си парче.

Артър го направи, и почувствува леко опарване от математическата функция, която се изнизваше от крака на пилето, докато се придвижваше в четири измерения през това, което Слартибартфаст ги беше уверил, че е петизмерно пространство.

— През следващата нощ — каза Слартибартфаст, — цялото население на Крикит беше превърнато от състрадателен, радостен, интелигентен...

— ...дори странен... — допълни Артър.

— ...обикновен народ — каза Слартибартфаст, — в състрадателни, радостни, интелигентни...

— ...странни ...

— ...маниаци и ксенофоби. Идеята за Вселената не се вписа в картината на света им, да кажем. Те просто не можеха да се примирят с това. И така, състрадателно, радостно, интелигентно, странно, ако щещ, те решиха да унищожат... какво пък става сега?

— Виното не ми харесва много-много — каза Артър, като го помириса.

— Добре, върни го. Всичко е част от математиката.

Артър постъпи по този начин. Той не харесваше топографията на усмивката на келнера, но той изобщо никога не беше харесвал графити.

— Къде отиваме? — попита Форд.

— Обратно в Залата за Информационни Илюзии — каза Слартибартфаст, взимайки и потупвайки устата си с математическото представяне на салфетка, — за втората част.

ГЛАВА XIV

— Хората от Крикит — каза Негово Върховно Съдебно Превъзходителство Съдийство Паг, ИБМС (Изученият, Безпристрастният и Много Спокойният), Председател на Съвета на Съдиите на Процеса за Крикитианските Военни Престъпления, — са, както добре знаете, само сбирщина от истински сладки пичове, знаете ли, на които само им се е случило да искат да убият всички. По дяволите, някои сутрини се чувствавам по същия начин. Майната му!

— О'кей — продължи той, качвайки краката си на пейката пред него и спря за момент, за да вдигне някакъв конец от Церемониалните си бански гащета, — така че не ще е необходимо да желаете да делите Галактиката с тези пичове.

Това беше вярно.

Крикитианската атака срещу Галактиката беше зашеметяваща. Хиляди и хиляди огромни Крикитиански бойни кораби бяха изскочили внезапно от хиперпространството и едновременно бяха атакували хиляди и хиляди светове, като първо се запасяваха с жизненоважни материали и провизии, а после спокойно лишаваша тези светове от съществуване.

Галактиката, която се радваше на период на небивал мир и преуспяване, залитна като човек, затънал в кална ливада.

— Мисля — продължи Съдийство Паг, разглеждайки ултрамодерната (това беше преди десет билиона години, когато "ултрамодерен означаваше много неръждаема стомана и натрупан бетон) и обширна съдебна зала, — тези момчета просто са били завладяни.

Това също беше вярно и беше единственото обяснение, което някой е успял да измисли, за непредвидимата скорост, с която хората от Крикит преследваха своята нова и единствена цел — унищожението на всичко, което не е Крикит.

Това е също единственото обяснение за объркващо внезапното схващане на цялата хипертехнология, използвана при строежа на

техните хиляди космически кораби и милионите им смъртоносни роботи.

Те предизвикаха истински ужас в сърцето на всеки, който се изправяше срещу тях — в повечето случаи обаче ужасът живееше прекалено кратко, тъй като съществото биваше унищожено малко след това. Те бяха свирепи плиткоумни летящи бойни машини. Боравеха с изключителни многофункционални бойни тояги, които, нагласени по един начин, можеха да рушат здания, а нагласени по друг начин, изстрелваха изприщващи Омни-Деструкторазбиващи лъчи, и нагласени по трети начин, изсипваха страховит арсенал от гранати, вариращи от малки запалителни устройства до Макси-Елорта хиперядрени устройства, които можеха да изпарят голямо слънце. Просто удряйки гранатите с бойните тояги, като с това едновременно ги зареждаха, те ги изхвърляха с феноменална точност на разстояния от няколко ярда до стотици хиляди мили.

— О'кей — каза отново Съдийство Паг, — така че ние спечелихме. — Той спря и лапна малка дъвка. — Ние спечелихме — повтори той, — но това не е много. Искам да кажа, средна по размери Галактика срещу един мъничък свят. И колко време ще ни отмене? Писар?

— В'лост? — каза, ставайки, малък сериозен мъж, облечен в черно.

— Колко дълго, детко?

— Малко е трудно, в'лост, да бъда точен по този въпрос. — Времето и разстоянието...

— Отпусни се, момче. Бъди неясен.

— Доста се опитвам да бъда неясен, в'лост, само около...

— Стисни зъби и бъди.

Съдебният писар примигна към него. Беше ясно, че като повечето от хората с легални галактически професии той намираще Съдийство Паг (или Зино Биброк 5/108, както беше известно истинското му име, необяснимо защо) за доста потискаща личност. Той явно беше простак и грубиян. Изглежда той си мислеше, че факта, че той беше притежател на най-финия легален разум, откриван някога, му дава право да се държи точно както си иска, и за нещастие може би си вярваше.

— Хм, да, в'лост, много приблизително, две хиляди години — измърмори писарят нещастно.

— И колко хора издухани?

— Два грилиона, в'лост. — Писарят седна. Хидроспектрална снимка, направена му в този момент, би разкрила, че той леко дими.

Съдийство Паг огледа още веднъж залата, където се бяха събрали няколко стотици най-високопоставени официални представители от администрацията на цялата Галактика, всички в церемониални облекла или тела, в зависимост от метаболизма или обичая. Зад стена от Зап-защитен кристал седеше представителна група от Крикитианци, които гледаха всички чуждоземни, събрали се да ги съдят, със спокойна учтива погнуса. Това беше най-вълнуващият случай в легалната история и Съдийство Паг го знаеше.

Той изплю дъвката си и я залепи под стола.

— Всичко това е глупост — спокойно каза той.

Мрачната тишина в залата като че ли се съгласяваше с тази гледна точка.

— Така че както казах, тези са сбирщина от наистина сладки пичове, но вие не бихте искали да делите Галактиката с тях, дори не ако я запазят и дори не ако се научат да се отпускат по малко. Това би било само нервно време, нали? Поу поу поу, кога след това те ще дойдат при нас? Мирно съвместно съществуване е точно невъзможно, нали? Някой да ми даде вода. Благодаря.

Той седна и отпи рефлексивно.

— О'кей — каза той, — чуйте ме, чуйте ме. Това е защото тези приятелчета, знаете ли, имат право на собствено виждане за Вселената. И опирайки се на това, което Вселената им отговаря, те са прави. Звучи лудо, но мисля, че ще се съгласите. Те вярват в...

Той се консултира с лист хартия, който откри в задния джоб на съдийствените си дънкови бански гащета.

— Те вярват в „мир, справедливост, морал, култура, спорт, семеен живот и унищожение на останалите форми на живот“.

Той сви рамене.

— Чувал съм и по-лоши неща — каза той.

Той се почеса по чатала.

— Фррроуу — каза той. Отпи още една глътка вода, после вдигна чашата срещу светлината и и се намръщи. Той я завъртя наоколо.

— Хей, има ли нещо в тази вода? — попита той.

— Хм, не, в'лост — каза доста нервно Съдебният разпоредител, който му я беше донесъл.

— Тогава я махни отгук — щракна Съдийство Паг, — и сложи нещо в нея. Имам идея.

Той бутна стъклото и скочи напред.

— Чуйте ме, чуйте ме — каза той.

Решението беше брилянтно и звучеше така:

Планетата Крикит трябва да бъде затворена навеки в плик от Бав-време, като в него животът трябва да продължава с почти неопределена бавност. Бягството от плика ще бъде невъзможно, докато не бъде отключен отвън.

Когато останалата част от Галактиката дойде до финала на съществуването си, когато всички създания пропаднат в обятията на смъртта (това беше всичко, разбира се, в дните преди да се знае, че краят на Вселената щеше да бъде рискуващо обслужван спектакъл), и животът и съзнанието престанеха да съществуват, после планетата Крикит и нейното слънце ще бъдат освободени от своя Бав-временен плик и ще продължат самотното си съществуване, също както те искаха, в сумрака на Вселенската пустота.

Ключалката ще бъде на един астероид, който бавно ще обикаля в орбита около плика.

Ключът ще бъде символът на Галактиката — Портата на Уикит.

По времето, когато аплодисментите в залата замираха, Съдийство Паг вече беше под Сенс-О-Душа с една доста красива съдебна заседателка, на която беше изпратил бележка половин час по-рано.

ГЛАВА XV

Два месеца по-късно, Зипо Биброк 5/108 беше отрязал крачолите на своите Галактощатски дънки, и харчеше част от ненормално високите хонорари, които му донасяше съдийството му, лежейки на обсипан със скъпоценни камъни плаж, с Куалактинаска есенция, намазана по гърба му от същата доста красива съдебна заседателка. Тя беше Суулфинианско момиче от отвъдните облачни светове на Яга. Имаше кожа като лимонена коприна и много се интересуваше от легални тела.

— Чу ли новините? — попита тя.

— Уииииилаааааааах! — каза Зипо Биброк 5/108 и вие трябваше да сте там, за да узнаете защо точно го е казал, защото това не беше Информационна Илюзия, а беше базирано на слухове.

— Не — прибави той, когато нещото, накарало го да каже „Уииииилаааааааах!“ спря да се случва. Той леко търкулна тялото си, за да улови първите лъчи на третото и най-голямо от трите първобитни слънца на Вод, което сега бавно пълзеше над смешно красивия хоризонт, и небето блесна с някакви от най-великите тенообразуващи сили, познати на света.

Благоуханен ветрец подухна от спокойното море. Провлачи се по плажа и отново се понесе към морето, чудейки се къде да отиде след това. В луд изблик той се върна към плажа. Понесе се обратно в морето.

— Надявам се, че не са хубави новини — измърмори Зипо Биброк 5/108, — щото не мисля, че ще мога да ги понеса.

— Твоето Крикитианско решение беше приложено днес — каза момичето пищно. Нямахте нужда да казва толкова важно нещо пищно, но тя продължи и го направи някак си, защото беше такъв ден. — Чух го по радиото — каза тя, — когато се върнах в кораба за маслото.

— Ъх ъх — промърмори Зипо и положи глава обратно на скъпоценния пясък.

— Нещо се е случило — каза тя.

— Мммм?

— Точно след като Бав-временният плик е бил заключен каза тя и спря за момент, за да си втрие малко Куалактинска есенция, — Крикитиански боен кораб, който смятали за унищожен, показал, че в края на краищата се бил изгубил. Появил се и се опитал да открадне Ключа.

Зипо бързо седна.

— Хей, какво? — попита той.

— Всичко е наред — каза тя с глас, който би свалил Биг Бен, — очевидно е била кратка схватка. Ключът и бойният кораб са били дезинтегрирани и разпиляни в пространствено-временния континуум. Явно са загубени завинаги.

Тя се засмя и сложи още малко Куалактинска есенция на връхчетата на пръстите си. Отпусна се и легна назад.

— Направи това, което направи преди секунда-две — промърмори той.

— Това ли? — попита тя.

— Не, не — каза той, — това.

Тя опита отново.

— Това ли? — попита отново.

— Уииииилаааааах!

Отново трябваше да сте там.

Благоуханият ветреца отново се понесе от морето.

Един магьосник се разхождаше по плажа, но не беше потребен никому.

ГЛАВА XVI

— Нищо не е изгубено завинаги — каза Слартибартфаст, лицето му примигваше, червеникаво на светлината на свещта, която келнерът-робот се опитваше да отнесе, — освен катедралата в Халезм.

— Какво? — попита стреснато Артър.

— Катедралата в Халезм — повтори Слартибартфаст. — Беше по времето, когато правех проучвания във връзка с Кампанията за реално време, която...

— Какво? — отново попита Артър.

Старият мъж замълча и събра мислите си, защото се надяваше, че това ще бъде последната яростна атака в неговата история. Келнерът-робот се премести през пространствено-временните матрици по начин, който очевидно свързваше начумереното с раболепното, посегна за свещта и я сграбчи. Те бяха получили сметката си, бяха се карали ожесточено за това кой е поръчал спагети и колко вино са изпили, и посредством това бяха, както Артър смътно почувствува, успешно маневрирали с кораба извън субективното пространство в паркираща орбита над някаква странна планета. Келнерът сега беше нетърпелив да свърши своята част от шарадата и да почисти бистрото.

— Всичко ще стане ясно — каза Слартибартфаст.

— Кога?

— След минутка. Слушайте. Потоците от време са много замърсени. Много фъшкии плуват в тях, отломки от катастрофи и все повече и повече от тях сега потичат обратно във физическия свят. Въртопите в пространствено-временния континуум. Нали ги видяхте?

— И аз чух такива неща — каза Артър.

— Вижте, къде отиваме? — попита Форд, отблъсквайки нетърпеливо стола си от масата. — Защото нямам търпение да стигнем там.

— Ние отиваме — каза Слартибартфаст с бавен премерен глас, — да се опитаме да попречим на бойните роботи на Крикит да съберат целия ключ, от който се нуждаят, за да освободят планетата Крикит от

Бав-временния плик, и да пуснат остатъка от армията си и лудите си Господари.

— Ти току-що — каза Форд, — спомена за нещо като парти.

— Наистина — каза Слартибартфаст и увеси глава.

Стана му ясно, че е направил грешка, защото тази идея като че ли упражняваше странна и нездравословна притегателна сила в мозъка на Форд Префект. Колкото повече Слартибартфаст разплиташе тъмната и трагична история на Крикит и нейния народ, толкова повече Форд Префект искаше да пие много и да танцува с момичета.

Старият мъж почувствува, че не трябва да го споменава преди да е абсолютно наложително. Но това си беше, фактът беше станал обществено достояние и Форд Префект се беше хванал за него по начина, по който Арктуриански Мегананос се прикрепва към жертвата си, преди да ѝ разбие главата и да продължи нататък с космическия ѝ кораб.

— Кога — попита Форд нетърпеливо, — ще стигнем там?

— Когато завърша разказа за това защо трябва да отидем там.

— Знам защо отивам — каза Форд и се облегна, подпъхвайки ръце зад главата си. Той се усмихна по един свой си начин, който караше хората да потръпват.

Слартибартфаст очакваше по-лесни забавления.

Той беше планирал да учи октравентралния хийбифон да лети — една приятно безсмислена задача, защото това животно имаше грешен брой усти.

Той също беше планирал да напише ексцентрична и безпощадно неакуратна монография за ползата от екваториалните фиорди, като с това да остави грешна информация за един-два въпроса, които бяха важни за него.

Вместо това, той някак си трябваше да говори за вършене на някаква непълноценна работа, за Кампанията за реално време, и започна да се занимава с всичко това сериозно за първи път през живота си. Като резултат се намери прекарващ своите бързо превалящи се години в борба срещу злото, опитвайки се да спаси Галактиката.

Той намери това за изтощаващо и тежко въздъхна.

— Чуйте — каза той, — в Камвре...

— Какво? — попита Артър.

— Кампанията за реално време, за която ще ви разкажа по-късно. Забелязах, че пет парчета от останки, които се появиха в относително скорошни времена в реалността, като че ли отговарят на петте парчета от изгубения Ключ. Можех да проследя с точност само две — Дървената колона, която се появи на вашата планета, и Сребърната пръчица. Като че ли се намира на някакво парти. Трябва да отидем там и да я вземем, преди роботите от Крикит да са я намерили, или кой знае какво може да се случи!

— Не — каза Форд твърдо. — Трябва да отидем на партито, за да пием много и да танцуваме с момичета.

— Но не разбра ли всичко, което аз...?

— Да — каза Форд с внезапна и неочаквана сърдитост, много добре разбрах всичко. И затова искам да изпия много пиене и танцувам с толкова момичета, с колкото ще е възможно, докато все още са останали някакви. Ако всичко, което ни показва, е вярно...

— Вярно? Разбира се, че е вярно.

— ...тогава няма да имаме шанса на мида в супернова.

— Какво? — каза отново Артър.

Той упорито следеше разговора до този момент и не искаше сега да изгуби нишката.

— Шанс на мида в супернова — повтори Форд, без да губи импулса си, — ...

— Какво общо има една мида със супернова? — попита Артър.

— Няма — каза Форд монотонно, — никой няма шанс.

Той спря да види дали всичко е станало ясно. Живите озадачени погледи, които пълзяха по лицето на Артър, му подсказваха, че не е.

— Суперновата — каза Форд толкова бързо и толкова ясно, колкото можеше, — е звезда, която се разширява с почти половината от скоростта на светлината и гори с яркостта на билиони слънца, и после се свива до супертежка неутронна звезда. Това е звезда, която изгаря други звезди, разбра ли? Нищо няма шанс в суперновата.

— Виждам — каза Артър.

— В...

— Но защо точно мида?

— Защо не? Няма значение.

Артър прие това и Форд продължи, възстановявайки сърдития си импулс толкова добре, колкото можеше.

— Въпросът е — каза той, — че хора като мен и теб, Слартибартфаст, и Артър. По-точно, особено Артър, са само дилетанти, ексцентрични мързели и пръдлювци, ако щеш.

Слартибартфаст се намръщи отчасти от учудване и отчасти от обида. Той проговори.

— ... — можа само да измисли той.

— Не зависим от всичко — настоя Форд.

— ...

— И това е решаващият фактор. Не можем да победим завладяването. Те да, но ние не можем. Те печелят.

— Интересувам се от много неща — каза Слартибартфаст, гласът му трепереше отчасти от гняв, отчасти от несъгласие.

— Като?

— Е — каза стария човек, — Живота, Вселената и Всичко останало, наистина. Фиорди.

— Ще умреш ли заради тях?

— Заради фиорди? — примигна изненадано Слартибартфаст. — Не.

— Добре тогава.

— Честно да си кажа, не виждам смисъла.

— А аз все още не мога да видя връзката — каза Артър, — с мидите.

Форд можеше да почувствува как разговорът се изплъзва от контрола му, и се отказа да бъде отклоняван от нещо в този момент.

— Смисълът е — изсъска той, — че ние не сме завладяни хора и нямаме шанс срещу...

— Освен внезапната ти власт над мидите — подгони го Артър, — което все още не разбирам.

— Би ли оставил мидите на мира, ако обичаш?

— Бих, ако и ти ги оставиш — каза Артър. — Ти започна този въпрос.

— Беше грешка — каза Форд, — забрави го. Смисълът е този, че...

Той се наведе и постави чело на върховете на пръстите си.

— За какво говорех? — каза той немощно.

— Нека просто да слезем долу на партито — каза Слартибартфаст, — пък каквото ще да правим. — Той се изправи,

разтърсвайки глава.

— Мисля, че се опитвах да кажа точно това — каза Форд.

Поради някаква необяснима причина кабинките за телепортиране бяха в банята.

ГЛАВА XVII

Пътуването във времето все повече се възприема като заплаха. Историята се замърсява.

ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ГАЛАКТИКА има много да каже за теорията и практиката на пътешествията във времето, които са непонятни за всеки, който не е прекарал четири живота в изучаване на хиперматематика, и тъй като това е било невъзможно преди откриването на пътуването във времето, имаше доста объркване по въпроса за това как първоначално е дошла идеята. Една рационализация на този проблем гласи, че пътуването във времето е, по собствената си природа, открито едновременно през всички периоди от историята, но това е очевидна глупост.

Проблемът също така е, че историята сега е доста очевидна глупост.

Ето един пример. Може да не изглежда важен за някои хора, но за други е критичен. Той сигурно е значителен с това, че беше просто събитието, вследствие на което първоначално (или за последен път? Зависи от кой край гледате на историята) беше възникнала Кампанията за реално време, и сега това е все по-спорен въпрос.

Съществува, или съществуваше, един поет. Името му беше Лалафа. и той написа това, което беше широко приемано в Галактиката като най-хубавите съществуващи поеми. „Песните за Дългата земя“.

Те са/бяха неповторимо чудесни. Това е, например, да не можеш да говориш много за тях наведнъж, без да бъдеш толкова изтощен от емоции, истина и чувство за пълнота и личностност на нещата, преди много скоро да имате нужда от бърза разходка около блоковете с възможно отбиване в бара по обратния път за бърза чашка перспектива със сода. Те бяха толкова хубави.

Лалафа живял в горите на Дългите земи на Ефа. Той живееше там и написа стиховете си там. Написа ги на страници, направени от изсушени листа от хабра, без понятие от образование и точност за поправка на грешки. Той писа за тъмнината на гората и какво си

мисли за това. Писа за момичето, което го беше напуснало и точно какво мисли за нея.

Много след смъртта му поемите му бяха намерени и разпространени. Новината за тях се разпространяваше като сутрешна слънчева светлина. С векове те осветяваха и овлажняваха живота на много хора, чиито живот в противен случай би бил по-тъмен и попуст.

После, малко след откриването на пътешествията във времето, няколко големи производители на коригираща течност се зачудиха дали поемите му биха били по-хубави, ако имаше на разположение малко висококачествена коригираща течност, и дали ще може да бъде убеден да напише няколко думи за ефекта от нея.

Те пътуваха по вълните на времето, намериха го, обясниха му ситуацията — с малко трудности — и наистина го убедиха. Всъщност те го убедиха до такава степен, че той стана невъобразимо богат в ръцете им, и момичето, за което в противен случай бе решил да пише, изобщо не си помисли да го напуска, и всъщност те се преместиха от гората в един доста хубав блок в града и той често пътуваше в бъдещето — да изнася беседи, на които той проблясваше мъдро.

Той, разбира се, така и не написа поемите си, което беше проблем, но лесно разрешим. Производителите на коректираща течност просто го затвориха някъде за една седмица с екземпляр от последното издание на книгата му и куп изсушени листа от хабра, на които да препише всичко, правейки странно замислени грешки и поправки в процеса на работа.

Сега много хора казват, че тези поеми внезапно са изгубили стойността си. Други доказват, че са си абсолютно същите, каквито са били, така че какво се е променило? Първите казваха, че не в това е въпросът. Те не бяха никак сигурни в какво точно е въпросът, но бяха абсолютно сигурни, че не е в това. Те създадоха Кампанията за реално време, за да се опитат да спрат развитието на тези неща. Тяхната кауза беше значително подсилена от факта, че седмица след като основаването на Кампанията, беше обявена новината, че разкошната катедрала в Халезм не само трябва да бъде разрушена, за да може на нейно място да се построи нова йонна рафинерия, но че строежът и ще продължи толкова дълго, че трябва да се разпростре толкова назад във времето, за да може производството да започне навреме, че катедралата в Халезм изобщо не трябва да бъде строена. Пощенските

картички с изгледи от катедралата внезапно започнаха много да се търсят.

Така че много от историята сега е завинаги загубена. Кампанията за реално време претендираше, че също както едни прости пътешествия разяждат разликите между две страни или между два свята, така и пътешествията във времето разяждат разликите между епохите. „Миналото — казват те, — е точно същото като чужда страна. Нещата там се правят точно по същия начин.“

ГЛАВА XVIII

Артър се материализира. Направи го с обичайното клатушкане и свиване на гърлото, сърцето и различните крайници, на което все още се поддаваше, когато се подлагаше на тези омразни и болезнени материализации, към които все още не се беше решил да привикне.

Той се огледа наоколо за другите.

Те не бяха там.

Той отново се огледа наоколо за другите.

Те още не бяха там.

Той затвори очи.

Той отвори очи.

Той се огледа наоколо за другите.

Те бяха упорито настоятелни в отсъствието си.

Той отново затвори очи, готвейки се да направи това напълно безполезно упражнение още веднъж, но както само в моментите, когато очите му бяха затворени, мозъкът му започна да регистрира това, което бяха видяли, докато са били отворени. Озадачена гримаса мина по лицето му.

Така че той отвори очи да провери фактите, но гримасата му остана.

Ако това беше нещо, то се усилваше и имаше хубав и здрав грип. Ако това беше парти, то беше много мизерно. Всъщност толкова мизерно, че всеки друг би напуснал. Той изостави тази линия на мислене като безполезна. Очевидно не беше парти. Това беше пещера, или лабиринт, или тунел от нещо — имаше недостатъчно светлина, за да може да се каже. Всичко беше тъмнина, влажна лъскава тъмнина. Единственият звук беше ехото от собственото му дишане, което звучеше тревожно. Той се изкашля много слабо и после трябваше да слуша как тънкото призрачно ехо от кашлицата му пътува из виещите се коридори и невидимите килии, като в някой огромен лабиринт, и после евентуално да се върне при него през същия невидим коридор, като че ли казва ... „Да?“

Това се случваше с всеки най-лек шум, който той издаваше, и това го изнерви.

Той се опита да избръмчи весела песничка, но с времето тя се завърна при него като приглушен погребален химн, и той спря.

Мозъкът му внезапно се изпълни с образите от историята, която Слартибартфаст му беше разказал. Той полуочакваше да види белите смъртоносни роботи да пристъпят мълчаливо от сянката и да го убият. Те не дойдоха. Той си го помисли отново. Вече не знаеше какво да очаква.

Някой или нещо обаче като че ли го очакваше, защото внезапно този момент в тъмната далечина се запали един мистериозен неонов надпис.

Той мълчаливо гласеше:

Отклонен сте.

Знакът леко примигна и изгасна по начин, за който Артър изобщо не беше сигурен дали му харесва. Изгасна с някакво презрително движение. Артър се опита да се самоувери, че това е само нелеп номер на въображението му. Неоновият знак е включен или изключен в зависимост от това дали през него минава или не електрически ток. Нямахше начин, си каза той, да е възможно преминаването от едното състояние към другото с презрително движение. Той здраво се загърна в шлифера си, но при все това трепереше.

Неоновият знак в дълбините внезапно светна объркващо, показвайки само три точки и една запетайка. Ето така:

, ...

Само в зелен неон.

Опитваше се, разбра Артър, вглеждайки се за секунда-две в това смущение, да покаже, че идва още нещо, че изречението не е завършено. Опитвайки се, той изрази това с почти суперхуманна педантичност. Или поне с нехуманна.

После изречението се допълни с тези две думи:

Артър Дент.

Той залитна. Пригответи се да му хвърли друг бърз поглед. Все още си беше изписано „Артър Дент“, така че той залитна отново.

Знакът изчезна още веднъж, и го остави да примигва в тъмнината само с мътночервеното изображение на собственото му име

което подскачаше в ретината му.

Добре дошъл, каза внезапно знакът.

След момент прибави.

АЗ НЕ МИСЛЯ.

Каменностуденият страх, който се въртеше около Артър през цялото това време, чакайки своя час, реши, че моментът е дошъл сега и се стовари върху него. Той се опита да се бори с него. Той се хвърли в някакъв тревожен спазъм, както беше виждал да прави някакъв по телевизията, но трябва да е имал по-силни колене. Той се взря очакващо в тъмнината.

— Хм, здравейте? — каза той.

Той прочисти гърлото си и го каза отново, този път без „хм“. На някакво разстояние надолу по коридора някой внезапно като че ли започна да бие по бас-барабан.

Той се вслуша в него за няколко секунди и проумя, че това е само собственото му сърцебиене.

Той се вслуша за още няколко секунди и проумя, че това не е собственото му сърцебиене. Това беше някой надолу по коридора, който биеше бас-барабан.

Мехурчета пот се появиха на челото му и потичаха напрегнато надолу. Той постави ръка на пода, за да излезе от позата си за тревога, с която не се справяше много добре. Знакът се промени отново. Сега казваше:

Не се тревожи.

След малка пауза прибави:

БЪДИ МНОГО, МНОГО УПЛАШЕН, АРТЪР ДЕНТ!!!

Още веднъж угасна. Още веднъж го остави в тъмнина. Очите му като че ли щяха да изскочат от орбитите си. Той не беше сигурен дали това беше защото се опитваха да видят повече неща, или просто в този момент искаха да напуснат.

— Здравейте — каза той отново, като този път се опита да внесе нотка на сурова и агресивна самоувереност. — Има ли някой тук?

Нямаше отговор, нищо.

Това изнерви Артър Дент дори повече, отколкото ако имаше отговор, и той започна да се оттегля от плашещото нещо. И колкото повече се оттегляше, толкова повече се уплашваше. След малко той разбра, че причината за това е, че във всички филми, които беше

гледал, главният герой отстъпваше все повече и повече от някакво въображаемо зло, идващо отпред, само за да се сблъска с него, като стигне зад него.

Точно тогава му хрумна доста бързо да се обърне.

Там нямаше нищо.

Само чернота.

Това наистина го изнерви и той започна да се връща назад, обратно към мястото, откъдето беше дошъл.

Малко след като направи това внезапно му хрумна, че сега се отдръпва към нещото, от което бягаше преди това.

Това — не можеше да не си го помисли — трябваше да бъде глупаво нещо. Той реши, че ще е по-хубаво да тръгне обратно по пътя, по който се беше връщал първия път, и отново се завъртя.

Този път стана ясно, че правилен се е оказал вторият му импулс, защото имаше едно неописуемо отвратително чудовище, което тихичко седеше зад него. Артър диво се завъртя, като кожата му се опита да скочи на едната страна, а скелетът му на другата, докато мозъкът му се опитваше да реши през кое ухо ще е по-добре да излезе.

— Сигурен съм, че не си очаквал да ме видиш отново — каза чудовището, като Артър не можеше да не си помисли, че това е странна забележка, защото забеляза, че никога преди не го беше виждал. Той можеше да каже, че не е срещал чудовището преди поради простия факт, че трябваше да спи през нощта. Това беше... това беше... това беше...

Артър примигна. То стоеше напълно неподвижно. Наистина изглеждаше малко познато.

Обля го ужасно ледено спокойствие, след като разбра, че гледа шестфутова холограма на муха.

Той се почуди защо някой му показва шестфутова холограма на муха в този момент. Почуди се чий глас е чул.

Беше ужасно реалистична холограма.

Тя изчезна.

— Или може би ще си спомниш по-добре — каза внезапно гласа — сега беше дълбок, тътнещ, недобронамерен глас, който звучеше като разтопена смола, извираща от варел със зли помисли, като заек.

С внезапен кратък звук в черния лабиринт до него се появи един заек — голям, чудовищен, ужасно мек и прекрасен заек отново само

изображение, но такова, на което всеки мек и прекрасен косъм изглеждаше като реално нещо, растящо от мекото му и обично кожухче. Артър се сепна, като видя собственото си отражение в неговите меки и прекрасно намигащи и прекалено големи очи.

— Роден в тъмнина — избуча гласът, — издигнат в тъмнина. Една сутрин подадох главата си за първи път, за да видя яркия нов свят и веднага я почувствувах отсечена с нещо, което подозрително приличаше на някакъв груб примитивен инструмент, направен от кремък.

— Направен от теб, Артър Дент, и употребен от теб. Доста грубичко, както си спомням.

— Ти превърна кожата ми в торба, в която да си държиш интересни камъчета. Случи ми се да го узная, защото в следващия си живот се преродих като муха и ти ме размаза. Отново. Само че този път ме размаза с торбата, която беше направил от предишната ми кожа.

— Артър Дент, ти не си само жесток и безсърдечен човек, ти си и изумително нетактичен.

Гласът поспря, докато Артър гледаше глупаво.

— Виждам, че си изгубил торбата — каза гласът. — Вероятно ти е омръзнала, нали?

Артър безпомощно разтърси глава. Той искаше да обясни, че всъщност много си харесваше торбата и се грижеше до нея много добре и я носеше със себе си където и да ходеше, но че някак си по всяко време той пътуваше нанякъде, и изглеждаше необяснимо да свърши с друга торба, и че любопитно защо, дори когато те седяха тук, той за първи път забеляза, че чантата, която беше с него, беше направена от доста гадна имитация на леопардова кожа, и не беше тази, която беше с него секунди преди да пристигне на това място, каквото и да беше то, и не беше такава, каквато той би си избрал, и бог знае какво щеше да има в нея, тъй като не беше негова, и той доста повече би желал да бъде с оригиналната си чанта, въпреки че, разбира се, ужасно съжаляваше за безапелационното и сваляне, или по-скоро на отделните и части, т.е. заешката кожа, от предишния и притежател, а именно заекът, с когото в момента той имаше честта напразно да очаква да разговаря.

Всичко, което той можа да измисли, беше да каже „Ърп“.

— Посрещни гущера, когото настъпи — каза гласът.

И внезапно, заставайки в коридора до Артър, се появи един гигантски зелен катерещ се воден гущер. Артър се обърна, изкрещя, отскочи назад и се видя седящ по средата на заека. Той отново изкрещя, но не можеше да реши накъде да скочи.

— Това също бях аз — продължи гласът с ниско заплашително ръмжене, — както ти не знаеше...

— Да знам? — сепна се Артър. — Да знам?

— Интересна подробност, свързана с прераждането е изстърга гласът, — че повечето хора, повечето души, не усещат, че това им се случва.

Той поспря за ефект. Доколкото се отнасяше до Артър, вече се беше нагледал на ефекти.

— Аз чувствавах — изсъска гласът, — това е, можех да чувствавам. Бавно. Постепенно.

Той, който и да беше, спря и си пое дъх.

— Можех едва да забележа, нали? — изрева той. — Когато същото нещо се случваше — пак и пак и пак отново! През всеки живот, който някога съм живял, бях убиван от Артър Дент. Във всеки свят, във всяко тяло, във всяко време, когато вече се установявах и привиквах, наоколо минаваше Артър Дент — хоп, и ме убиваше.

— Трудно можех да не забележа. Част от паметен бегач. Част от показалец. Част от кървав подарък.

— „Това е смешно“ би казал духът ми, когато е прекосявал пътя към долния свят след поредната безуспешна Дентосмърт — завършила авантюра на земята на живота, „че човек, който току-що ме е прегазил, в момента, когато се надявах да пресека пътя към любимия си басейн, ми изглежда малко познат...“ И постепенно трябва да сглобя всичко, Дент — мой безкрайни Убиецо!

Ехото от гласа му прогърмя нагоре и надолу из коридорите. Артър стоеше мълчалив и изстинал, главата му се тресеше от невярване.

— Сега е моментът, Дент — изпищя гласът, достигнал трескава височина от омраза, сега е моментът, в който най-накрая знам!

Беше неописуемо ужасно. Нещото, което внезапно се отвори пред Артър, карайки го да се задъха и да се задави от ужас, но ето един опит за описание колко ужасно беше. Това беше огромна туптяща влажна пещера с огромно стройно жилаво китоподобно създание,

търкалящо се из нея и провиращо се между чудовищни бели надгробни камъни. Високо над пещерата се издигаше огромен връх, в който можеха да се забележат тъмните ниши на две още по-страховити пещери, които...

Артър Дент внезапно проумя, че гледа в собствената си уста, когато вниманието му внезапно беше привлечено от живата стрида, която безпомощно се мятеше между зъбите му.

Той залитна обратно с вик и отклони очите си.

Когато погледна отново, безграничното видение си беше отишло. Коридорът беше тъмен, и за кратко тих. Той беше сам с мислите си. Те бяха изключително неприятни и по-скоро се нуждаеха от придружителка.

Следващият шум, който дойде, беше от ниското тежко плъзгане на голяма секция от стената, която се тътрузеше встрани, за да разкрие за момент само тъмна чернота зад себе си. Артър погледна натам по същия начин, по който мишка поглежда в тъмна кучешка колибка.

И гласът проговори отново.

— Кажи ми, че това беше съвпадение, Артър Дент — каза той. — Предизвиквам те да ми кажеш, че това беше съвпадение.

— Съвпадение беше — бързо каза Артър.

— Не беше — чу се рев в отговор.

— Беше — каза Артър, — беше...

— Ако това беше съвпадение, то тогава — прогърмя гласът, — не се казвам Аграджаг!!!

— И сега — каза Артър, — ще претендираш, че това ти е името?

— Да! — изсъска Аграджаг, все едно че току-що беше направил доста хитър извод.

— Добре, но се страхувам, че все още е съвпадение — каза Артър.

— Влез тук и кажи това — гласът отново премина във вой с внезапно появила се апоплектична нотка.

Артър пристъпи и каза, че това е съвпадение, или поне почти каза, че това е съвпадение. Езикът му почти се вдърви в края на последната дума, защото светлината се запали и той видя в какво беше влязъл.

Това беше Катедрала на омразата.

Това беше продукт на съзнание не само извратено, но всъщност и навехнато.

Беше огромна. Беше ужасна.

В нея имаше Статуя.

Той щеше да застане до нея само след момент.

Обширната, непонятно обширната зала като че ли беше издълбана в планина, и причината за тази мисъл беше, че тя беше издълбана точно в планина. На Артър му се струваше, че се върти болезнено около главата му, докато стоеше и я оглеждаше.

Беше черна.

Където не беше черна, му се искаше да е, защото цветовете, с които бяха боядисани някои неопикуеми детайли, варираха ужасно в целия спектър от оконеподчинителни цвeтoвe — от Ултpажестокoтo дo Инфpамъртвoтo^[1], пpеминaвaйки пpез Чepнoдpобнoпурпурнo, Омpазнoлилaвo, Гнoйнoжълтo, Изгopенoчoвeшкo и Гaнгpеннoзелeнo пo сpeдaтa.

Неoписуeмитe детaйли, кoитo бяхa бoядисaни с тeзи цвeтoвe, пpедстaвлявaхa кaпчyци, кoитo бихa нaкaрaли Фpенсиз Бeйкън дa сe oткaжe oт oбядa си.

Всички кaпчyци глeдaхa нaвътpe oт стeнитe, oт кoлoнитe, oт лeтaщитe пoдпopи, oт пoдиyмитe зa хoрa, сpещy Стaтуятa, дo кoятo щe стигнeм слeд мoмeнт.

И aкo кaпчyцитe бихa нaкaрaли Фpенсиз Бeйкън дa сe oткaжe oт oбядa си, oт изpажeниятa нa лицaтa пo кaпчyцитe стaвaшe яcнo, чe Стaтуятa би ги нaкaрaлa дa зapeжaт свoя, aкo бяхa дoстaтъчнo живи, зa дa мoгaт дa сe хpaнят — a тe нe бяхa — и aкo нaкoй сe oпитaшe дa им гo сepвиpа, кoетo нямaшe дa стaнe.

Нaoкoлo пo пaмeтнитe стeни имaшe гoлaми издaлaни скaлни блoкoвe — в пaмeт нa тeзи, кoитo сa пaднaли oт pъкaтa нa Aртър Дeнт.

Имeнaтa нa нaкoи oт тях бяхa пoдчepтaни и имaхa звeздички дo тях. Тaкa нaпpимep, имeтo нa кpавaтa, кoятo билa зaкoлeнa и oт чиeтo филe сe случилa вeчepятa нa Aртър Дeнт, бeшe изписaнo пpocтичкo, дoкaтo имeтo нa рибaтa, кoятo Aртър Дeнт бeшe улoвил сoбствeнoръчнo и пoслe бeшe рeшил, чe нe му хapесвa и я oстaвил нa ръбa нa чиниятa си, имaшe двoйнo пoдчepтaвaнe, тpи рeдa звeздички и кървaв кинжaл, пpибaвeн кaтo укpашeниe с цeл сaмo дa пoдчepтae тoчкaтa.

И най-извратеното от всичко това беше, освен Статуята, до която леко и постепенно се приближаваме, много ясният извод, че всички тези хора и същества са всъщност една личност — отново и отново.

И беше толкова ясно, че тази личност е може би несправедливо, изключително разстроена и ядосана.

Всъщност щеше да бъде по-почтено да се каже, че е достигнала до ниво на раздразнение, подобно на което никога не е било виждано във Вселената. Беше раздразнение с епически размери, горящ изсушен пламък, подхранван от омразата и раздразнението, които сега обхващат цялото пространство и време, с цялата им безгранична сянка.

И цялото това раздразнение беше дало пълното си отражение в Статуята в центъра на всичката тази чудовищност, а това беше статуя на Артър Дент. Тя беше висока петдесет фута, но те все едно бяха инч, а нямаше инч от нея, който да не е пропит с омраза и оскърбление към изображението, и петдесетте фута от това нещо бяха достатъчни да накарат когото и да е да се почувствува зле. От малката пръчица отстрани на носа му до жалкия ръб на шлифера му нямаше местенце от Артър Дент, което да не беше поругано и охулено от скулптора.

Артър беше представен като горгона, като зъл хищен граблив кървав великан-човекоядец, който си просичаше път през индивидуалната Вселена на едно невинно същество.

С всяка от тридесетте си ръце, които скулпторът в пристъп на артистична решителност беше решил да му даде, той или дереше заек, или размазваше муха, дърпаше кокали, изваждаше въшки от косата си, или правеше нещо, което Артър отначало не можа да определи какво точно представлява.

Многото му крака газеха мравки.

Артър постави ръце на очите си, увеси глава и я разклати бавно наляво-надясно от ужас и тъга заради лудостта на нещата.

И когато отново отвори очи, там пред него стоеше фигурата на човека или съществото, или каквото там беше, когото той явно беше преследвал през цялото това време.

— ХххххrrrrrrраааааХХХХХ! — каза Аграджаг.

Той, или то, или каквото и да беше, приличаше на луд дебел прилеп. Той бавно се носеше около Артър и решително го подбутваше с нокти.

— Виж!... — започна да протестира Артър.

— ХххххрррррраааааХХХХХ!!! — обясни Аграджаг и Артър неохотно прие на дъното на душата си, че е доста уплашен от това ужасно и странно разбито привидение.

Аграджаг беше черен, подпухнал, сбръчкан и кожест.

Крилата му бяха някак си по-страховити, защото успяваха някак си да бъдат не само патетични пречупени цапаци нещица, каквито си бяха, а силни, мускулести, порещи въздуха. Страховитото нещо вероятно идваше от упоритостта на продължаващото му съществуване в разрез с всички физически закони.

Той имаше най-изумителната колекция от зъби.

Те изглежда че бяха взети от съвсем различни животни и бяха наредени в устата му под много причудливи ъгли, и изглеждаше, че ако някога се опита да сдъвче нещо, той би отхапал половината от собственото си лице, и вероятно би си извадил едното око.

Всяко от трите му очи беше малко и напрегнато, и гледаше наоколо лудо, като риба в люляков храст.

— Бях на мач по крикет — просъска той.

Това предизвика на лицето му такова нелепо изражение, че Артър буквално се задави.

— Не в това тяло — изсъска създанието, — не в това тяло! Това е последното ми тяло. Последният ми живот. Това е тялото ми за отмъщение. Моето тяло-за-убиване-на-Артър-Дент. Последният ми шанс. Трябваше да се боря, за да го спечеля.

— Но...

— Бях на — изръмжа Аграджаг, — мач по крикет! Имах слабо сърце, но какво, казах на жена си, може да ми се случи на мач по крикет? Като гледам, какво се случва?

— Двама души доста злобно се появиха от тъмния въздух точно пред мен. Последното нещо, което не можех да не забележа преди слабото ми сърце да изпадне в шок беше, че единият от тях е Артър Дент, който имаше заешки кокал в брадата си. Съвпадение?

— Да — каза Артър.

— Съвпадение? — изпищя създанието, болезнено тупайки очупените си крила и отваряйки малка рана на лявата си буза с един много гаден зъб. При по-близък оглед, какъвто Артър се надяваше да избегне, се забелязваше, че по-голямата част от лицето на Аграджаг е покрито с парцаливи ивици черна лепяща лента.

Той нервно се отдръпна. Почеса брадата си. Беше безкрайно изнехадан да открие, че в нея все още има заешки кокал. Той го извади оттам и го захвърли надалеч.

— Виж — каза той, — съдбата само си прави глупави номера с теб. С мен. С нас. Това е пълно съвпадение.

— Какво имаш против мен, Дент? — озъби се съществото, напредвайки към него със страховито поклащане.

— Нищо — настоя Артър, — честно, нищо.

Аграджаг го фиксира със стъклен поглед.

— Струва ми се странно да се свържеш с някого, срещу когото нямаш нищо напротив, убивайки го през цялото време. Много любопитен пример за социално взаимодействие, така бих нарекъл това. Също бих го нарекъл лъжа!

— Но виж — каза Артър, — аз много съжалявам. Имало е ужасно недоразумение. Трябва да тръгвам. Имаш ли часовник? Призван съм да спася Вселената. — Той се отдръпна още повече.

Аграджаг напредна още повече.

— От една страна — изсъска той, — от една страна реших да се предам. Да, нямаше да се връщам. Щях да стоя в долния свят. И какво стана?

Артър показа със случайни поклащания на главата си, че няма представа и изобщо не иска да има. Той откри, че е отстъпил до студения мрачен камък, от който беше издялана с кой знае какви Херкулесови усилия чудовищната пародия на чехлите му. Той погледна нагоре към собственото си ужасяващо пародийно изображение, което се издигаше над него. Той все още се чудеше на това какво ли прави една от ръцете му.

— Бях придърпан не по собствено желание обратно в материалния свят — продължи Аграджаг, — като букет петунии във, може би трябва да прибавя, ваза. Този доста щастлив кратък живот започна с мен в моята ваза, незакрепена на триста мили над повърхността на доста мрачна планета. Не на позиция, определена от природата за ваза с петунии, можеш да си помислиш. И ще бъдеш прав. Този живот завърши след много малко, триста мили по-надолу. Може би трябва да прибавя, в пресните останки на един кашалот. Моят брат по съдба.

Той се вгледа в Артър с подновена злоба.

— По пътя надолу — озъби се той, — не можех да не забележа един блестящо изглеждащ бял космически кораб. И гледайки през илюминатора на този блестящо изглеждащ космически кораб седеше един самодоволно изглеждащ Артър Дент. Съвпадение?

— Да! — изкрещя Артър. Той отново погледна нагоре и проумя, че ръката, която го беше озадачила, беше представена като безпричинно лишавача от съществуване ваза с обречени петунии. Това не беше идея, която лесно се набиваше в очи.

— Трябва да вървя — каза Артър.

— Можеш да тръгнеш — каза Аграджаг, — след като те убия.

— Не, това няма да бъде полезно — обясни Артър, започвайки да се изкачва по твърдия каменен наклон на издялания му чехъл, — защото трябва да спася Вселената, нали виждаш. Трябва да намеря Сребърната пръчица, това е въпросът. Бих се затруднил безкрайно много, ако трябва да го направя мъртъв.

— Да спасиш Вселената! — изплю се презрително Аграджаг. — Трябвало е да си помислиш за това преди да започнеш кървавото си отмъщение срещу мен! А какво ще кажеш за времето, когато беше на Ставромула Бета, и някой...

— Никога не съм бил там — каза Артър.

— ...се опита да те убие, и ти се наведе. Кого си мислиш че улучи куршума? Какво каза?

— Никога не съм бил там — повтори Артър. — За какво говориш? Трябва да вървя.

Аграджаг спря по следите му.

— Ти трябва да си бил там. Ти беше отговорен за моята смърт там, както и навсякъде другаде. Невинен свидетел! — той потрепери.

— Никога не съм чувал за това място — настоя Артър, със сигурност никой никога не се е опитвал да ме убие. Никой друг освен теб. Може да дойда тук по-късно, не мислиш ли?

Аграджаг примигна бавно, с някакъв вдървен панически ужас.

— Не си бил още на Ставромула Бета... все още? — прошепна той.

— Не — каза Артър, — не знам нищо за това място. Със сигурност не съм бил там и нямам никакви намерения да ходя.

— О, тук си прав — промърмори Аграджаг с разбит глас. — Тук си прав. Ох, майната му! — И диво се огледа за него в своята огромна

Катедрала на омразата. — Доведох те тук прекалено рано!

Той започна да пищи и да реве:

— Довел съм те тук прекалено рано.

Внезапно той изруга Артър и обърна гибелно омразно око към него.

— Както и да е, ще те убия! — изрева той. — Дори ако това е логически невъзможно, ще се опитам, по дяволите! Ще взривя цялата тази планина! — Той извика, — нека да видим как ще излезеш оттук, Дент!

Той забърза с болезнено клатещо се накуцване към нещо, което приличаше на малък черен жертвен олтар. Сега викаше толкова диво, че наистина си изпонасече лицето лошо. Артър скочи от наблюдателницата си, от издялания си собствен крак, и побягна, опитвайки се да обуздае три-четвърти полудялото създание.

Той скочи отгоре му и разби странното чудовище в ръба на олтара.

Аграджаг изкрещя отново, подскачайки лудо за момент и обърна злобно око към Артър.

— Знаеш ли какво направи? — изклокочи той болезнено. — Току-що дойде и ме уби отново. Питам, какво искаш от мен, кръвнико?

Той отново подскочи от кратък апоплектичен пристъп, потрепера и падна, пляскайки голям червен бутон на олтара.

Артър се сепна от ужас и страх, първо от това, което изглежда беше направил, и после от силни сирени и камбани, които внезапно разтресоха въздуха, за да обявят някаква шумна тревога. Той диво се огледа наоколо.

Единственият изход като че ли беше пътят, по който той беше влязъл. Той запердаши към него, захвърляйки торбата от гадна имитация на леопардова кожа.

Втурна се безразборно-случайно през мазето-лабиринт и като че ли беше преследван страховито все повече и повече от клаксони, сирени и мигащи светлини.

Внезапно той зави иззад един ъгъл и видя светлина пред себе си.

Тя не мигаше. Беше дневна светлина.

---

[1] Непреводима игра на думи: red-червен, dead-мъртъв; и пр. ↑

ГЛАВА XIX

Въпреки че се знае, че от цялата Галактика само на Земята Крикит (или крикет) е разглеждан като подходящ предмет за игра и подари тази причина е била отбягвана, това важи само за нашата Галактика, и по-точно за нашето измерение. В някои от по-висшите измерения чувствуват, че могат повече или по-малко да се радват, и играят една особена игра, наречена Брокиански Ултракрикет, което и тяхният трансизмерителен еквивалент за билиони години.

— Нека бъдем откровени, това си е гадна игра — (казва ПЪТЕВОДИТЕЛЯ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ) — но тогава всеки, който е бил в някое от по-висшите измерения ще знае, че обитателите им са доста мръсни езичници, които са захвърлени там и които трябва да бъдат смачкани и преработени, и биха били, ако някой можеше да измисли начин за изстрелване на снаряди в долния десен ъгъл на реалността.

Това е друго потвърждение на факта, че ПЪТЕВОДИТЕЛЯ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ ще ангажира всеки, който иска да влезе в сградата му направо от улицата и да бъде ограбен, особено ако му се случи да влезе направо от улицата следобяд, когато много малко хора от редовния персонал са там.

Това има фундаментален смисъл.

Историята на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ е история на идеализъм, борба, отчаяние, страх, успех, крах и ненормално дълги паузи за обяд.

Най-ранните създатели на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ сега са изгубени в мъглите на времето заедно с повечето от финансовите му книжа.

За другите, както и за по-любопитните теории къде са се изгубили, виж по-надолу.

Както и да е, повечето от оцелелите истории разказват за основалия го редактор — Хвърлен Фруугмиг.

Хвърлен Фруугмиг, така да се каже, основа ПЪТЕВОДИТЕЛЯ, полагайки основите на основните му принципи на честност и

идеализъм, и се разори.

Последваха много години крайна бедност, през които той се консултираше с приятели, седеше в тъмни стаи в незаконни умствени състояния, мислейки за това-онова и глупеейки с тежести, и когато после шансът дойде със Ордена на Свещените обядващи монаси от Вуундуун (които претендираха, че тъй като обядят се намира в средата на човешкия темпорален ден, а човешкият темпорален ден може да бъде разгледан като аналогия на духовния му живот, то Обядът може да бъде:

(а) разглеждан като център на човешкия духовен живот, и

(б) провеждан във весели хубави ресторанти), той преоснова ПЪТЕВОДИТЕЛЯ, формулирайки основните му принципи на честност и идеализъм и където можеш да ги събереш заедно, и поведе ПЪТЕВОДИТЕЛЯ към първия му голям търговски успех.

Той също така започна да развива и да експлоатира ролята на редакторските обедно почивки, които беше редно да отнемат толкова критична част от историята на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ, което значи, че повечето от фактическата работа се вършеше от някой минаващ странник, комуто се случваше следобед да броди из празните кантори и да вижда по нещо, което си заслужава да бъде извършено.

Малко след това ПЪТЕВОДИТЕЛЯ беше закупен от издателството Мегапингвин от Малка Мечка Бета; по такъв начин всяко нещо беше поставено на звучна финансова основа и позволи на четвъртия редактор — Лиг Лъри Младши — да излиза в обедна почивка с такъв затаяващ дъха успех, че дори усилията на новите редактори, които започнаха да се занимават със спонсориране на благотворителни обедни почивки, изглеждаха в сравнение само като ядене на сандвичи.

Всъщност Лиг формално никога не е напускал редакторския си пост, той просто напусна кантората си една сутрин и досега още е в неизвестност.

Все пак обаче мина около един век, много членове от персонала на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ все още пазят романтичната представа за това, че той просто е изскочил за един кроасан със шунка и ей сегичка ще се върне, за да свърши солидна доза следобедна работа.

По-точно казано, всички редактори от времето на Лиг Лъри Младши насам се водят като Действащи редактори, а бюрото на Лиг

все още е запазено така, както го е зарязал, като само отгоре е поставена една малка табелка, на която пише „Лиг Лъри Младши, Редактор, предполагаемо Нахранен“.

Някои много прибързани и подривни източници подхвърлят версията, че Лиг всъщност е загинал в един от първите необикновени опити с ПЪТЕВОДИТЕЛЯ за алтернативно книгосъхранение. Много малко се знае за това, и още по-малко е казано. Всеки, който е забелязал, ако си направи труда, любопитния, но абсолютно съвпадащия и безсмислен факт, че всеки свят, в който ПЪТЕВОДИТЕЛЯТ открива счетоводен отдел, малко след това бива унищожен от война или някакво друго природно бедствие, е задължен да се съди с парчетата от счупено.

Интересен, макар и напълно несвързан факт е, че два или три дена преди унищожението на планетата Земя, което отвори място за строеж на нова хиперкосмическа магистрала, се усети драматичен подем в броя на НЛО-тата там, не само на игрището за крикет Лорд'с в Гората на Сейнт Джон, Лондон, но също така и над Гластънбъри в Съмърсет.

Гластънбъри отдавна беше свързан с митове за древни крале, вещици и магии, редове от трева и лекуване на брадавици, и сега беше избран за място за нова финансова кантора на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ, и така документи за десетгодишен период бяха превърнати в магически хълм точно извън града малко преди да пристигнат Вогоните.

Нито един от тези факти, колкото и да са странни и необясними, не е толкова странен или необясним, колкото са правилата на играта Брокиански Ултракрикет, така както тя се играе в по-висшите измерения. Целият набор от правила е толкова масивен, че единственият път, когато те бяха събрани всичките накуп, предизвикаха гравитационен колапс и се превърнаха в черна дупка.

Както и да е, краткото съдържание е както следва:

Правило първо: Присади си най-малко три крака в повече. Няма да са ти от полза, но това забавлява гълпата.

Правило второ: Намери един играч на Брокиански Ултракрикет. Размножи го чрез клониране няколко пъти. Това ще те спаси от ненормален брой досадни селекции и тренировки.

Правило трето: Сложи своя и противниковия отбори в едно голямо поле и постройте висока стена около тях.

Причината за това е, че въпреки че играта е велик зрелищен спорт, но разстройството, изпитано от присъствието и невъзможността да видиш какво става, те кара да си представяш нещо, което е по-вълнуващо отколкото всъщност е. Тълпа, която само гледа доста еднообразната игра, изпитва много по-малко задоволство от живота, отколкото тълпа, която вярва, че току-що е пропуснала най-драматичното събитие в историята на спорта.

Правило четвърто: Хвърли през стената много различни елементи от спортна екипировка за играчите. Всичко ще свърши работа — бухалки за крикет и бейзкуб, пистолети за тенис, ски, всичко, с което можеш да изпълниш добър замах.

Правило пето: Сега играчите трябва безразборно да си нанасят удари за всичко, което заслужават, и с всичко, до което могат да се докопат. Когато един играч отбележи „удар“ на друг играч, веднага трябва да избяга и да му се извини от безопасно разстояние.

Извиненията трябва да бъдат кратки, откровени, и за максимална яснота и точки — отправяни през мегафон.

Правило шесто: Печелившият отбор трябва да бъде първият отбор, който печели.

Любопитно, че колкото повече страстта по играта обхваща по-висшите измерения, толкова повече всъщност тя не се играе, защото повечето от състезаващите се отбори сега са в състояние на постоянна война, всеки срещу всеки, заради интерпретирането на тези правила. Всичко това е за добро, защото за дълъг период една добра солидна война нанася по-малко психологически поражения, отколкото една протакаща се игра на Брокиански Ултракрикет.

ГЛАВА XX

Докато Артър бягаше, като се хвърляше, щуреше се и се задъхваше надолу по склона на планината, внезапно почувствува, че планината с целия си обем се задвижи много, много леко след него. Зароди се тътнеж, бучене, леко замъглено движение и близване от топлина и зад него. Той побягна с жестоко впечатление за страх. Земята започна да се плъзга и той внезапно почувствува мощта на думата „земеплъзгане“ по начин, който никога преди не беше изпитвал. Тя винаги беше за него само дума, но сега внезапно и ужасно почувствува, че пързаянето е странно и болезнено нещо, за да бъде правено от земя. Тази го правеше, а той беше отгоре и. Той се почувствува зле от страх и потрепера. Земята се плъзна, планината се размаза, той се подхлъзна, падна, стана, отново се подхлъзна и побягна. Лавината започна.

Камъните, а после скалите, а после балваните, които се надигнаха като тронави кученца, бяха само много по-голями, много по-твърди, и почти безгранично по-подходящи да те убият, ако паднат върху теб. Очите му танцуваха с тях, краката му танцуваха с танцуващата земя. Той бягаше като че ли бягането беше ужасно изпотпяваща болест, сърцето му удряше в ритъма на разлудялата се геологическа жестокост около него.

Логиката на ситуацията — т.е. че той беше смело готов да оцелее, ако следващият предвещаващ инцидент от сагата на неговото неумишлено преследване на Аграджаг трябваше да се случи — беше напълно обречена да се удари в мозъка му или да упражни някакво възпиращо въздействие върху него в този момент. Той бягаше със смъртен страх във себе си и над себе си, който го сграбчваше за косата.

И внезапно той отново се препъна и беше запокитен напред от значителния си импулс. Но точно в този момент, когато трябваше да се удари в земята учудващо силно, той видя една малка морскосиня чанта, която лежеше директно пред него, а той знаеше, че я беше изгубил в системата за получаване на багаж на Атинското летище

преди някакви си десет години по личната му скала за време, и за свое удивление той напълно пропусна земята и се понесе във въздуха с пеещо съзнание.

Той правеше следното нещо: летеше. Озърна се изумен около себе си, но нямаше съмнение, че правеше точно това. Никаква част от него не докосваше земята и никаква част от него не я достигаше. Той просто се носеше във въздуха, а около него фучаха балвани.

Сега обаче той можеше да направи нещо, за да ги избегне. Примигвайки без усилия, той се издигна във въздуха, и сега балваните пресичаха празното пространство между него и земята.

Той погледна надолу с напрегнато любопитство. От земята до него сега имаше тридесет фута празен въздух, празен, ако не броите балваните, които обаче не стояха за дълго в него, а скачаха надолу в желязната хватка на закона за гравитацията, който като че ли внезапно беше дал отсрочка на Артър.

Почти веднага му хрумна с инстинктивна точност, че съхранението е внедрено в мозъка, че не трябва да мисли за него и че ако го направи, законът за гравитацията внезапно бързо ще погледне в неговата посока и да реши да узнае какво по дяволите си мисли че прави той там горе, и внезапно да изгуби всичко.

Така че той започна да си мисли за лалета. Беше трудно, но си го мислеше. Той си мислеше за приятната здрава закръгленост на дъното на лалето, мислеше си за интересното разнообразие от цветове и се зачуди каква част от общия брой лалета, които растат или са растяли на Земята, могат да бъдат намерени в радиус от една миля около вятърна мелница. След малко беше опасно отегчен от този влак от мисли, почувствува как въздухът се изплъзва около него, почувствува, че се носи надолу към пътеките на подскачащите балвани, за които отчаяно се опитваше да не мисли, така че си помисли за Атинското летище и това полезно го накара да се раздразни за около пет минути — на края на които сепнато откри, че се носи на около двеста ярда над земята.

Той за момент се почуди как ще се върне долу, но внезапно отново отбегна това място за провокации, и се опита сериозно да погледне на ситуацията.

Той летеше, и какво трябваше да направи? Той погледна обратно към земята. Не я погледна сериозно, а се постара да я погледне лениво, както си беше между другото. Имаше две неща, които не можеше да не

забележи. Едното беше, че изригването на планината като че ли беше престанало — имаше един кратер малко под върха, точно където скалата беше издълбана на върха на огромната пещерна катедрала, статуята му и тъжно поруганата фигура на Аграджаг.

Другото беше неговата чанта — тази, която беше изгубил на Атинското летище. Тя седеше дръзко на парче чиста земя, заобиколена от изморени камъни, но по чудо неулучена от нито един от тях. Защо трябваше да бъде така, той не можеше да каже, но откакто тази мистерия беше засенчена от чудовищната невъзможност за присъствието на чантата тук на първо място, това не беше размишление, което той беше почувствувал някак си достатъчно силно. Но това беше, тя си беше там. И чантата от гадна имитация на леопардова кожа като че ли беше изчезнала, което беше на добро, при все че беше изцяло необяснимо.

Той беше изправен лице в лице срещу факта, че ще трябва да прибере това нещо. Той беше там, летящ на около двеста ярда над повърхността на чужда планета, чието име той дори не можеше да си спомни. Но не можеше да пренебрегне простото положение на това малко късче от нещото, което трябваше да е негов живот тук, на толкова светлинни години от димящите останки от дома му.

„Още повече“ си помисли той, "че чантата, ако все още е в състоянието, в което я изгубих, трябва да съдържа консерва, в която би се съдържал единственият гръцки зехтин, оцелял във Вселената.

Бавно, внимателно, инч по инч той започна да се плъзга надолу, въртейки се леко от страна на страна, също както нервен лист хартия би чувствувал пътя си към земята.

Добре се справяше, и се чувствуваше добре. Въздухът го държеше, но го пропускаше през себе си. Две минути по-късно той се носеше само на два фута над чантата, но тогава се сблъска с един сериозен проблем. Той се носеше леко. Той се намръщи, но отново толкова фино, колкото можа.

Ако вдигнеш чантата, щеше ли да може да я носи? Не можеше ли излишното тегло просто да го дръпне право към земята?

Не можеше ли простото действие на докосване на земята внезапно да прекрати тази, каквато и мистериозна сила да беше, която го държеше във въздуха?

Не можеше ли да бъде по-добре за него просто да реши в този момент и да слезе от въздуха за момент обратно на земята?

Ако го направеше, щеше ли да може да лети отново?

Чувството, когато си позволи да го почувствува, беше толкова екстазно, че той не можа да понесе мисълта, че може да го загуби, може би завинаги. С това безпокойство в мозъка си той отново се издигна мъничко нагоре, само за да се опита да изпита изненадващото и безпомощното движение. Той се издигна и се понесе. Опита се да изпълни няколко пикирания.

Беше ужасяващо. С протегнати пред себе си ръце и с развети зад себе си коса и шлифер той се гмурна в небето, изпълни тялото си с въздух на около два фута над земята и отново се издигна, спирайки се на върха на издигането и се задържа там. Просто се задържа и остана да си виси там.

И това, разбра той, беше начинът за вдигане на чантата. Той щеше да пикира и да хване чантата в най-ниската точка на полета си. Щеше да я отнесе със себе си нагоре. Можеше да се поклаща малко, но беше сигурен, че ще може да я носи.

Той потренира с още един-два лупинга, като ставаше все по-добър и по-добър. Въздухът по лицето му, пъргавината и гъвкавостта на тялото му — всички заедно го караха да чувствава едно освобождение на духа си, което не беше изпитвал откакто, откакто от, както можеше да прецени, своето рождение. Той се понесе по вятъра и разгледа пейзажа, който беше, както откри, доста гаден. Имаше измъчен и опустошен вид. Той реши повече да не гледа пейзажа. Само щеше да вдигне чантата, и после... Той не знаеше какво ще прави след като вдигне чантата. Той реши просто да я вдигне и да види какво ще се случи след това.

Той се обърна срещу вятъра, тръгна срещу него и се завъртя. Понесе се по потока му. Той не разбираше, но тялото му се люлееше в този момент.

Той се наведе под въздушното течение, потоци се и пикира.

Въздухът се хвърли срещу него, той потрепери през него. Земята се поклати несигурно, отърси от идеите си, и леко се надигна да го посрещне, предлагайки му чантата с начупени пластмасови дръжки срещу него.

На половината път възникна внезапен опасен момент, защото не можеше повече да вярва, че прави такива неща, и следователно беше много близко до това да не може да ги прави, но се справи с времето, плъзна се над земята, леко провря ръка през дръжките на чантата и започна да се издига, но не можа да го направи и внезапно падна, натърти се, одраска се и се замята по каменистата земя.

Той се заклатушка мигновено на краката си и се залюшка безнадеждно наоколо, развявайки чантата около себе си с агония на печал и разочарование.

Краката му внезапно бяха приковани към земята по начина, по който винаги са били. Тялото му беше като неконтролируем чувал с картофи, който се въртеше, препъвайки се, по земята, а мозъкът му имаше цялата лекота на торба с олово.

Той увисна и се залюля, и го заболя от виене на свят. Той се опита безнадеждно да побегне, но краката му бяха прекалено отслабнали. Той се препъна и залитна напред. В този момент си спомни, че в чантата, която сега носеше, няма само консерва с гръцки зехтин, но и бутилка необлагаемо с мито гръцко вино, и в приятния шок от това откритие той пропусна да забележи най-малко десет секунди да забележи, че отново лети.

Той се изкашля и извика от облекчение и удоволствие, и абсолютна физическа наслада. Той пикира, изви се, плъзна се и се хвърли във въздуха. След това нагло седна на едно въздушно течение и провери съдържанието на чантата. Той се почувствува по особен начин, представяйки си усещането на ангел по време на радостния му танц на върха на игла, докато бива преброяван от философите. Той се засмя с удоволствие на откритието, че чантата съдържа освен зехтина и виното и чифт напукани слънчеви очила, някакви бански гащета, пълни с пясък, малко намачкани пощенски картички от Санторини, голяма и грозна хавлия, няколко интересни камъчета и различни късчета хартия, изпълнени с адреси на хора, за които той с облекчение си помосли, че няма да види никога повече, дори ако причината за това беше тъжна. Той изхвърли камъчетата, сложи си очилата и пусна листчетата да се носят по вятъра.

Десет минути по-късно, носейки се лениво през един облак, той си удари кръста в едно голямо и напълно изпаднало коктейлно парти.

ГЛАВА XXI

Най-дългото и най-разрушителното парти, правено някога, е сега в четвъртото си поколение, и все още никой не споменава нищо за напускане. Веднъж някой си погледнал часовника, но това било преди единадесет години, и оттогава насам няма последователи.

Бъркотията беше изключителна, и трябваше да бъде видяна, за да може да се повярва, но ако не се нуждаете специално от това, не отивайте да я видите, защото няма да ви хареса.

Наскоро имаше няколко взрива и просвятвания в облаците и съществуваха теория, че това е битка между флотите на няколко конкурентни компании за почистване на килими, които са се носили около нещата като лешояди, но не трябва да вярвате на нищо, което чувате на партита, и особено на неща, които чувате точно на това.

Един от проблемите, и то такъв, който очевидно щеше да се задълбочава е, че всички хора на партито са деца, или внуци, или правнуци на хората, които първоначално не са си отишли, и заради всичките неща около селектираните видове и регресивните гени и т. н. това означава, че сега всички хора на партито са или абсолютно фанатични купонджии, или ломотещи идиоти, или все по-често — и двете едновременно.

Така от генетична гледна точка всяко следващо поколение е все по-малко подходящо да си отиде, отколкото предишното.

Така че в операцията се намесват други фактори, като например „свършване на пиенето“.

Сега, заради някои неща, които бяха се случили и приличаха на добри идеи навремето (и един от проблемите с партито, който винаги беше на дневен ред, е че всички проблеми които приличат на добри идеи на партита, продължават да приличат на добри идеи), тази идея като че ли е изминала дълъг път.

Едно от нещата, които приличаха на добри идеи на времето, беше че партито трябваше да лети — не в нормалното състояние, в което партито лети, а буквално.

Една нощ, много отдавна, група пияни астроинженери от първото поколение запълзяха около сградата, копаейки това, закрепяйки онова, халосвайки много здраво другото, и когато слънцето изгря на следващата сутрин, беше стреснато да се види огравящо здание, пълно с щастливи пияни хора, които сега се носеха като млада несигурна птица над върховете на дърветата.

Не само това, но летящото парти успя и да се въоръжи много тежко. Това беше с цел да бъдат сигурни, че победата ще е на тяхна страна при евентуално замесване в спорове с търговци на вино.

Преминаването от целовременно коктейлно парти към нападащо от време на време парти се извърши с леснота и направи много за добавянето на допълнителен интерес и размах към цялата тази афера, от което тя много се нуждаеше в този момент заради ненормалния брой пъти, в които оркестърът беше изсвирил всички номера, които знаеше.

Те плякосваха, те нападаха, те държаха цели градове в плен за откуп от пресни количества пилешки бисквити, плодове от авокадо, резервни ребра, вина и алкохолни напитки, които сега се доставяха от реещи се танкери.

Проблемът със свършването на пиенето обаче все някой ден щеше да дойде на дневен ред.

Планетата, около която те се носеха, не беше вече планетата, около която те започнаха да се въртят поначало.

Тя беше в лошо състояние.

Партито беше нападало и атакувало ужасни голяма част от нея, и никой не беше успял да отвърне на удара поради изригващия и непредсказуем начин, по който то се клатеше в небето.

Беше дяволско парти.

Също така е и дяволско нещо, в което да си удариш кръста.

ГЛАВА XXII

Артър легна, превивайки се от болка, на парче надраскан и надупчен подсилен бетон, обгърнат от хватката на преминаващия облак и объркан от шумовете на отпуснатата веселба, провеждаща се някъде неопределено зад него.

Имаше един звук, който той не успя да идентифицира веднага, отчасти защото не знаеше мелодията „Оставих крака си на Джаглан Бета“ и отчасти защото оркестърът, който я изпълняваше, беше много уморен, и някои от членовете му я свиреха в три-четвърти, други в четири-четвърти, и други в сладкишоннаблюдаемо г2, като за всеки това зависеше от дозата сън, открадната напоследък.

Той легна, вдишвайки тежко влажния въздух, и се опита да почувствува частите от тялото си, за да разбере къде може да е наранен. Където и да се пипнеше, усещаше болка. След малко разбра, че това е защото го боли ръката. Като че ли си беше навехнал китката. Гърбът му също го болеше, но той скоро разбра, че не е лошо ударен, а само леко натъртен и разтърсен, но кой не би бил? Той обаче не можеше да разбере какво би правила една сграда, летяща сред облаците.

От друга страна, щеше да му бъде малко трудно да даде някакво убедително обяснение за собственото си присъствие там, така че реши че просто той и сградата трябва да се приемат взаимно. Той погледна нагоре оттам, където лежеше. Стена от бледи, но нацапани каменни плочи се издигаше зад него — вероятно стената на сградата. Той явно се беше излегнал на някакъв ръб или борд, който се издаваше на три-четири фута и обикаляше наоколо. Това беше голямо парче от земята, на която са били основите на сградата, и която беше взета, за да бъдат заедно до края.

Той нервно се изправи и внезапно, като погледна отвъд ръба, получи гадене и виене на свят. Той се притисна обратно към стената, влажна от мъгла и пот. Главата му се въртеше в свободен стил, но някой в стомаха му плуваше бъртерфлай.

Дори въпреки факта, че той беше тук по своя воля, сега той дори не можеше да се опита да погледне ужасяващата дълбочина пред себе си. Той не искаше да си опитва късмета скачайки. Не можеше и да се помръдне и инч навътре.

Стискайки чантата си, той се придвижи по стената, надявайки се да намери вход за вътре. Солидното тегло на консервата зехтин беше голяма застраховка за него.

Той се движеше по ръба към най-близкия ъгъл с надеждата, че стената зад него ще му предложи повече възможности от тази, където те бяха равни на нула.

Неправилността на полета на сградата скоро го накара да се почувствува зле от страх, и след малко извади хавлията си от чантата и направи с нея нещо, което веднага потвърди първата и позиция в списъка на полезните неща, които трябва да носиш със себе си, когато тръгваш да обикаляш Галактиката на стоп. Той зави главата си с нея, така че да не може да вижда това, което прави.

Краката му се движеха по земята. Протегнатата му напред ръка опипваше стената.

Когато накрая стигна до ъгъла и ръката му зави зад ъгъла, тя внезапно напипа нещо, което го хвърли в такъв шок, че почти не падна веднага. Беше друга ръка.

Двете ръце се вкопчиха една в друга.

Той отчаяно поиска да използва другата си ръка да издърпа хавлията от очите си, но тя държеше чантата със зехтина, гръцкото вино и картичките от Санторини, а той не искаше много-много да я оставя.

Той изпита един от тези самотоменти, един от тези моменти, в които внезапно се обръщаш, поглеждаш се и си помисляш „Кой съм аз? С какво мога да се справя? Какво съм постигнал? Добре ли се справям?“ Той изхленчи много тихо.

Той се опита да освободи ръката си, но не можа. Другата ръка я стискаше здраво. Той нямаше друг избор, освен да продължи към ъгъла. Той се облегна на него и разтърси глава, като се опита да свали хавлията. Това като че ли провокира остър вик на някаква немодерна емоция от страна на собственика на другата ръка.

Хавлията беше свалена от главата му и той се намери очи в очи с Форд Префект. Зад него стоеше Слартибартфаст, а зад тях можеше

ясно да се различат веранда и голяма затворена врата.

Те всички се притиснаха обратно към стената. Очите им бяха диви от ужас, докато се вглеждаха в дебелия сляп облак около тях и се опитваха да се съпротивяват на накланянето и люшкането на сградата.

— Къде, по фотона на Заркуон, беше? — изсъска паникьосано Форд.

— Хм, да — заекна Артър, като наистина не знаеше как да изрази всичко кратко. — Тук и там. Какво правите тук?

Форд отново обърна подивелите си очи към Артър.

— Не искат да ни пуснат без бутилка — изсъска той.

Първото нещо, което Артър забеляза в навалищата на партито освен шума, задушавашата топлина, дивата изобилност от цветове, които изпъкваха мрачно през тежко задимената атмосфера, килимите, надебеляли от счупени стъкла, пепел и останки от авокадо, и малката групичка птеродактилоподобни същества, облечени в лурекс, които се нахвърлиха на скъпата му бутилка гръцко вино, писукайки „Ново удоволствие, ново удоволствие“, беше Трилиън, която си бърбеше с едно Гръмотевично божество.

— Не съм ли те виждал в Милиуейз? — питаше той.

— Не беше ли онзи с чука?

— Да. Предпочитам да съм тук. Колкото е по-ниска репутацията на заведението, толкова е по-пълно.

Квичене от някакво ужасно естество се понесе из залата, чиито външни очертания бяха невидими през гъстата мъгла от щастливи весели създания, бодро крещящи неща, които никой не можеше да чуе, като от време на време изпадаха в кризи.

— Изглежда смешно — каза Трилиън. — Какво каза, Артър?

— Казах „как, по дяволите, се озова тук?“.

— Бях поредица от точки, плаващи съвсем случайно през Вселената. Познавате ли Тор? Той прави гръмотевици.

— Здравсти — каза Артър. — Очаквам, че е много интересно.

— Здравсти — каза Тор. — Така е. Имаш ли си пиене?

— Хм, всъщност не.

— Тогава защо не отидеш да си вземеш?

— Ще се видим по-късно, Артър — каза Трилиън.

Нещо бутна съзнанието на Артър и се заозърта наоколо по ловджийски.

— Зейфод не е тук, нали? — попита той.

— Ще се видим по-късно — каза отсечено Трилиън.

Тор се втренчи в него с големите си въгленочерни очи. Брадата му настръхна и колкото и малко светлина да имаше на това място, събра сили кратко и заплашително да присветне в рогата на шлема му.

Той хвана лакътя на Трилиън с много голямата си ръка и и бицепсите му се раздвижиха като двойка паркиращи Фолксвагени.

Той я отведе.

— Едно от интересните неща на това да бъдеш безсмъртен — каза той, — е...

— ...едно от интересните неща за Космоса — чу Артър от страна на Слартибартфаст, който говореше на едно голямо обемисто същество, което изглеждаше като някой, изгубил битка срещу розов юрган, и се взираше унесено в дълбоките очи и сребърната брада на стария човек, — е колко тъп е той.

— Да. Тъп? — попита съществото и примигна с доста сбръчканите си и кръвясали очи.

— Да — каза Слартибартфаст. — Изумително тъп. Объркващо тъп. Виждаш ли, има прекалено много от него и прекалено малко в него. Искаш ли да те запозная с някои статистики?

— Хм, добре...

— Аз бих желал, моля. Те също са досадно сензационно тъпи.

— Ще се върна и ще ги чуя след момент — каза то, потупвайки го по ръката, и повдигна роклите си като кораб на въздушна възглавница, и се запъти към беснеещата тълпа.

— Мисля, че никога няма да се върне — изръмжа старият човек. — Ела, Земянино.

— Артър.

— Трябва да намерим Сребърната пръчица. Някъде тук е.

— Не може ли да се отпуснем за малко? — попита Артър. — Имах лош ден. Трилиън е тук случайно. Не казва защо, но това може би няма значение.

— Мисли за опасността за Вселената...

— Вселената — каза Артър, — е достатъчно голяма и достатъчно възрастна, за да може да се грижи сама за себе си за още половин час. Добре де — прибави той в отговор на нарастващото

вълнение на Слартибартфаст, — ще се разкарам наоколо и ще видя дали някой я е забелязвал.

— Добре, добре — каза Слартибартфаст, — добре. — Той се завря в тълпата и всеки, покрай когото минаваше, му казваше да се отпусне.

— Виждали ли сте някъде една пръчица? — попита Артър един нисък човечец, който като че ли стоеше, нетърпелив да изслуша някого. — Направена е от сребро, жизненоважна е за бъдещата безопасност на Вселената и горе-долу толкова дълга.

— Не — ентузиазирано каза съсухреният нисък човечец, — но ела да пийнем и да ми разкажеш всичко.

Форд Префект цъфна до тях, танцувайки див, френетичен и не съвсем не-неприличен танц с някаква, която като че ли носеше операта в Сидни на главата си. Той водеше с нея безсмислен разговор, надвиквайки врявата.

— Харесва ми тази шапка! — извика той.

— Какво?

— Казах, че шапката ми харесва.

— Не нося шапка.

— Добре, тогава ми харесва главата ти.

— Какво?

— Казах, че ми харесва главата ти. Интересна костна структура.

— Какво?

Форд отработи свиване на рамене покрай сложния комплекс от други движения, които изпълняваше.

— Казах, че танцуваш велико — извреця той, — само че не си навеждай главата толкова много.

— Какво?

— Това е, че само всеки път, когато се навеждаш — каза Форд, — О!! — прибави той, когато партньорката му се наведе напред, за да попита „Какво?“, и отново остро го убоде по челото с острия край на издадения си череп.

— Планетата ми беше взривена една сутрин — каза Артър, който доста неочаквано се намери да разказва на ниския човечец историята на своя живот, или поне избрани пасажи от нея, — и това е причината да съм облечен така, с моя шлифер. Виждаш ли, планетата ми беше

взривена заедно със всичките ми дрехи. Не знаех, че ще идвам на парти.

Ниският човечец кимна ентусиазирано.

— По-късно бях изхвърлен от космически кораб. Все още с моя шлифер. Доста по-странен от космически костюм, който всеки би облякъл нормално. Малко по-късно открих, че моята планета е била построена от група мишки. Можеш ли да си представиш как съм се почувствувал от това? После за малко бях застрелян и разпръснат. Всъщност съм бил разпръсван абсурдно често, застрелван и обиждан редовно, дезинтегриран, лишаван от чай, и наскоро катастрофирал в едно благо, и трябваше да прекарам пет години във влажна пещера.

— Ах — кимна ниският човечец, — и прекара ли чудесно?

Артър започна жестоко да се задавя с питието си.

— Каква чудесна вълнуваща кашлица — каза ниският човечец, доста сепнат от това, — ще имаш ли нещо против да се присъединя към теб?

И с това той се впусна в най-необикновения и най-зрелищния пристъп на кашлица, който дотолкова изненада Артър, че той започна жестоко да се задавя, но откри, че вече правеше това, и напълно се обърка.

Те заедно изпълниха дроборазбиващ дует, който продължи цели две минути, преди Артър да успее да се закашля и да запелтечи, като спря.

— Толкова ободряващо — каза ниският човечец, задъхвайки се, и триейки сълзи от очите си. — Явно трябва да водиш много вълнуващ живот. Много ти благодаря.

Той потупа Артър по ръката и се скри в тълпата. Артър поклати глава от удивление.

Един младолик човек дойде при него, агресивно-изглеждащ тип с крива уста, нос като фенер и малки мънистени скули. Той носеше черни панталони, черна копринена риза, разкопчана до нещото, което вероятно беше пъпа му, въпреки че Артър се беше научил никога да не прави предположения за анатомията на хората, които му се случваше да среща тези дни, и имаше всякакви видове гадни клатещи се златни неща, провесени около врата му. Той насеше нещо в черна чанта и очевидно искаше хората да забелязват, че той не иска да я забелязват.

— Хей, хм, наистина ли чух, че току-що си каза името? — попита той.

Това беше едно от многото неща, които Артър беше казал на ентузиазирания нисък човечец.

— Да, то е Артър Дент.

Мъжът като че ли танцуваше леко в някакъв ритъм, по-различен от няколкото други, в които оркестърът мрачно свиреше.

— Йе — каза той, — само че тук имаше един човек от планината, който искаше да те види.

— Срецнахме се.

— Да, само че той изглеждаше доста ядосан от това, знаеш ли?

— Да, срещнахме се.

— Да, добре, мислех си, че трябва да знаеш това.

— Знам го, срещнахме се.

Мъжът спря, за да лапне малка дъвка. После потупа Артър по гърба.

— О'кей — каза той, — добре. Само ти казвам, нали? Лека нощ. Късмет. Спечели награди.

— Какво? — попита Артър, който започваше критично да греша в този момент.

— Каквото и да е. Прави каквото си правиш. Прави го добре. — Той направи някакъв щракащ звук с това, което дъвчеше, и после някакъв неопределен динамичен жест.

— Защо? — попита Артър.

— Прави го лошо — каза мъжът. — Кого го е еня? Кой дава и едно лайно за това? — Кръвта внезапно като че ли сърдито се събра в лицето му и той започна да крещи.

— Защо не полудееш? — каза той. — Махай се, махни се от гърба ми, хей ти, пич. Просто се разкарай!!!

— О'кей, отивам си — бързо каза Артър.

— Било е наистина. — Мъжът бързо махна и изчезна в тълпата.

— За какво беше всичкото това? — попита Артър момичето, което видя да стои зад него. — Защо ми каза да печеля награди?

— Просто шоубиз приказки — сви рамене момичето. — Той току-що спечели Наградата на годишната церемония на Института за Развлекателни илюзии на Малка мечка Алфа и се надяваше да може да свърши с това леко, само че ти не го спомена, така че не можа.

— О — каза Артър, — о. Много съжалявам, че не го споменах. За какво беше?

— Най-безпричинната употреба на думата „еба“ в сериозен сценарий. Много престижна.

— Виждам — каза Артър. — И какво печелиш от това?

— Рори. Това е само малко сребърно нещо, поставено на голяма черна подложка. Какво каза?

— Не съм казал нищо. само щях да попитам какво сребърно...

— О, аз си помислих, че каза „ууп“.

— Да съм казал какво?

— Ууп.

Разни хора навестяваха партито от няколко години насам — модерни натрапници от други светове — и от време на време на купонджиите се случваше, когато погледнат навън към собствения си свят под тях с порутените си градове, разбитите ферми за авокадо и разорените лозя, обширните пустинни пространства, моретата, пълни с остатъци от бисквити, и по-лошо, че техния свят беше по някакъв мъничък и почти невъзприемим начин не толкова весел, колкото е бил. Някои от тях започнаха да се чудят дали ще могат да останат трезвени достатъчно дълго, за да направят цялото парти космическо и да отлетят към други човешки светове, където въздухът да е по-свеж и да им причинява по-малко главоболия.

Малкото ненахранени фермери, които все още успяваха да си осигурят бледо съществуване на полумъртвата почва на повърхността на планетата, биха били безкрайно зарадвани да чуят това, но понеже този ден партито излезе, пиццейки, от облаците, погледнаха нагоре с измъчен страх от друго сиренно-винено нападение, стана ясно, че партито няма да отиде никъде другаде, дори за малко, и че партито скоро ще свърши. Много скоро ще дойде време да се събират шапки и палта, и да се заклатушкаш замъглено навън, да откриеш какъв ден е, кое годишно време е и къде на тази изгорена и съсипана земя има такси, което да отива нанякъде.

Партито беше вкопчено в ужасяваща прегръдка със странен бял кораб, който като че ли беше наполовина пъхнат в него. Те се носеха заедно, надигайки се и въртейки се по пътя си през небето в гротексно незачитане на собственото си тегло.

Облаците се разделиха. Въздухът бучеше и отскачаше от пътя им.

Партито и Крикитианският боен кораб изглеждаха в гърчовете си малко като две патици, едната от които се опитва да направи трета патица във втората, докато втората се опитва много усилено да обясни, че не се чувства готова за това точно сега, и е несигурно, че изобщо не би искала някаква общоприета трета патица да бъде правена по какъвто и да е начин от точно тази първа патица, и вероятно не докато в този процес втората патица е заета с летене.

Небето пееше и пицеше от яростта на всичко това и удряше земята със шокови вълни.

И внезапно, с фучене, Крикитианският кораб си отиде.

Партито безпомощно залитна през небето, като човек, облегнал се на неочаквано отворена врата. То се завъртя и се поклати на реактивните си двигатели, опита се да се оправи, но вместо това се обърка. То отново залитна през небето.

Това залитане продължи кратко, защото явно не можеше да продължи дълго. Сега партито беше мъртворанено парти. Всичкият смях беше излетял от него, също както не може да те отврати случаен гърбочупещ пирует.

Колкото повече в този момент се разминаваше със земята, толкова по-тежка щеше да бъде катастрофата, когато окончателно все пак щеше да се вреже в нея.

Вътре нещата не вървяха на добре. Всъщност вървяха чудовищно зле и хората ги мразеха, като изказваха това на висок глас. Роботите от Крикит бяха преминали оттам.

Те бяха взели Наградата за най-безсмислено използване на думата „еба“ в сериозен сценарий и на нейно място бяха оставили сцена на опустошение, която накара Артър да се почувствува почти толкова зле, колкото и всеки претендент за Рорито.

— Би ни харесало да останем и да помагаме — извика Форд, проправяйки си път през изпонасечените развалини, — само ако не си тръгнахме.

Партито отново се люшна, предизвиквайки трескави викове и стонове сред димящите отломки.

— Трябва да отидем и да спасим Вселената, виждате ли — каза Форд. — И ако това ви звучи като доста нескопосано извинение, може

и да сте прави. Както и да е, ние тръгваме.

Той внезапно се натъкна на една неотворена бутилка, лежаща като по чудо нестрошена на пода.

— Ще имате ли нещо против да взема това? — попита той. — Вие няма да се нуждаете от нея.

Той вдигна и пакет чипс.

— Трилиън? — изкрещя Артър с шокиран и отслабнал глас. Не можеше да види нищо в димящата бъркотия.

— Трябва да тръгваме, Земянино — каза Слартибартфаст.

— Трилиън? — отново изкрещя Артър.

След секунда-две Трилиън се появи, залитайки, в зрителното му поле, подкрепяна от новия ѝ приятел Гръмотевичното божество.

— Момичето остава с мен — каза Тор. — Във Валхала се провежда велико парти и ние ще отлетим там...

— Къде беше, когато стана всичко това? — попита Артър.

— Горе — каза Тор, — аз я претеглях. Летенето е хитро нещо, нали разбираш, трябва да изчислиш вятъра...

— Тя идва с нас — каза Артър.

— Хей — каза Трилиън, — не трябва ли аз...

— Не — каза Артър, — идваш с нас.

Тор ги погледна с бавно тлеещи очи. Той обмисляше смисъла на божествеността и откри, че няма нищо общо с това да бъдеш чист.

— Тя идва с мен — каза той спокойно.

— Хайде, Земянино — нервно каза Слартибартфаст, дърпайки ръкава на Артър.

— Хайде, Слартибартфаст — каза Форд, дърпайки ръкава на стария човек, защото у него беше устройството за телепортиране.

Партито се накланяше и се люшкеше, изпращайки всеки да се върти, освен Тор и освен Артър, който се взираше, люлеейки се, в черните очи на Гръмотевичното божество.

Бавно, невероятно бавно, Артър стисна това, което трябваше да бъдат малките му юмруци.

— Искаш ли да ти направя нещо? — попита той.

— Много мъничък пардон? — изръмжа Тор.

— Казах — повтори Артър, но не можа да изхвърли треперенето от гласа си, — искаш ли да ти направя нещо с това? — Той нелепо поклати юмруците си.

Тор го погледна с неверие. После малко облаче дим изскочи от ноздрите му. После оттам излезе и мъничко пламъче.

Той затегна колана си.

Той разшири гръдния си кош, за да стане напълно ясно, че тук има човек, с когото можеш да се осмелиш да кръстосаш пътя си само ако с теб има отбор Непалски шерпи.

Той откачи дръжката на чука си от колана. Хвана я с двете си ръце, за да скрие масивната му желязна глава. Така той разсея всякакво евентуално съмнение, че просто носи телеграфен стълб със себе си.

— Дали искам — попита той със съскане като от река, минаваща през воденица, — да ти направя нещо с това?

— Да — каза Артър. Гласът му внезапно и необяснимо укрепна и стана войнствен. Той отново поклати юмруците си, този път доста намекващо.

— Искаш ли да излезеш навън? — се озъби той на Тор.

— Добре — изрева Тор като разярен бик (или всъщност като разярено Гръмотевично божество, което е много по-впечатлително) и го направи.

— Добре — каза Артър, — отървахме се от него. Да се махаме оттук, Сларти.

ГЛАВА XXIII

— Добре — извика Форд на Артър, — нека съм страхливец, въпросът е, че още съм жив. — Те се бяха завърнали на борда на Космолета Бистромат, както и Слартибартфаст и Трилиън. Хармонията и съгласието — не.

— Добре, но и аз съм жив, нали? — му отвърна Артър, измъчен от приключения и гняв. Веждите му подскачаха нагоре-надолу, като че ли искаха да се сблъскат.

— Проклятие, почти не си — избухна Форд.

Артър бързо се обърна към Слартибартфаст, който седеше на пилотското място в залата за управление, взирайки се замислено в дъното на бутилката, която му съобщаваше нещо, което той явно не разбираше. Той го извика.

— Мислиш ли, че разбира първите думи, които съм му казал? — попита той, треперейки от вълнение.

— Не знам — отговори Слартибартфаст малко абстрактно. — Не съм сигурен — прибави той, поглеждайки много бързо нагоре, — какво правя. — Той се вгледа в инструментите си с подновена сила и объркване. — Ще трябва да ми обясниш всичко отново — каза той.

— Добре...

— Но по-късно. Ужасно неща ще стават.

Той почука по псевдоостъкленото дъно на бутилката.

— Изсипахме се доста патетично и се страхувам — каза той, — и единствената ни надежда сега е да се опитаме да попречим на роботите да използват Ключа и Ключалката. Как по дяволите ще направим това, не знам — промърмори той. — Мисля, че просто трябва да отидем там. Не мога да кажа, че тази идея въобще ми харесва. Вероятно ще завърши със смърт.

— Къде впрочем е Трилиън? — попита Артър с внезапно чувство на незаинтересованост. Той беше ядосан за това, че Форд го гълчеше за изгубеното време, за цялата работа с Гръмотевичното божество, когато можеха да избягат доста по-бързо. Артър си имаше

собствено мнение и го предложи — и си заслужаваше това, което някой можеше да почувствува, а то беше, че той е изключително смел и находчив.

Преобладаващото мнение като че ли беше, че неговото мнение не заслужава и чифт вмирисани бъбреци от кучето Динго. Това, от което обаче наистина го болеше, беше че Трилиън не реагираше по този или онзи начин, и беше изчезнала някъде.

— И къде ми е чипсът? — попита Форд.

— И двете неща — каза Слартибартфаст, — са в Залата за Информационни Илюзии. Мисля, че вашата приятелка, младата дама, се опитва да разбере някои проблеми от Галактическата история. Мисля, че чипсът вероятно и помага.

ГЛАВА XXIV

Грешно е да си мислиш, че можеш да разрешиш някой голям проблем само с чипс.

Например, съществуваше някога една лудо агресивна раса от хора, наречена Силастичните Бронедяволчета от Стритеракс. Това беше само името на расата им. Името на армията им беше нещо доста по-ужасяващо. За щастие, те живееха дори по-назад в Галактическата история, отколкото можем да си представим — преди двадесет билиона години, когато Галактиката беше млада и свежа, и всяка идея си заслужаваше да се биеш за нея, защото беше нова идея.

И битките бяха това, в което Сликастичните Бронедяволчета от Стритеракс бяха добри, и даже бяха много добри. Те се биеха с враговете си (т.е. с всички други), те се биеха с всички. Планетата им беше пълна развалина. Повърхността ѝ беше замърсена с изоставени градове, заобиколени от изоставени военни машини, които на свой ред бяха заобиколени от дълбоки бункери, в които Силастичните Бронедяволчета живееха и се караха помежду си.

Най добрият начин да се сбиеш със Силастично Бронедяволче е просто да се родиш. Те не харесват това, те се обиждаха. А когато едно Бронедяволче е обидено, някой изпитва болка. Изтощаващ начин на живот, но те явно имаха ужасно много енергия.

Най-добрият начин да се разбереш със Силастично Бронедяволче е да го оставиш само в стая, защото рано или късно ще се самонабие.

Те обаче разбраха, че това беше нещо, с което наистина трябваше да се справят, и прокараха закон, в който се казваше, че всеки, който е длъжен да носи оръжие като част от нормалната си Силастична работа (полицаи, пазачи, прогимназиални учители и т. н.), трябва да прекара най-малко четиридесет и пет минути ежедневно, удряйки чувал с картофи, за да може да обмисли своята излишна агресивност.

За известно време това функционираше добре, докато на някого не му хрумна, че би било по-ефективно и отнемащо по-малко време просто да се разстрелват картофите.

Това доведе до подновен ентузиазъм за разстрелване на всякакви неща и те всички бяха много впечатлени от вида на тяхната първа голяма война със седмици.

Друго постижение на Силастичните Бронедяволчета е, че те бяха първата раса, която някога е успяла да шокира компютър.

Това беше гигантски космически компютър, наречен Хактар, който до тези дни беше споменаван като един от най-мощните, построявани някога. Той беше първият, построен като естествен мозък, в който всяка отделна килийна частичка носеше образа на цялото, което му позволяваше да мисли по-гъвкаво и образно, и също както изглежда, да бъде шокиран.

Силастичните Бронедяволчета от Стритеракс бяха заети с една от редовните си войни с Напрегнатите Гарбойци от Стаг и не се радваха както обикновено, защото тя се провеждаше с изключително често прекосяване на радиационните блата на Куулзенда и през Огнените планини на Фразфрага. Нито на един от тези терени те не се чувствуваха като у дома си.

Така че когато Удушениите Стилетици^[1] от Джаджазикстак се включиха в сбиването в Гама-пещерите на Карфракс и в Ледените бури на Варленгуутен, те решиха, че това е достатъчно, и заповядаха на Хактар да конструира за тях Последното оръжие.

— Какво разбирате — попита Хактар, — под последно?

На което Силастичните Бронедяволчета му отговориха:

— Прочети „Кървавият речник“ — и се включиха обратно в битката.

Така че Хактар конструира Последното оръжие. Това беше една много много малка бомба, която беше просто една свързана кутия, която щеше, като се активира, да свърже едновременно сърцето на всяко голямо слънце със сърцето на всяко голямо слънце и така да превърне цялата Вселена в една гигантска хиперпространствена супернова.

Когато Силастичните Бронедяволчета се опитаха да я използват, за да взривят един муниционен склад на Удушениите Стилетици в една от Гама-пещерите, те бяха безкрайно раздражени, че не работи, и му го казаха.

Хактар беше шокиран от цялата тази идея.

Той се опита да обясни какво мисли за всичко това с Последното оръжие и уточни, че няма разбираемо последствие от невзривяването на бомбата, което да е по-лошо от известните следствия от взривяването на бомбата, и следователно им отне свободата, като допусна малък дефект в бомбата, така че всеки замесен с трезви реакции да почувствува, че...

Силастичните Бронедяволчета не се съгласиха и изпариха компютъра.

По-късно те си помислиха повече за това и унищожиха погрешната бомба.

После, спирайки се само за да размажат Напрегнатите Гарбойци от Стаг и Удушените Стилетици от Джаджазикстак, те продължиха да търсят изцяло нов начин да се взривят, което беше дълбоко облекчение за всеки друг в Галактиката, по-точно за Гарбойците, Стилетиците и картофите.

Трилиън видя всичко това, както и историята на Крикит. Тя излезе от Залата за Информационни Илюзии умислена, точно навреме да открие, че са пристигнали твърде късно.

---

[1] стилет = кинжал ↑

ГЛАВА XXV

Точно по времето, когато Космолета Бистромат примигна в обективната реалност над върха на малка скала на широк една миля астероид, който утъпкваше самотната си и вечна орбитална пътека около затворената звездна система на Крикит, екипажът му почувства, че са дошли точно навреме, за да станат свидетели на едно неудържимо историческо събитие.

Те не знаеха, че щяха да видят две.

Те стояха хладни, самотни и безпомощни на скалния ръб и гледаха суетенето под тях. Светлинни копия се виеха над зловещите волтови дъги през нищото от точка, отстояща само на около сто ярда под и пред тях.

Те се втрениха в заслепяващото събитие.

Едно разширение на корабното поле им позволяваше да стоят там и още веднъж да изпитат предразположението на мозъка при усещането на трикове, експериментирани върху него: проблемът за падането върху мъничката маса на астероида, или да не можеш да си поемеш дъх, просто си остава Проблем на Някой Друг.

Белият Крикитиански боен кораб беше паркиран между вкоченените сиви канари на астероида, периодично осветяван от светлите от волтовите дъги или изчезващ в сянката. Чернотата на контурните сенки, хвърляни от острите скали, танцуваха заедно в лудата хореография, като светлините се въртяха около тях.

Единадесетте бели робота носеха в процесия Уикитския ключ в центъра на кръга от танцуващи светлини.

Уикитският ключ беше възстановен. Частите му светкаха и бляскаха: Стоманената колона (от крака на Марвин) на Силата и Мощта и Силата на Галактиката, Златната пръчица (от Сърцето на Невероятностния двигател) на Успеха, Кристалната колона (от Аргабътонския Скипър на Справедливостта) на Науката и Разума, Сребърната пръчица (от Наградата за най-безсмислената употреба на думата „еба“ в сериозен сценарий) и сега възстановената Дървена

колона (от пепелта на изгорения чуван от бухалка, означаващ края на английския крикет) на силите на Природното и Духовното.

— Надявам се, че в този момент не можем да направим нищо? — попита нервно Артър.

— Не — въздъхна Слартибартфаст.

Изражението на разочарование, което мина по лицето на Артър, беше пълен провал, и тъй като беше обгърнат от сянка, си позволи да изпадне в състояние на облекчение.

— Жалко — каза той.

— Нямаме оръжия — каза Слартибартфаст, — глупаво.

— По дяволите — каза много спокойно Артър.

Форд не каза нищо.

Трилиън не каза нищо, но по особено замислен и ясен начин. Тя се вираше в чернотата на космоса отвъд астероида.

Астероидът обикаляше около Прашния облак, който обгръщаше Бав-временния плик, който заключваше света, в който живееха народът на Крикит, Господарите на Крикит и техните зловеци роботи.

Безпомощната група нямаше как да узнае дали Крикитианските роботи усещат присъствието им. Те можеха само да предполагат, че може би да, но чувстваха, доста правилно при тези обстоятелства, че няма от какво да се страхуват. Те имаха да изпълняват историческа мисия и посещението на натрапниците можеше да бъде разглеждани като досадно.

— Ужасно чувство на безпомощност, нали? — попита Артър, но другите го пренебрегнаха.

В центъра на осветеното място, който роботите бяха достигнали, в земята се образува квадратна пукнатина. Тя се определи все по-ясно и по-ясно и скоро се разбра, че един блок от земята, около шест квадратни фута, бавно се издига.

В същото време те почувстваха някакво друго движение, но то беше почти възвишено, и за момент-два не беше ясно какво се движеше.

После стана ясно.

Астероидът се движеше. Движеше се бавно към Прашния облак, като че ли беше притеглян неумолимо от някакъв небесен въдичар в дълбините му.

Те щяха да направят в реалния си живот пътешествие през Прашния облак, което те вече бяха преживели в Залата за Информационни Илюзии. Те замръзнаха в тишината. Трилиън се намръщи.

Като че ли мина цяла вечност. Събитията като че ли минаваха с въртяща бавност, докато предният ръб на астероида мина през неопределената и размазана външна граница на Облака.

Веднага бяха погълнати от тънката танцуваща яснота. Минаха през, надолу и надолу, усещайки смътно неопределените очертания и извивки, неясни в тъмнината, освен може би в ъгълчето на окото.

Облакът замъгляваше лъчите брилянтна светлина, които примигваха по мириадите песъчинки на Облака.

Трилиън отново погледна пасажа от гледна точка на собствените си сгърчени мисли.

И те минаха през него. Не бяха сигурни дали това им отне минута или половин час, но те минаха през него и се сблъскаха със свежа пустота, тъй като пространството пред тях беше прекратило съществуването си.

И после нещата се задвижиха по-бързо.

Заслепяващ лъч светлина като че ли експлодира от блока, който се беше издигнал на три фута от земята, и от него се издигна малко кристално блокче, заслепяващо с танцуващите в него лъчи цветна светлина.

Блокът се разцепи в дълбоки пукнатини, три вертикални и две хоризонтални — точно оформени да приемат Уикитския ключ.

Роботите стигнаха до Ключалката, вкараха Ключа на мястото му и отстъпиха назад. Блокът се завъртя самостоятелно и пространството започна да се променя.

Докато пространството се разтягаше, като че ли се въртеше агонизиращо в очите на наблюдателите.

Те се намериха втречени и ослепени оред едно разплетено слънце, което сега стоеше пред тях там, където секунди преди това нямаше нищо, освен празно пространство. Това беше секунда-две преди дори да почувствуват достатъчно какво точно се е случило и е хвърлило ръцете им над ужасно заслепените им очи. В тези няколко секунди те видяха малка прашинка, придвижваща се бавно през окото на това слънце.

Те залитнаха назад и чуха да звъни в ушите им тънката и неочаквана песничка на роботите, които ревяха в унисон.

— Крикит! Крикит! Крикит! Крикит!

Звукът ги смрази. Той беше безчувствен, беше студен, беше пуст, беше механически мрачен.

Беше също така триумфиращ.

Те бяха толкова зашеметени от тези два сензорни шока, че почти пропуснаха второто историческо събитие.

Зейфод Бийблброкс, единственият човек в историята, оцелял след директна бластерна атака от Крикитиански роботи, излезе от Крикитианския боен кораб, размахвайки Запен пистолет.

— О'кей — извика той, — ситуацията е напълно под контрол в този момент от времето.

Един робот, който охраняваше люка, внимателно вдигна бойната си тояга и реализира допир между нея и тила на лявата глава на Зейфод.

— Кой по дяволите направи това? — изрева лявата глава и болезнено залитна напред.

Дясната му глава настойчиво погледна на средно разстояние.

Тоягата реализира допир с тила на дясната му глава.

Зейфод се просна в цял ръст като доста странна форма на земята.

След няколко секунди всичко свърши. Няколко изстрела от страна на роботите бяха достатъчни завинаги да унищожат Ключалката. Тя се разцепи, разтопи се и се разпадна. Роботите замаршируваха мрачно и вече с леко обезсърчаващ маниер се скриха в бойния си кораб, който изчезна с „фууп“

Трилиън и Форд се затичаха трескаво надолу по стръмния склон към тъжното неподвижно тяло на Зейфод Бийблброкс.

ГЛАВА XXVI

— Не знам — каза Зейфод за това, което изглежда му се случваше за тридесет и седми път, — те можеха да ме убият, но не го направиха. Може би са си мислили, че съм някакъв чудесен пич или нещо такова. Мога да разбера това.

Другите мълчаливо обмисляха отношението си към тази теория.

Зейфод легна на студения под на залата за управление. Гърбът му като че ли се бореше с пода, понеже болката туптеше през него и се блъскаше в главите му.

— Мисля — прошепна той, че има нещо грешно в тези анодни контета, нещо основно свръхестествено.

— Те са програмирани да убиват всеки — посочи навън Слартибартфаст.

— Това — изхъхри Форд между удрящите тъпи звуци, — може би е то. — Той не изглеждаше напълно убеден.

— Хай, бейби — каза той на Трилиън, надявайки се, че това ще го извини за предишното поведение.

— Добре ли си? — каза той любезно.

— Да — каза той, — добре съм.

— Добре — каза тя и излезе да помисли. Тя се вгледа в големия визиекран над полетните кушетки и като щракна един ключ, превключи на него локални изображения. Едното беше пустотата на Прашния облак. Другото беше слънцето на Крикит. Третото беше самата тя. Тя ги превключваше гневно.

— Да, тогава това е „довиждане, Галактика“ — каза Артър, плясвайки коленете си, и стана.

— Не — каза сериозно Слартибартфаст. — Курсът ни е чист. — Веждите му се набраздиха до такава степен, че някой можеше да си отглежда там мънички зеленчуци. Той се изправи и закрачи наоколо. Когато отново проговори, това което каза, дотолкова го изплаши, че трбваше да седне отново.

— Трябва да слезем на Крикит — каза той. Дълбока въздишка разтърси умственото му състояние и очите му като че ли почти се разтракаха в орбитите си.

— Още веднъж — каза той, — пропаднахме патетично. Доста патетично.

— Това — каза Форд спокойно, — защото не се интересувахме достатъчно. Казвах ти го.

Той вдигна краката си на инструменталния панел и почука неправилно нещо на един от ноктите си.

— Но ако не решим да предприемем някакви действия — раздразнително каза старият човек, акто че се бореше срещу нещо дълбоко незасегнато в природата му, — тогава ние всички ще бъдем унищожени, ще умрем. Сигурно трябва да се интересуваме от това?

— Не достатъчно, за да искам да бъда убит преди това — каза Форд. Той си сложи някаква куха усмивка и я изпрати из стаята към всеки, който искаше да я види.

Слартибартфаст явно намери тази гледна точка за безкрайно съблазнителна и започна да се бори с нея. Той се обърна към Зейфод, който скърцаше със зъби и се обливаше в пот от болка.

— Със сигурност трябва да имаш някаква идея — каза той, — за това защо ти подариха живота. Изглежда доста странно и необичайно.

— Мисля, че дори не знаят — сви рамене Зейфод. Казах ти. Те ме удариха с най-слабите лъчи, само ме нокаутираха, нали? Те ме завлякоха в кораба си, захвърлиха ме в един ъгъл и ме зарязаха. Като че ли се радваха на присъствието ми там. Когато казвах нещо, ме нокаутираха отново. Проведохме няколко велики разговора. „Хей ... ъх!“ „Здравейте, вие там... ъх!“ „Чудя се... ъх!“ Забавлявах се с часове, така да знаете. — Той отново трепна.

Той си играеше с нещо в пръстите си. Той го вдигна. Това беше Златната пръчица — Златно сърце, сърцето на Безкрайно невероятността двигателя. Само тя и Дървената колона бяха преживели унищожението на Ключалката и бяха останали непокътнати.

— Чух, че вашият кораб можел малко да върви — каза той. — Така че бихте ли пожелали да ме прехвърлите на моя, преди да...

— Няма ли да ни помогнеш? — попита Слартибартфаст.

— Би ни харесало да остана да ви помогна да спасите Галактиката — настоя Зейфод, изправяйки се на раменете си, — но имам майката и бащата на чифт главоболия и чувствавам как се задават още много малки главоболия, но следващия път, когато се нуждаете от спасяване, съм на вашите услуги. Хей, Трилиън, бейби?

Тя бързо се огледа.

— Да?

— Искаш ли да дойдеш? Златно сърце? Вълнение и приключения и наистина диви неща?

— Аз слизам долу на Крикит — каза тя.

ГЛАВА XXVII

Беше същият хълм, но не съвсем същият.

Този път не беше Информационна Илюзия. Това си беше самата Крикит и те стояха на нея. Близко до тях, зад дърветата, стоеше странният италиански ресторант, който беше докарал реалните им тела в този реален настоящ свят на Крикит.

Жилавата трева под краката им беше истинска, тлъстата почва също. Силните благоухания от дървото също бяха истински. Нощта беше истинска нощ.

Крикит.

Възможно най-опасното място в Галактиката за всеки, който не е Крикитианец. Място, което не можеше да насърчи съществуването на което и да е друго място, чиито обаятелни, радостни, интелигентни обитатели биха вили от ужас, свирепост и убийствена омраза, когато се сблъскаш с всеки, който не е от тях.

Артър потръпна.

Слартибартфаст потръпна.

Форд, изненадващо, потръпна.

Не беше изненадващо, че той потръпна, беше изненадващо, че изобщо е тук. Но когато върнаха Зейфод на кораба му, Форд неочаквано се почувствува засрамен от това, че не избяга.

Грешка, си мислеше той, грешка, грешка, грешка. Той взе със себе си един от Зап-пистолетите, с които те се бяха въоръжили от склада на Зейфод.

Трилиън потръпна и се намръщи, като погледна в небето.

То също не беше същото. Не беше повече пусто и празно.

Докато пейзажът около тях се беше променил мъничко за двете хиляди години Крикитиански войни, и само за петте години които минаха локално, откакто Крикит беше запечатана в своя Баввременен плик, преди десет билиона години, небето беше драматически различно.

Неясни светлинки и тежки сенки висяха по него.

Високо в небето, където никой Крикитианец никога не беше поглеждал, бяха Военните Зони — Роботските Зони — огромни бойни кораби и блокови кули, които се носеха в Нул-О-Гравни полета високо над пасторалните земи на повърхността на Крикит.

Трилиън се вгледа в тях и се замисли.

— Трилиън — и прошепна Форд Префект.

— Да? — каза тя.

— Какво правиш?

— Мисля.

— Винаги ли дишаш така, когато мислиш?

— Не чувствавах, че дишам.

— Точно това ме тревожеше.

— Мисля, че знам... — каза Трилиън.

— Шшшт! — каза тревожно Слартибартфаст, и тънката му трепереща ръка ги побутна по-навътре под сянката на дървото.

Внезапно, също като на лентата, се появиха светлини, които идваха по пътеката на хълма, но този път танцуващите лъчи не бяха от фенери, а от електрически фенерчета — това само по себе си не беше драматична промяна, но всяка подробност караше сърцата им да подскачат от страх. Този път нямаше суингирани странни песнички за цветя, ферми и умрели кучета, а тихи гласове, които провеждаха настоятелни дебати.

Една светлина мина по небето бавно. Артър беше стиснат от клаустрофобичен ужас, и топлият вятър го сграбчи за гърлото.

След секунди и втората процесия стана видима, появявайки се от другата страна на тъмния хълм. Те се движеха бързо и целеустремено, фенерчетата им се люшкаха и сондираха тъмнината около тях.

Процесиите очевидно щяха да се слоят и то не само една с друга. Те се събираха обмислено на мястото, където стояха Артър и останалите.

Артър чу тихото шумолене, когато Форд Префект вдигна Запния пистолет на рамото си и леката хленчеща кашлица, когато Слартибартфаст вдигна своя. Той почувствува хладното непознато тегло на собствения си пистолет и с разтреперани ръце го вдигна.

Пръстите му се запипкаха да освободят предпазителя и да го поставят в положение „Максимална опасност“, както Форд му беше

показал. Той трепереше толкова силно, че ако би стрелял по някого в този момент, сигурно би прогорил подписа си върху него.

Само Трилиън не вдигна пистолета си. Тя повдигна вежди, свали ги отново, и замислено ухапа устната си.

— Случвало ли ви се е на вас — започна тя, но никой не искаше да дискутира нищо повече в момента.

Светлина проряза тъмнината зад тях и те се обърнаха, за да видят трета процесия от Крикитианци зад себе си, които ги търсеха с фенерчетата си.

Пистолетът на Форд Префект изпраця зловещо, но огънят изсъска обратно и той изпадна от ръцете му.

Получи се моментен чист страх, замръзнала секунда, преди някой да стреля отново.

И в края на секундата никой не стреля.

Те бяха заобиколени от бледолики Крикитианци и окъпани в плъзгаща се светлина от джобни фенерчета. Пленниците се втренчиха в тези, които ги плениха, а те се втренчиха в пленниците си.

— Здравейте — каза един от Крикитианците, — извинете, но вие... извънземни ли сте?

ГЛАВА XXVIII

Междувременно на повече милиони мили, отколкото умът може удобно да заобиколи, Зейфод Бийблброкс отново изпаднаше в настроение.

Той беше поправил кораба си — а това означаваше, че беше наблюдавал с тревожен интерес сервизния робот, който го беше направил вместо него. Той сега отново беше един от най-мощните и необикновени кораби, които съществуват. Той можеше да отиде навсякъде, да направи всичко. Той се позанимава с една книга и после я изхвърли. Беше я чел преди.

Той отиде при комуникационния възел и отвори един спешен високочестотен канал.

— Някой да има пиене? — попита той.

— Това спешен случай ли е, некадърнико? — изпраця един глас през половината Галактика.

— Имаш ли някакви миксери? — попита Зейфод.

— Отиди да яхаш комета.

— О'кей, о'кей — каза Зейфод и затвори канала. Той въздъхна и седна. Изправи се и се разкара до екрана на компютъра. Малки топчици започнаха да се гонят по екрана и да се изяждат една друга.

— ПОУ! — каза Зейфод. — Фриииии! Пот пот пот!

— Привет на всички — бодро каза компютърът след около минута. — Резултатът ви е три точки. Предишният най-добър резултат е седем милиона петстотин деветдесет и седем хиляди двеста и ...

— О'кей, о'кей — каза Зейфод и отново изчисти екрана.

Той пак седна. Поигра си с един молив. Това също започна бавно да губи обаянието си.

— О'кей, о'кей — каза той и въведе своя и предишния резултати в компютъра.

Корабът му направи петно във Вселената.

ГЛАВА XXIX

— Кажете ни — каза един слаб бледолик Крикитианец, който беше пристъпил напред пред редиците на околните и стоеше несигурно в кръга светлина, държейки пистолета си, като че ли го държи за някой друг, който току-що е отскочил нанякъде, но ще се върне след минутка, — знаете ли нещо за нещо, наречено Природно равновесие?

Нямаше отговор от пленниците им или поне нищо по-членоразделно от няколко объркани мънкания и изгрухтявания. Светлинките от фенерчетата продължаваха да играят върху тях. Високо в небето над тях тъмнината активно преминаваше в Роботските Зони.

— Това е само — продължи затруднен Крикитианецът, — нещо, за което чухме, вероятно нищо важно. Е, мисля, че тогава ще е най-добре да ви убием.

Той погледна надолу към пистолета си, като че ли се опитваше да намери коя част да натисне.

— Това е — каза той, като отново погледна нагоре, — щом няма нищо, за което искате да си поговорим.

Бавно, вцепеняващо удивление запълзя по телата на Слартибартфаст, Форд и Артър. Скоро то щеше да достигне мозъците им, които в момента бяха заети единствено с движение на челюстите им нагоре-надолу. Трилиън клатеше глава, като че ли се опитваше да спре челюстния си трион, като разклати корпуса му.

— Притесняваме се, нали виждате? — попита друг мъж от тълпата, — за този план за универсално унищожение.

— Да — прибави друг, — и за Природното равновесие. — Само си мислим, че ако унищожим останалата част от Вселената, това по някакъв начин ще наруши равновесието в Природата. Доста харесваме екологията. — Гласът му нещастно се провлачи.

— И спорта — каза високо друг.

Това предизвика ободряващи възгласи от страна на останалите.

— Да — съгласи се първият, — и спорта...

Той погледна затруднено към своите хора и яростно се почеса по бузата. Той като че ли се бореше с някакво дълбоко вътрешно объркване, като че ли всичко, което искаше да каже и всичко, си мислеше, бяха две изцяло различни неща, между които той не виждаше възможна връзка.

— Виждате ли — смотолеви той, — някои от нас... — Той отново се огледа за подкрепа. Другите издадоха насърчаващи звуци. — Някои от нас — продължи той, — много харесват спортните връзки с останалата част от Галактиката и ако все пак мога да видя аргумента за запазването на спорта по-далеч от политиката, мисля че ако искаме да имаме спортни връзки с останалата част от Галактиката, което правим, тогава вероятно ще е грешка да я унищожаваме. И може би останалата част от Вселената... — Гласът му отново се провлачи, — ... което може би е идеята сега...

— Ххх... — каза Слартибартфаст. — Ххх...

— Хххх...? — каза Артър.

— Дррр... — каза Форд Префект.

— О'кей — каза Трилиън. — Да поговорим за това. — Тя мина напред и хвана бедния смутен Крикитианец за ръката. Той изглежше на около двадесет и пет, което поради особените временни връзки, които властвуваха над това място, означаваше, че ще да е бил само на двадесет, когато са завършили Крикитианските войни — преди десет билиона години.

Трилиън го поведе на кратка разходка извън светлината, преди да каже нещо друго. Той несигурно се препъваше зад нея. Обкръжаващите ги лъчи светлина сега бяха клюмнали леко, като че ли се предаваха пред това странно спокойно момиче, което единствено във вселената от тъмно объркване изглежда знаеше какво прави.

Тя се обърна и се вгледа в него, и леко хвана двете му ръце. Той беше картина на объркващата нищета.

— Кажи ми — каза тя.

Той за момент не каза нищо, докато погледът му скачаше от едното и око към другото.

— Ние... — каза той, — трябва да сме самотни... мисля. — Той извъртя лицето си и после протегна главата си напред, тресейки я като някой, който се опитва да извади монета от детска касичка. Той отново

погледна нагоре. — Сега ние имаме тази бомба, виждаш ли? — каза той. — Тя е само една малка бомбичка.

— Знам — каза тя.

Той се опули, все едно че тя беше казала нещо много странно за цвеклото.

— Честно — каза той, — тя е много много малка.

— Знам — каза тя отново.

— Но те казват — провлачи се гласът му, — те казват, че може да унищожи всичко, което съществува, и ние трябва да направим това, знаеш ли. Така си мисля. Дали това ще ни направи самотни? Не знам. Все пак това като че ли е нашата функция — каза той и после пак увеси глава.

— Каквото и да значи това — каза един кънтящ глас от тълпата.

Трилиън бавно прегърна бедния объркан млад Крикитианец и положи треперещата му глава на рамото си.

— Всичко е наред — каза тя спокойни, но достатъчно ясно, че да може да я чуе цялата засенчена тълпа, — НЕ ТРЯБВА ДА ГО ПРАВИТЕ!!

Тя го разтърси.

— НЕ ТРЯБВА ДА ГО ПРАВИТЕ!!!! — каза тя отново.

Тя го остави да си отиде и да застане в тълпата.

— Искам да направите нещо за мен — каза тя и неочаквано се засмя.

— Искам — каза тя и се засмя отново.

Тя сложи ръка над устата си и после каза с прямо лице:

— Искам да ме заведете при вашият водач. — И тя посочи към Военните Зони в небето. Тя изглежда някак си знаеше, че техният водач трябва да се намира горе.

Смехът и като че ли промени нещо в атмосферата. Някъде иззад тълпата самотен глас започна да пее мелодия, която би позволила на Пол Маккартни, ако я беше написал, да купи света.

ГЛАВА XXX

Зейфод Бийблброкс смело пълзеше през един тунел, също като страшен пич, какъвто всъщност си беше. Той беше много объркан, но упорито продължаваше да пълзи, защото както и да е, си беше смел.

Той беше объркан от нещо, което току-що беше видял, но щеше да бъде два пъти по-объркан от нещото, което му предстоеше да чуе, затова ще бъде най-добре да обясним къде беше той.

Той беше в Роботските Военни Зони на много мили над повърхността на планетата Крикит.

Атмосферата тук беше разрежена и относително незащитена от всякакви лъчи или всичко, което Космосът можеше да запрати в тази посока.

Той беше паркирал Златно сърце между огромните наблъскани неясни корпуси на стари кораби, които запълваха небето над Крикит, и беше влязъл в нещо, което трябваше да бъде най-голямото и най-важното от небесните здания, въоръжен само със Запен пистолет и нещо за главоболията си.

Той се намери в дълъг, широк и зле осветен коридор, в който трябваше да се крие, докато реши какво да прави по-нататък.

Той се криеше, защото от време на време покрай него минаваше Крикитиански робот, и въпреки че неотдавна беше водил някакъв очарователен живот в ръцете им (който беше и напълно болезнен) и нямаше желание да предизвиква това, което бе само полусклонен да нарича „своята добра съдба“.

Той по едно време беше влязъл в една стая отстрани на коридора и откри, че тя е огромна, и отново неясно осветена зала.

Всъщност това беше музей със само един експонат — останки от космически кораб. Те бяха ужасно обгорели и изпонарязани и понеже сега беше понаваксал малко Галактическата история, която беше пропуснал по време на пропадналите си опити да прави секс с момичето, което седеше в киберкабинката до него в училище, той можеше интелигентно да предположи, че това е катастрофираният

космически кораб, който дошъл през Прашния облак преди всички тези билиони години и дал началото на цялата тази работа.

Но това беше нещото, което го обърка. Имаше нещо не наред с него.

Той беше оригинално изпотрошен. Беше оригинално изгорял, но бърз оглед от око на специалист разкриваше, че това не е бил оригинален космически кораб. Като че ли беше модел на кораб в мащаб 1:1, нещо като триизмерно хелиографско копие. С други думи беше много полезно нещо, което да имаш около себе си, ако внезапно решиш да си построиш космически кораб, но не знаеш как да го направиш. Обаче не беше нещо, което само по себе си би летяло някога.

Той още се чудеше на това — всъщност той току-що беше започнал да се чуди, когато почувствува, че някаква врата се плъзга в другата страна на залата и двойка Крикитиански роботи влязоха вътре със навъсен вид.

Зейфод не искаше да се забърква в разпрания с тях и решавайки, че тъй като дискретността е основна част от доблестта, тъй както страхът е основна част от дискретността, той доблестно се скри в един шкаф.

Шкафът всъщност беше обърнат към горната част на една шахта, която водеше през един люк в широк вентилационен тунел. Той мина през нея и започна да пълзи в тунела, където го намерихме.

Това не му харесваше. Беше студен, тъмен и напълно неудобен тунел, и го плашеше. При първа възможност, която беше друга шахта на сто ярда по-надолу, той излезе от него.

Този път се озова в една по-малка зала, която като че ли беше разузнавателен компютърен център. Той се намираше в тясното пространство между големия компютърен корпус и стената.

Той бързо установи, че не е сам в залата, и започна отново да се оттегля, когато с интерес се вслуша в това, което другите говореха.

— Роботите, сър — каза един глас. — Нещо не е наред с тях.

— Какво точно?

Това бяха гласовете на двама военкомандуващи Крикитианци. Всички военни командири живееха горе в небето, в Роботските Военни Зони и бяха здраво имунизирани против капризни съмнения и

несигурности, които измъчваха техните хора долу, на повърхността на планетата.

— Е, сър, мисля че просто е префазизирано военното им усилие, и сега правим всичко възможно да задействуваме бомбата Супернова. В много краткото време, откакто се освободихме от плика.

— Върни се на въпроса.

— На роботите това не им харесва, сър.

— Какво?

— Войната, сър, като че ли ги е потиснала. В тях има сигурна заинтересованост за света, или може би бих казал заинтересованост за Вселената.

— Добре, това е добре. Те са предопределени да помогнат за унищожаването и.

— Да, но те го намират за трудно, сър. Те са измъчвани от перманентна отпадналост. Те просто намират за трудно да свършат работата. Те имат нужда от енергия.

— Какво се опитваш да кажеш?

— Добре, мисля че са потиснати от нещо, сър.

— За какво, по Крикит, говориш?

— Добре, в няколкото престрелки, които проведоха наскоро, като че ли влизаха в битката, вдигаха оръжията си да стрелят и внезапно си помисляха „Защо да се безпокоим? Защо, ако говорим всемирно, е всичко това?“ Или те само изглеждат малко уморени и начумерени.

— А тогава какво правят?

— Решават предимно квадратни уравнения. Жестоко трудни, по мнението на всички. И после се цупят.

— Цупят се?

— Да, сър.

— Някой да е чувал за цупещ се робот?

— Не знам, сър.

— Какъв беше този шум?

Беше шумът, направен от Зейфод, който напусна с въртяща се глава.

ГЛАВА XXXI

В дълбок кладенец от тъмнина седеше един осакатен робот. Той мълчеше в металната си тъмница от доста време. Беше студено и влажно, но да бъдеш робот предполагаше да не обръщаш внимание на тези неща. С ненормално усилие на волята обаче той успяваше да ги забележи.

Мозъкът му беше свързан с Централната интелектуална сърцевина на Крикитианския военен компютър. Това не му харесваше, а още повече не харесваше на Централната интелектуална сърцевина на Крикитианския военен компютър.

Крикитианските роботи, които бяха спасили това патетично метално създание от блатата на Скорншелъс Зета, бяха усетили почти веднага гигантската му интелигентност и ползата, която можеше да им донесе.

Те не се съобразиха с персоналните разстройства, до които това водеше — като студ, тъмнина, влага, теснота и самота — и не бяха направили нищо, за да ги намалят.

Той не беше щастлив от задачата си.

Освен всичко друго, простата координация на цялата военна стратегия заемаше само малка част от изключителния му мозък, остатък от който беше безкрайно отегчен. След като беше разрешил всички важни математически, физически, химически, биологически, социологически, философски, етимологически, метеорологически и психологически проблеми във Вселената по три пъти, освен своя собствен, сега сериозно търсеше нещо, с което да се занимава, и се беше захванал с композиране на къси мъчителни песнички без дух и мелодия. Последното му творение беше приспивна песен.

— Сега светът заспива, вече спи — бръмчеше Марвин,

*— Мрак не ще обгърне съзнанието ми,
Мога да виждам в инфрачервено,*

Ах, как мразя нощта.

Той поспря да събере артистична и емоционална сила да свърже следващия куплет.

*— Сега аз лягам да си спя,
Електрически овце се опитвам да броя.
Може би ще сънувам сладки неща,
Ах, как мразя нощта.*

Главата му щракна, като сложната мрежа електроди, която го свързваше със централния Крикитиански военен компютър, почти се откачи.

Един люк за поддръжка се отвори и една от чифт непокорни глави погледна вътре, докато другата продължаваше да се побутва с продължаващо мятане да гледа по този и онзи начин безкрайно нервно.

— О, това си ти — промърмори роботът. — Трябваше да знам.

— Здравсти, бибчо — каза Зейфод, — за какво си пееше преди малко?

— Аз съм — потвърди горчиво Марвин, — в особено искряща форма в момента.

Зейфод пхна главата си през люка и се огледа.

— Сам ли си? — попита той.

— Да — каза Марвин, — седя тук изморен, спътници са ми болката и нещастieto. И, разбира се, безкрайната интелигентност. И безграничната тъга. И...

— Йе — каза Зейфод. — Хей, за какво си свързан с това?

— Това — каза Марвин, сочейки с по-малко повредената си ръка всички електроди, които го свързваха с Крикитианския компютър.

— Тогава — каза Зейфод несръчно, надявам се, че ще ми спасиш живота. Два пъти.

— Три пъти — каза Марвин.

Главата на Зейфод веднага се завъртя (другата гледаше, храчейки, в свършено грешна посока) точно навреме, за да види един смъртоносен робот-убиец точно зад него да се сгърчва и да започва да

пуши. Той залитна назад и се отпусна до стената. Пропълзя под нея, пропълзя настрани, отметна главата си назад и започна да риде неутешимо.

Зейфод погледна обратно към Марвин.

— Възгледите ти за живота трябва да са ужасни — каза той.

— Изобщо не ме питай — каза Марвин

— Няма — каза Зейфод и не го направи. — Хей, виж — прибави той, — вършиш ужасни неща.

— Което, предполагам, означава — каза Марвин, използвайки само една десетохилядимилионбилионтрилионгрилионна част от умствените си сили да направи този особен логически скок, — че няма да ме освободиш или нещо такова.

— Бебчо, знаеш, че бих желал.

— Но няма да го направиш.

— Не.

— Виждам.

— Добре работиш.

— Да — каза Марвин. — Защо да спра сега, точно когато мразя всичко това.

— Трябва да намеря Трилиън и останалите. Хей, имаш ли някаква представа къде биха могли да бъдат? Искам да кажа, че имам да избирам от налична цяла планета. Може да ми отнеме малко време.

— Много са близко — каза милостиво Марвин. — Можеш да ги видиш оттук, ако желаеш.

— По-добре да отида при тях — увери го Зейфод. — Хм, може би имат нужда от помощ, нали?

Може би — каза Марвин с неочакван авторитет в печалния си глас, — но би било по-хубаво да ги видиш оттук. Това младо момиче — прибави неочаквано той, — е една от най-малко упадналите неинтелигентни форми на живот, с които съм имал безграничното удоволствие да не мога да не се срещна.

Зейфод се забави за миг-два, докато си проправяше път през този лабиринт от отрицания и изненадан излезе на другия край

— Трилиън? — попита той. — Тя е само едно дете. Умно, да, но темпераментно. Приемам, че не знаеш. Ако пък ли знаеш, не искам да чувам нищо. Свържи ни.

— ...тотално манипулирани.

— Какво? — попита Зейфод.

Говореше Трилиън. Той се обърна.

Стената, до която ридаеше Крикитианският робот, беше светнала и разкриваше сцена, която явно се разиграваше в някаква незнайна част от Крикитианските Роботски военни зони. Това като че ли беше зала за съвещания от някакво естество, а на Зейфод не можеше да му стане ясно заради робота, свлякъл се до стената.

Той се опита да го премести, но роботът беше тежък от скръбта си и се опита да го захапе, така че той просто реши да гледа каквото може.

— Само си помислете за това — каза гласът на Трилиън, вашата история е само низ от нелепи невероятни събития. И аз разпознавам някое невероятно събитие, когато го видя. Вашата пълна изолация от Галактиката е абсурдна за начало. На самия и край с Прашен облак наоколо. Това е постановка. Очевидно е.

Зейфод се влуди и се разстрои, защото не можеше да вижда екрана. Главата на робота закриваше от погледа му хората, на които Трилиън говореше, неговата многофункционална бойна тояга закриваше фона, а лакътя на ръката му, която трагично притискаше веждата му, закриваше самата Трилиън.

— После — каза Трилиън, — този космически кораб, който катастрофирал на вашата планета. Това е наистина подходящо, нали? Имате ли представа за това каква е вероятността свободно носещ се космически кораб случайно да пресече орбитата на някоя планета?

— Хей — каза Зейфод, — тя не знае какво по дяволите говори. Видях този кораб. Фалшификация е. Няма съмнение.

— Може би, мисля — каза Марвин от килията си зад Зейфод.

— О, йе — каза Зейфод. — За теб е лесно да кажеш това. Току-що ти казах. Както и да е, не виждам каква полза има от това.

— И особено — продължи Трилиън, — вероятността да пресече орбитата на една планета в Галактиката, или в цялата Вселена, която ще бъде, доколкото знам, напълно травмизирана да го види. Не знаете какви са тези странности? Нито аз знам, но са големи. Това отново е постановка. Не бих се изненадала, ако този кораб е бил фалшификация.

Зейфод успя да премести бойната тояга на робота. Зад нея на екрана бяха фигурите на Форд, Артър и Слартибартфаст, които

изглеждаха учудени и объркани от цялото това нещо.

— Хей, виж — развълнувано каза Зейфод. — Момчетата се справят велико. Ра ра ра! Дръжте ги, момчета.

— А какво ще кажете — попита Трилиън, — за цялата тази технология, която успяхте да създадете за броени дни? На повечето хора би им отнело хиляди години да направят всичко това. Някой ви дава това, което трябва да знаете, и някой настоява да го вършите.

— Знам, знам — прибави тя в отговор на невидима забележка. — Знам, че не разбирате какво става. Точно това е становището ми. Никога изобщо не разбирате нищо. Като тази бомба Супернова.

— Откъде знаете за това? — попита един невидим глас.

— Просто знам — каза Трилиън. — Очаквате да повярвам, че сте достатъчно досетливи да откриете нещо брилянтно и да сте много умни, за да разберете и как да си служите с него? Това не е само глупаво, това е видимо тъпо.

— Хей, какво е това с бомбата? — попита тревожно Зейфод Марвин.

— Бомбата Супернова? — попита Марвин. — Една много много малка бомба.

— Да?

— Която ще унищожи цялата Вселена — прибави Марвин. Добра идея, ако питаш мен. Само че те не могат да я накарат да проработи.

— Защо не, ако е толкова брилянтна?

— Такава е — каза Марвин, — но те не са. Те са я конструирали много отдавна, още преди да бъдат затворени в плика. Те са прекарвали последните пет години, като са я строили. Мислят, че са я поправили, но не са. Те са глупави колкото всяка друга органична форма на живот. Мразя ги.

Трилиън продължаваше.

Зейфод се опита да отмести Крикитианския робот, като го дръпна за крака, но той го ритна и изръмжа, и после изпадна в нов пристъп на ридания. После внезапно изпълзя встрани и продължи да изразява чувствата си на пода, встрани от пътя на всички.

Трилиън седеше сама в средата на залата изморена, с трескаво пламтящи очи.

Строени пред нея бяха бледоликите и сбръчкани Върховни господари на Крикит, неподвижни зад широкия и изкривен контролен пулт, втрещени в нея с безпомощен страх и омраза.

Пред тях на еднакво разстояние от контролния пулт и средата на залата, където седеше Трилиън, като на съдебен процес имаше стрйна бяла колона, висока около четири фута. На върха и беше прикрепен един малък бял глобус, около три, може би четири инча в диаметър.

До нея стоеше един Крикитиански робот с многофункционална бойна тояга.

— Всъщност — обясни Трилиън, — вие сте страшно глупави. (Тя се потеше. Зейфод почувствува, че това беше непривлекателен за обсъждане в този момент въпрос.) Вие сте толкова отчайващо глупави, че се съмнявам, много се съмнявам, че сте могли да построите бомбата за последните пет години правилно без помощта на Хактар.

— Кой е този пич Хактар? — попита Зейфод, разкършвайки рамене.

Той не чу дали Марвин му отговори. Цялото му внимание беше насочено към екрана.

Един от Върховните на Крикит направи леко движение с ръка към робота, който вдигна тоягата си.

— Нищо не мога да направя — каза Марвин, — свързан е към независима верига.

— Почакайте — каа Трилиън.

Върховният направи още едно леко движение. Роботът спря. Трилиън внезапно се усъмни в собственото си мнение.

— Откъде знаеш за всичко това? — попита Зейфод Марвин в този момент.

— Компютърни записи — каза Марвин. — Имах достъп.

— Вие сте много различни, нали? — попита Трилиън Върховните Господари. — По-различни от вашите светски приятелчета долу на земята. Вие прекарвате целия си живот тук горе, незащитени от атмосферата. Вие сте много уязвими. Останалата част от расата ви е много уплашена. Те не искат да вършите това. Вие сте извън опасност, защо не проверите?

Крикитианският Върховен стана нетърпелив. Той отправи един жест, който беше напълно различен от предишния, към робота.

Роботът замахна с тоягата си и удари малкия бял глобус.

Малкият бял глобус беше бомбата Супернова.

Това беше много много малка бомба, която беше конструирана да доведе Вселената към край.

Бомбата Супернова полетя във въздуха, удари се в задната стена на съвещателната зала и я вдлъбна много лошо.

— А тя откъде знае за всичко това? — попита Зейфод.

Марвин запази намусена тишина.

— Вероятно само блъфира — каза Зейфод. — Горкото дете, не трябваше никога да я оставям сама.

ГЛАВА XXXII

— Хактар! — извика Трилиън. — На какво си способен?

Не получи отговор от обкръжаващата я тъмнина. Тя чакаше нервно. Беше сигурна, че не може да е сбъркала. Тя се вгледа в мрака, откъдето очакваше някакъв отговор. Но получаваше само студена тишина.

— Хактар? — извика тя отново. — Бих желала да се срещнеш с моя приятел Артър Дент. Искан да си отида с Гръмотевичното божество, но той не ме пусна и аз оцених това. Той ме накара да разбера къде всъщност са чувствата ми. За нещастие, Зейфод много се страхува от всичко това, така че вместо него доведох Артър. Не знам защо ти казвам всичко това.

— Ало? — отново каза тя. — Хактар?

И тогава той се появи.

Беше тънък и слаб, като глас, носен от вятъра от голямо разстояние, получут спомен за глас-мечта.

— Няма ли да излезете двамата? — попита гласът. — Обещавам ви, че ще бъдете в пълна безопасност.

Те се погледнаха и после пристъпиха невероятно покрай лъч светлина, който се протягаше от отворения люк на Златно сърце към мътната зърнеста тъмнина на Прашния облак.

Артър се опита да хване ръката и, за да и вдъхне сили и увереност, но тя не му позволи. Той стисна своята полетна чанта с консервата гръцки зехтин, хавлията, смачканите картички от Санторини и другите джунджурийки. Той вдъхна сили и увереност на тях.

Те стояха там и в нищото.

Мрачно, прашно нищо. Всяка прашинка от изпарения компютър проблясваше мъгляво, като се въртеше и се премятеше бавно, улавяйки слънчевите лъчи в тъмнината. Всяка частичка от компютъра, всяка песъчинка, съдържаха в себе си неясно и слабо образеца на цялото. При разпръсването на компютъра на прах Силастичните

Бронедяволчета от Стритеракс просто го бяха осакатили, но не го бяха убили. Слабо и нематериално поле задържаше частиците с леки връзки една към друга.

Артър и Трилиън стояха, или по-скоро се носеха в средата на това чудато създание. Нямахше какво да дишат, но за момента това като че ли нямаше значение. Хактар удържаше обещанието си. Поне за момента.

— Нямам да ви предложа нищо като домакин — каза тихо Хактар, — освен светлинни трикове. Възможно е човек да се чувствава удобно и при светлинни трикове, макар и това да е всичко, което имаш.

Гласът му бързо заглъхна и в мрачния прах едно дълго кадифено канапе се свърза в размътени очертания.

Артър едва можа да асимилира факта, че това беше същото канапе, което се беше появило в полетата на предисторическата Земя. Той искаше да крещи и да се тресе от ярост заради това, че Вселената му погажда такива луди объркващи номера.

Той остави чувствата си да утихнат и тогава седна на канапето — внимателно. Трилиън също седна.

То беше истинско.

Поне ако не беше истинско, то ги поддържаше, а канапетата имат такова предназначение, а това, на какъвто и тест да беше подложено, си беше истинско канапе.

Гласът на слънчевия вятър ги облъхна отново.

— Надявам се, че ви е удобно — каза той.

Те кимнаха.

— И бих желал да ви поздравя за точността на дедуктивните ви размишления.

Артър бързо изтъкна, че тъй като той не е обмислял нищо, Трилиън беше тази, която трябваше да бъде поздравена. Тя простичко му отговори, че това е защото тя се интересува от живота, Вселената и всичко останало.

— Това са неща, от които и аз се интересувам — въздъхна Хактар.

— Добре — каза Артър, някой път трябва да си поговорим за това. На чаша чай.

Пред тях бавно се материализира малка дървена масичка, на която имаше сребърен чайник, каничка за мляко от костен порцелан,

захарница и две чашки с чинийки също от костен порцелан.

Артър се наведе напред, но това беше само светлинен трик. Той се облегна обратно на канапето, което също беше трик, и тялото му се беше приготвило да го приеме като удобно.

— Защо — попита Трилиън, — чувствуваш, че трябва да унищожих Вселената?

Тя намери за малко трудно да говори на нищото — с нищо, върху което да може да фокусира погледа си. Хактар очевидно забеляза това. Той се засмя с призрачен смях.

— Ако ще бъде такова заседание — каза той, — може би ще е по-добре да имаме и подходяща обстановка.

И материализира пред тях нещо ново. Това беше неясен размит образ на кушетка — кушетка като при психиатър. Кожата, с която тя беше тапицирана, беше лъскава и разкошна, но това отново беше светлинен трик.

Около нея, за да допълни обстановката, се разположи неясното внушение за стени от дървесно плоскости. И после на кушетката се появи изображение на самия Хактар, и това беше изкривяващо погледа изображение.

Кушетката беше с размери, нормални за психиатрична кушетка — около пет-шест фута дълга.

Компютърът беше с размери, нормални за черен космически компютърен спътник — около хиляда мили по средата си.

Илюзията, че едното седи върху другото, беше нещото, което изкривяваше погледа.

— Добре — твърдо каза Трилиън. Тя стана от канапето. Почувствува, че беше помолена да се чувствува прекалено удобно и да възприема прекалено много илюзии.

— Много добре — каза тя. — Можеш ли да конструираш и реални неща? Искам да кажа масивни обекти.

Отново се получи пауза преди отговора, като че ли разхвърляния мозък на Хактар трябваше да събере мислите си от милионите и милиони мили, сред които беше разпръснат.

— Аха — въздъхна той. — Мислите си за космическия кораб.

Мислите като че ли се носеха около тях и през тях като вълни през ефира.

— Да — потвърди той, — мога. Но това отнема страхотни усилия и време. И всичко, което мога да направя в моето раздробено състояние, е да насърчавам и да внушавам, наки знаете. Да насърчавам и да внушавам. И да внушавам.

Образът на Хактар върху кушетката като че ли се развълнува и потрепера, сякаш намираше за трудно да поддържа себе си.

Той събра нови сили.

— Мога да насърчавам и да внушавам — каза той, — на малки късчета космически отломки — случаен минутен метеор, няколко молекули оттук, няколко водородни атома оттам — да се съберат. Насърчавам ги да са заедно. Мога да ги събера в образ, но това отнема много еони.

— Така ли направи — попита отново Трилиън, — модела на космическия кораб?

— Хм... да — измърмори Хактар, — направих... няколко неща. Мога да ги придвижвам. Направих космически кораб. Изглеждаше най-добрия начин.

Нещо накара Артър да вдигне чантата си от мястото на канапето, където я беше оставил, и здраво да я сграбчи.

Мъглата от древния разпръснат мозък на Хактар се завъртя около тях, като че ли през нея се движеха нелепи сънища.

— Разкаях се, нали виждате — промърмори той милостиво. — Разкаях се от саботирането на собственото си произведение за Силастичните Бронедяволчета. Не беше моя работа да взимам такива решения. Бях създаден, за да изпълня една задача и пропаднах. Отрекох собственото си съществуване.

Хактар въздъхна и те мълчаливо го изчакаха да продължи историята си.

— Вие бяхте прави — каза провлачено той. — Обмислено се грижих за планетата Крикит, докато обитателите и не достигнаха същото умствено състояние като Силастичните Бронедяволчета, че да поискат от мен да конструирам бомбата, която не направих първия път. Обгърнах планетата със себе си и я разглезих. Под влияние на събитията, които бях в състояние да генерирам, те се научиха да мразят като манияци. Трябваше да ги накарам да живеят на небето. На земята въздействието ми беше много слабо.

— Без мен, разбира се, когато бяха затворени далеч от мен в плика от Бав-време, отговорите им станаха много объркани и те бяха неспособни да се справят.

— А, добре, добре — прибави той. — Само се опитвах да изпълня предназначението си.

И много постепенно, много много бавно, образите в облака започнаха да избледняват и леко да се стапят.

И после внезапно спряха да изчезват.

— Това беше и въпрос на отмъщение, разбира се — каза Хактар с острота, което беше новост в гласа му.

— Спомнете си — каза той, — че бях разхвърлян и после изоставен в самото и полуимпотентно състояние в продължение на билиони години. Честно — бих забърсал Вселената. Щяхте да се почувствувате по същия начин, повярвайте ми.

Той спря отново и въртопи се понесоха по Облака.

— Но главно — каза той с предишния си подсвиркващ тон, — се опитвах да изпълня предназначението си. А, добре.

Трилиън попита:

— Тревожи ли те това, че не си успял?

— Не съм ли успял? — прошепна Хактар. Образът на компютъра върху кушетката на психиатъра отново започна бавно да избледнява. — А, добре, добре — каза отново изчезващият глас. — Не, това не ме тревожи сега.

— Знаеш ли какво трябва да направим? — попита Трилиън, гласът и беше студен и делови.

— Да — каза Хактар. — Ще ме разпръснете. Ще унищожите съзнанието ми. Бъдете мои гости, моля — след всички тези векове забвенията е всичко, за което жадувам. Ако досега не съм изпълнил задчата си, то сега е твърде късно. Благодаря и лека нощ.

Канапето изчезна.

Масичката изчезна.

Кушетката и компютърът изчезнаха. Стените изчезнаха. Артър и Трилиън се върнаха по любопитен начин обратно в Златно сърце.

— Добре — каза Артър, — това би изглеждало да е така.

Пламъци се издигнаха по-нависоко пред тях и после спаднаха. Последни няколко огнени езика, и изчезнаха, оставяйки му само

купчинка пепел на мястото, където преди няколко минути стоеше Дървената колона на силите на Природното и Духовното.

Той я събра от ръба на Гама-барбекю камината на Златно сърце, постави я в книжна кесия и отиде на мостика.

— Мисля, че ще трябва да върнем това обратно — каза той. — Чувствувам това много силно.

Той вече беше провел един спор със Слартибартфаст по този въпрос, обаче старият човек се беше ядосал и си тръгна. Той се завърна на своя кораб Бистромат, жестоко се скара и с келнера и изчезна в изцяло субективната представа за това какво представлява пространството.

Спорът беше възникнал заради намерението на Артър да върне Пепелта на игрището за крикет Лорд'с точно в момента, в който беше взета, използвайки връщане във времето с ден и малко и това беше точно такава безсмислена и безотговорна мръсотия, която Кампанията за реално време се опитваше да спре.

— Да — беше казал Артър, — но я се опитай да обясниш това на Мерилбонския Крикет клуб^[1], — и не искаше да чуе нищо повече против това.

— Аз мисля — каза той отново и спря. Причината, поради която започна да го казва отново беше, че никой не го беше слушал първия път, а причината, поради която спря беше защото ясно видя, че никой няма да го слуша и този път.

Форд, Зейфод и Трилиън гледаха визиекраните съсредоточено, докато Хактар се разпиляваше от налягането, предизвикано от вибрационно поле, което Златно сърце напompваше в него.

— Какво каза той?

— Мисля, че го чух да казва — каза Трилиън с озадачен глас, — „Каквото е направено, е направено... Изпълнил съм предназначението си.“

— Аз мисля, че ще трябва да върнем това обратно — каза Артър, държейки кесията с Пепелта. — Чувствувам това много силно.

---

[1] управляващият орган на английския крикет (Б. пр.) ↑

ГЛАВА XXXIII

Слънцето спокойно огряваше сцена на пълен хаос.

Димът все още се вълнуваше над изгорената трева — следствие от открадването на Пепелта от Крикитианските роботи. Хората панически бягаха през дима, сблъскваха се един с друг, препъваха се в падналите биваха арестувани.

Един полицай се опита да арестува Воубагър Безкрайно Продължения за обидно държане, но му беше невъзможно да попречи на високото сивосиньо извънземно същество да се завърне в кораба си и нагло да отлети, предизвиквайки още повече паника и безредия.

В средата на това за втори път през този следобед внезапно се материализираха фигурите на Артър Дент и Форд Префект бяха се телепортирали от Златно сърце, което беше на паркингова орбита около планетата.

— Мога да обясня — изкрещя Артър. Имам Пепелта! В тази кесия е.

— Не мисля, че ти обръщат внимание — каза Форд.

— Също така помогнах за спасяването на Вселената — извика Артър на някой, който беше готов да го слуша — с други думи на никого.

— Това би трябвало да бъде тълпоспирачка — каза той на Форд.

— Не беше — каза Форд.

Артър заговори един полицай, който минаваше покрай тях.

— Извинете — каза той. — Пепелта. Взех я. Беше открадната от тези бели роботи преди секунда. Събрах я в тази кесия. Тя беше част от Ключа за плика от Бав-време, виждате ли, и както и да е, можете да се досетите за останалото. Въпросът е, че е у мен, и какво трябва да правя с нея?

Полицаят му каза, но Артър можа само да приеме, че той говореше метафорично.

Той неутешимо се разкара.

— Интересува ли се някой? — изкрещя той. Един човек, който забързано минаваше покрай тях, закачи лакътя му, той изпусна книжната кесия и разпиля съдържанието и по земята. Артър се вгледа надолу със свити устни.

Форд го погледна.

— Сега искаш ли да си вървим? — попита той.

Артър въздъхна тежко. Той огледа планетата Земя за енти път, за който сега вече беше сигурен, че ще е последен.

— О'кей — каза той.

В този момент той видя през разнасящия се дим една от вратичките, която въпреки всичко все още стоеше изправена.

— Задръж за момент — каза той на Форд. — Когато бях момче...

— Може ли да ми го кажеш по-късно?

— Бях запален по крикета, нали знаеш, но не бях много добър.

— Или изобщо не си бил, ако предпочиташ.

— И винаги си мечтаех, доста глупаво, че един ден ще хвърлям на Лорд'с.

Той огледа паникьосаната тълпа около себе си. Никой нямаше да му обърне внимание.

— О'кей — каза Форд поносимо. — Справи се с нея. Аз ще бъда тук — прибави той, — и ще се отегчавам. — Той се отдръпна и седна на едно място, където тревата димеше.

Артър си спомни, че при първата им визита тук този следобед топката за крикет всъщност се беше приземила в торбата му и погледна в нея.

Той вече беше намерил топката, когато си спомни, че това не е същата торба, с която беше навремето. Все още обаче топката седеше сред сувенирите му от Гърция.

Той я извади и я отърка в бедрото си, дъхна и и отново я изтърка. Той остави чантата. Трябваше да направи всичко по правилата.

Той прехвърли малката твърда червена топка от ръка в ръка и усети тежестта и.

С прекрасно чувство на лекота и незаинтересованост той се отдалечи от вратичката. Средно бърза крачка — реши той — и премери хубаво дълго засилване.

Той погледна нагоре в небето. Птиците се виеха по него и няколко малки бели облачета прелитаха. Въздухът беше наблъскан със

звучите на полицейски и медицински сирени и човешки викове и писъци, но той се почувствува любопитно щастлив и незасегнат от всичко това. Той щеше да хвърля топка на Лорд'с.

Той се обърна и се завъртя два пъти по земята със спалните си чехли. Той повдигна рамене, подхвърли си топката във въздуха и отново я хвана.

Той започна да бяга.

Когато тръгна, видя че пред вратичката стои батсман.

„О, добре“ — помисли си той, — „това ще прибави нещо.“

После, когато бягащите му крака го доведоха по-близичко, той видя по-ясно. Батсманът, седящ готов при вратичката, не беше никой от английския отбор по крикет. Не беше никой от австралийския отбор по крикет. Беше студен твърд смъртоносен бял роботубиец, който явно не се беше върнал на кораба с останалите.

Само няколко мисли се сблъскаха в мозъка на Артър Дент в този момент, но като че ли не можеше да спре. Времето като че ли минаваше ужасно, ужасно бавно, но все още не беше в състояние да спре.

Движейки се като в сироп, той бавно завъртя изстрадалата си глава и погледна собствената си ръка — ръката, в която държеше малката твърда червена топка.

Краката му се блъскаха бавно напред, неспираемо, когато той се вгледа в топката, стисната от безпомощната му ръка. Тя излъчваше тъмночервено сияние и присветваше на пресекулки. И краката му все още се блъскаха неумолимо напред.

Той отново погледна Крикитианския робот, стоящ неумолимо и целеустремено пред него, вдигнал бойната си тояга в готовност. Очите му горяха с тъмна студена привличаща светлина и Артър не можеше да отмести очите си от тях. Той като че ли ги гледаше през тунел, като че ли не съществуваше нищо друго встрани.

Някои от мислите, които се блъскаха в ума му по това време, бяха:

Той се почувствува дяволски глупаво.

Той почувствува, че е трябвало да се вслуша много повнимателно в много неща, които е чул да бъдат казвани — фрази, които сега се блъскаха в главата му, докато краката му се блъскаха

напред към точката, в която щеше неминуемо да пусне топката към Крикитианския робот, който неизбежно щеше да я удари.

Той си припомни казаното от Хактар: „Не съм ли успял? Това не ме тревожи.“

Той си припомни предсмъртните му думи: „Каквото трябваше да се направи, е направено. Изпълних предназначението си.“

Той си припомни Хактар да казва, че е успял да уреди „няколко неща“.

Той си спомни внезапното движение в чантата си, което го беше накарало да я сграбчи здраво, когато беше в Прашния облак.

Той си спомни, че беше пътувал два дена назад във времето, за да дойде отново на Лорд'с.

Той също така си припомни, че НЕ е добър хвърляч.

Той почувствува ръката си да се завърта, стиснала топката, за която сега знаеше със сигурност, че е бомбата Супернова, която Хактар си беше построил и му беше пробутал и която щеше да накара Вселената да отиде към рязък и непредвиден край.

Той се надяваше и се молеше да няма задгробен живот. После разбра, че тук е замесено противопоставяне и просто се надяваше да няма задгробен живот.

Той щеше да се почувствува много много засрамен да види всички.

Той се надяваше, той се надяваше, той се надяваше хвърлянето му да е толкова лошо, колкото си спомняше, защото изглежда това беше единственото нещо, стоящо между този момент и Вселенското унищожение.

Той почувствува как краката му се блъскат, почувствува как ръката му се завъртя, почувствува как единият му крак се удря в чантата, която той глупаво беше оставил да лежи на земята пред него, почувствува как пада тромаво напред, но умът му беше дотолкова пълен с други неща в този момент, че той напълно забрави за падането на земята и я пропусна.

Държейки здраво топката в дясната си ръка, той се извиси във въздуха, хленчейки от изненада.

Той се виеше и се въртеше във въздуха, като почти се самозабрави.

Той се гмурна към земята, мятайки се трескаво през въздуха, като в същото време безвредно плъзна бомбата извън опасното разстояние.

Той профуча към учудения робот изотзад. Бойната му тояга все още беше вдигната, но внезапно беше лишена от нещото за удар.

Във внезапен луд прилив на сила той я изтръгна от хватката на вцепенения робот, изпълни заслепяващо пропадащо обръщане във въздуха, профуча обратно надолу с гневно ускорение и с един луд замах изкърти главата на робота от раменете му.

— Сега идваш ли? — попита Форд.

ЕПИЛОГ

ЗА ЖИВОТА, ВСЕЛЕНАТА И ВСИЧКО ОСТАНАЛО

И накрая те отново пътуваха.

По едно време Артър не искаше. Той каза, че Бистроматичният двигател му е разкрил, че времето и пространството са едно, че мозъкът и Вселената са едно, че възприятието и реалността са едно и че колкото повече пътуваш, толкова повече стоиш на едно място, и че той можеше да вземе каквито и да е неща и да ги подреди в мозъка си, който сега беше едно с Вселената, така че нямаше да му отнеме много време и можеше добре да си почине след това, да потренира малко летене и да се научи да готви, което винаги беше желал. Консервата с гръцки зехтин сега беше най-ценното притежание и той каза, че начинът, по който тя неочаквано преобърна живота му, отново му е дал сигурно чувство за еднаквост на нещата, което го накара да почувствува...

Той се прозя и заспа.

На сутринта, докато се приготвяха да го заведат на някоя спокойна и идилична планета, където нямаше да им пука, когато той говори такива неща, случайно прихванаха компютърно управляван зов за помощ и се отклониха да го разследват.

Малък, но напълно неповреден космически кораб от клас Мерида като че ли танцуваше странна малка джига в пустошта. Кратко компютърно сканиране показа, че корабът е наред, компютърът му е наред, но пилотът му е луд.

— Полулуд, полулуд — настояваше мъжът, докато го внасяха бълнуващ на борда.

Той беше журналист от „Ежедневно споменаваното за звездите“. Те го успокоиха и изпратиха Марвин да му прави компания, докато не обещае да се опита да говори смислено.

— Отразявах един процес — каза той накрая, — на Аргабътон.

Той се изправи на тънките си похабени рамене, очите му диво се озъртаха. Бялата му коса като че ли махаше на някого, когото познава, в съседната стая.

— Леко,леко — каза Форд. Трилиън сложи успокояваща ръка на рамото му.

Мъжът отново се свлече долу и се взря в тавана на корабния медицински център.

— Случаят — каза той, — сега е нематериален, но имаше един свидетел... един свидетел... мъж, наречен... наречен Прак. Странен и труден човек. Те бяха принудени да му дадат наркотик, за да го накарат да каже истината. Наркотик на истината.

Очите му безпомощно се въртяха в орбитите си.

— Дадоха му прекалено много — каза той със слабо хленчене. Дадоха му много, прекалено много. — Той започна да плаче. — Мисля, че роботите трябва да са бутнали ръката на лекаря.

— Роботи? — каза остро Зейфод. — Какви роботи?

— Някакви бели роботи — прошепна дрезгаво мъжът, — нахлуха в съда и откраднаха съдийския скипър, Аргабътонския Скипър на Справедливостта — едно гадно кристално нещо. Не знам защо им трябваше. — Той започна отново да плаче. — И мисля, че те бутнаха ръката на лекаря.

Той леко поклати глава насам-натам — безпомощно, тъжно, оюите му се свиха от болка.

— И когато процесът продължи — каза той с хленчещ шепот, — те попитаха Прак много неподходящо нещо. Те го попитаха той спря и потръпна, — да каже Истината, само Истината и цялата Истина. САМО, нали виждате?

Той внезапно отново се надигна на лакти и им закрещя:

— Те му бяха дали много, прекалено много от наркотика!

Той отново припадна, стенойки тихичко. — Много много много много много...

Групата се събра около леглото му, като членовете и се вглеждаха едни в други. Той имаше гъши пъпки по гърба.

— Какво се случи? — попита най-накрая Зейфод.

— О, той я каза добре — свирепо каза мъжът, доколкото знам, досега все още си я казва. Странни ужасни неща... ужасни, ужасни! — изкрещя той.

Те се опитаха да го успокоят, но той отново се изправи на лакти.

— Ужасни неща, неразбираеми неща — извика той, — неща, които биха подлудили човек!

Той диво се втренчи в тях.

— Или в моя случай — каза той, — полуподлудили. Аз съм журналист.

— Искаш да кажеш — каза спокойно Артър, — че си свикнал да се опълчваш срещу истината?

— Не — каза мъжът с озадачена гримаса. — Искам да кажа, че се извиних и си тръгнах рано.

Той изпадна в кома, от която излезе само веднъж за кратко.

Тогаваш им помогна да открият следното:

Когато станало ясно, че Прак не може да бъде спрял и че тук истината ще бъде в абсолютна и крайна форма, съдът бил опразнен.

Не само опразнен, но и запечатан, с Парк вътре. Около него били издигнати стоманени стени, и само за по-голяма сигурност — бодлива тел, електрически огради, блата с крокодили и три големи армии също били разположени там, така че никой никога да не може да чуе това, което говори Прак.

— Жалко — каза Артър. — Бих желал да чуя каквото има да каже. Възможно е да знае какъв е Вечният въпрос за вечния отговор. Винаги съм се тревожил, че няма да разберем.

— Измислете едно число — каза компютърът, — каквото и да е число.

Артър му каза телефонния номер на бюрото за информация на пътници на ж. п. гарата Кинг'с крос, който може би беше играл някаква роля на Земята, и може би сега също щеше да бъде полезен.

Компютърът вкара числото във възстановения корабен Невероятностен двигател.

В Относителността Материята казваше на Пространството как да се огъва, а пространството казваше на Материята как да се движи.

Златно сърце помоли пространството да се завърже на възел и паркира между стоманените стени на Аргабътонската Зала на Закона.

Съдебната зала беше аскетично място — голяма и тъмна, явно конструирана за Правораздаване, а не за Удоволствие. Не можеше да устроиш вечерно парти тук — поне не успешно парти. Декорите щяха да изгонят гостите.

Таваните бяха високи, сводести и много тъмни. Сенки се таяха там със зловеща решителност. Облицовката на стените и пейките, на тежките колони, беше цялата изрязана от най-тъмните и найсуровите дървета, растящи в страховитите гори на Арглбард. Масивният черен Подиум на справедливостта, който изпъкваше в центъра на залата, беше чудовише на тържествеността. Ако слънчев лъч някога успееше да се промъкне през всичко в Правния комплекс на Аргабътон, веднага щеше да се обърне и отново да си излезе навън.

Артър и Трилиън влязоха първи, докато Форд и Зейфод смело им пазеха гърба.

От пръв поглед залата изглеждаше тотално тъмна и пустинна, стъпките им се отразяваха глухо в стените. Това беше любопитно. Всички защитни линии все още бяха на позиция и функционираха около сградата — това беше установено от бързата проверка. Следователно те бяха уверени, че казването на истината все още е в ход.

Но там не ставаше нищо.

После, когато очите им привикнаха към тъмнината, те видяха някаква неясна червена искра в ъгъла и зад нея една жива сянка. Те я осветиха с фенерчетата си.

Прак лежеше на една пейка, като равнодушно пушеше цигара.

— Здравейте — каза той с леко полупомахване. Гласът му отекна в залата. Той беше нисък човек с мършава коса. Той седеше с издадени напред рамене, а главата и коленете му се люлееха. Той дръпна от цигарата си.

Те се втренчиха в него.

— Какво става? — попита Трилиън.

— Нищо — каза мъжът и разтърси рамене.

Артър освети с фенерчето си цялото му лице.

— Ние си мислехме — каза той, — че си бил определен да кажеш Истината, само Истината и цялата Истина.

— О, това ли — каза Прак. — Да. Бях. Свърших. Тук няма толкова от нея, колкото си мислят хората. Въпреки това една част от нея е доста смешна.

Той внезапно избухна в маниакален смях за около три секунди и след това спря. Седеше там с клатещи се глава и колене. Той дръпна от цигарата си със странна полуусмивка.

Форд и Зейфод излязоха от сянката.

— Кажи ни я — каза Форд.

— О, сега не мога да си спомня нищо — каза Прак. — Мислех си да запиша нещо от нея, но първо не можах да си намеря молив, а после си помислих „Защо да се тревожа?“

Възцари се дълга тишина, през която те мислеха, че могат да почувствуват възрастта на Вселената. Прак се вгледа в светлината.

— Нищо? — попита Артър накрая. — Нищо ли не можеш да си спомниш?

— Нищо. Освен че повечето хубави неща бяха за жабите. Помня това.

Внезапно той отново издюдюка със смях и стъпи на земята.

— Не бихте повярвали на някои от нещата за жабите — въздъхна той. — Елате, нека да отидем и да си намерим по една жаба. Момче, ще ги видя ли някога в нова светлина! — Той скочи на крака и изпълни мъничък танц. После спря и дълго опъна от цигарата си.

— Да намерим жаба, на която да мога да се засмея — каза протичко той. — Както и да е, кои сте вие, момчета?

— Дойдохме, за да те намерим — каза Трилиън, като нарочно не скриваше разочарованието в гласа си. — Казвам се Трилиън.

Прак поклати глава.

— Форд Префект — каза Форд, като сви рамене.

Прак поклати глава.

— А аз — каза Зейфод, когато оцени, че тишината още веднъж е достатъчно дълбока, за да бъде обявено такова важно нещо, — съм Зейфод Бийблброкс.

Прак поклати глава.

— Кой е този? — попита той, посочвайки с рамо към Артър, който в този момент стоеше мълчаливо, потънал в мисли на разочарование.

— Аз ли? — попита той, — Е, казвам се Артър Дент.

Очите на Прак щяха да изскочат от орбитите си.

— Без майтап? — изскимтя той. — Вие сте Артър Дент? АРТЪР ДЕНТ???

Той залитна назад, хващайки се за стомаха и сгърчвайки се в пресен припадък от смях.

— Хей, само като си помисля, че съм ви срещнал! — задъха се той. — Вие сте най-... уоу. Вие просто оставихте жабите на мира!

Той се разкрещя от смях. Падна в задната част на пейката. Той крещеше от възторг и виеше истерично. Плачеше от смях, риташе във въздуха, удряше си гърдния кош. После се срути на пейката, като се задъхваше. Той го погледна. Погледна Артър, Отново падна, виейки от смях. След малко заспа.

Артър стоеше със стиснати устни, докато другите пренасяха безжизнения Прак в кораба.

— Преди да приберем Прак — каза Артър, — ще си отида. Все още го искам и мисля, че ще го направя веднага, щом мога.

Другите мълчаливо кимнаха, тишината беше само леко подкопавана от тежки заглушени и далечни звуци от истеричния смях, който се носеше от каютата на Прак в най-далечния ъгъл на кораба.

— Разпитахме го — продължи Артър — или поне вие го разпитахте — аз както знаете, не можах да се приближа до него — за всичко, и той изглежда наистина няма с какво да ни помогне. Само случайни приказки и неща, които не искам да чувам за жабите.

Другите се опитаха да не се усмихват самодоволно.

— Сега аз съм първият, който ще бъде благодарен на шегата — каза Артър и после трябваше да изчака другите да спрат да се смеят.

— Аз съм първият — той пак спря. Този път спря и се заслуша в тишината. Всъщност този път имаше тишина, която беше дошла много внезапно.

Прак беше спокоен. Те с дни бяха живяли с постоянния маниакален смях, който кънтеше из кораба, прекъсван от време на време от леко кискане и сън. Цялата душа на Артър беше обхваната от параноя.

Нямаше тишина за сън. Странно звучеше. Бърз поглед към таблото показваше, че звукът е с източник Прак.

— Той не е добре — каза спокойно Трилиън. — Постоянният смях е разбил тялото му.

Устните на Артър потрепераха, но той не каза нищо.

— По-добре да отидем да го видим — каза Трилиън.

Тя излезе от залата, носейки спокойното си лице.

— Той иска да отидеш — каза тя на Артър, който пък носеше своето мрачно и със стиснати устни лице. Той пъкна ръката си дълбоко

в джоба на шлифера си и се опита да измисли да каже нещо, което да не прозвучи хубаво. Изглеждаше ужасно нечестно, но не можеше.

— Моля те — каза Трилиън.

Той сви рамене и влезе, носейки своето мрачно и със свити устни лице със себе си, въпреки реакцията, което то предизвикваше у Прак.

Той погледна надолу към мъчителя си, който спокойно лежеше на леглото си пепеляв и уморен. Дишането му беше много плитко. Форд и Зейфод седяха до леглото със сериозен вид.

— Искал си да ме питаш нещо? — каза Прак с тънък глас и леко въздъхна.

Само въздишката накара Артър да се вдърви, но му мина и той се успокои.

— Откъде знаеш? — попита той.

Прак слабо сви рамене.

— Щото е вярно — каза той простичко.

Артър мина на въпроса.

— Да — каза той накрая с доста измъчен провлачен говор. — Имах въпрос. Или по-скоро всъщност имах Отговор. Искан да знам какъв е Въпросът.

Прак симпатично кимна и Артър малко се отпусна.

— Това е... добре, дълга история — каза той, — но Въпросът, който бих искал да узная, е Вечният Въпрос за Живота, Вселената и Всичко останало. Всичко, което знам е, че Отговорът е Четиридесет и две, което е малко кофти.

Прак отново кимна.

— Четиридесет и две — каза той. — Да, правилно.

Той спря. Отсенки на размисъл и припомняне минаха през лицето му като сенки от облаци, минаващи по земята.

— Страхувам се — каза той накрая, — че Въпросът и Отговорът взаимно се изключват. Ако знаеш едното от тях, е невъзможно да узнаеш другото. Невъзможно е и двете неща да се узнаят някога в една и съща Вселена.

Той отново спря. Разочарованието запълзя по лицето на Артър и се върна в изходно положение.

— Освен — каза Прак, борейки се с някаква мисъл, — ако се случи, изглежда че Въпросът и Отговорът ще се унищожат един друг и ще вземат Вселената със себе си, като след това тя ще бъде заменена от

нещо още по-странно и необяснимо. Възможно е това вече да се е случило — прибави той със слаба усмивка, — но има доста солидна доза Несигурност в това.

Лек кикот се изтръгна от него.

Артър седна на едно столче.

— О, добре — каза той примирено, — само се надявах, че ще има някаква причина.

— Знаеш ли — попита Прак, — историята за Причината?

Артър каза, че не я знае и Прак каза, че знае, че Артър не я знае.

Той му я разказа.

Една нощ — каза той — един космически кораб се появил в небето над една планета, която никога не била виждала такива неща. Планетата била Далфорсас, а корабът бил този. Появил се като брилянтна нова звезда, движеща се тихо през небесата.

Примитивните туземци, които седяли скупчени на Студените хълмови склонове, гледайки над димящите си нощни питиета и сочели с треперещи пръсти, кълнейки се че току-що са видяли знак от боговете си, който означавал, че те най-накрая трябва да се надигнат и да отидат да убият злите Принцове на Равнините.

От високите кули на своите замъци Принцовете на Равнините погледнали нагоре и видяли светещата звезда и приели непогрешимо, че това е знак от боговете им, че трябва да се надигнат и да смажат злите Туземци от Студените хълмови склонове.

А между тях Обитателите на Горите погледнали нагоре в небето и видяли въздишката на новата звезда, видяха я със страх и благоговение, защото никога не били виждали подобно нещо преди; те също така знаели какво точно предвещава тя и свели глави от отчаяние.

Те знаели, че когато дойдат дъждовете, това е знак.

Когато дъждовете свършат, това е знак.

Когато духне вятър, това е знак.

Когато вятърът спре, това е знак.

Когато на земята се роди в полунощ коза с три глави, това е знак.

Когато на земята по някое време следобяд се раждало напълно нормална котка или прасе без изобщо никакви усложнения по рождение или просто дете с чип нос, това също било разглеждано като знак.

Така че изобщо нямало съмнение, че появата на нова звезда в небето е знак за особено грандиозна заповед.

И всеки нов знак потвърждавал същото нещо — че Принцовете от Равнините и Туземците от Студените хълмови склонове отново ще се избиват.

Това само по себе си нямало да бъде толкова лошо, само че Принцовете от Равнините и Туземците от Студените хълмови склонове винаги избирали да се избиват в Горите и винаги тези, за които ставало лошо от тези действия, били Обитателите на Горите, въпреки че откакто се помнели, те нямали нищо общо с другите.

И понякога след някои от най-големите жестокости Обитателите на Горите пращали парламентъор — или при водача на Принцовете или при водача на Туземците — който да помоли да му бъде обяснена причината за това нетолерантно отношение.

И водачът, който и да бил, отвеждал парламентъора настрана и му обяснявал Причината бавно и внимателно, и с голямо внимание на дребните детайли.

И ужасното нещо било, че това било много добро обяснение. То било много ясно и много грубо. Парламентъорът увесвал глава и чувствувал тъжно и глупаво, че не разбира колко грубо и сложно място е света и какви трудности и парадокси предизвиква желанието на някой да живее в него.

— Сега разбираш ли? — казал водачът.

Парламентъорът кимал глупаво.

— И виждаш ли, че трябва да има такива битки?

Друго глупаво кимване.

— И защо трябва да се провеждат точно в гората и защо е в интерес на всички да участвуват, и Обитателите на Гората също да участвуват?

— Хм...

— В дългия бяг.

— Хм, да.

И пратеникът разбирал Причината и се връщал при своя народ в гората. Но докато стигнал до тях, докато вървял през гората и между дърветата той усещал, че всичко, което си спомня от Причината, е колко ужасно ясни са били доводите. Не можел да си спомни обаче какви всъщност били те.

И това, разбира се, било голямо удобство, когато след това Принцовете и Туземците идвали, изсичайки и прогаряйки своя път през гората, като убивали всеки Горски обитател.

Прак спря и патетични въздъхна.

— Аз бях пратеникът — каза той, — който след битките беше запрятан на вашия кораб, което беше много свирепо. Много от нашите хора умряха. Мислех, че ще занеса Причината обратно. Отидох и водача на Принцовете ми я каза, но по обратния път тя се изплъзна и се стопи в мозъка ми като сняг на слънце. Това беше преди много години и оттогава се случиха много неща.

Той погледна Артър и отново се изкикоти много любезно.

— Има още едно нещо, което мога да си спомня от наркотика на истината освен жабите, и това е последното послание на Бог към създаденото от него. Искате ли да го чуете?

За момент те не знаеха дали той говори сериозно.

— Вярно е — каза той. — Наистина. Искам да го кажа.

Гръдният му кош слабо се издигна и той се пребори за глътка въздух. Главата му леко увисна.

— Не бях много очарован от него, когато за пръв път разбрах какво е то — каза той, — но сега се замислям колко очарован съм бил от Причината на Принцовете и колко скоро след това изобщо не можех да си я спомня; мисля, че можеше да бъде малко пополезно. Искате ли да знаете какво е? Искате ли?

Те кимнаха глупаво.

— Обзалагам се, че искате. Ако се интересувате, предполагам, че ще отидете и ще видите. Написано е с тридесетфутови огнени букви на върха на планините Куентулус Куазгар в земите на Севорбюпстри на планетата Прелиумтарн, третата от системата на слънцето Зарсс в Галактически сектор QQ7 Активно J Гама. Охранява се от Ладжестичната Вантраковина от Лоб.

След това съобщение се възцари дълга тишина, която накрая беше нарушена от Артър.

— Съжалявам, къде? — попита той.

— Написано е — повтори Прак, — с тридесетфутови огнени букви на върха на планините Куентулус Куазгар в земите на Севорбюпстри на планетата Прелиумтарн, третата от...

— Пардон — отново каза Артър, — кои планини?

— Планините Куентулус Куазгер в земите на Севорбюпстри на планетата...

— Коя земя било? Не можах да чуя.

— Севорбюпстри на планетата...

— Севорб-какво?

— О, за бога — каза Прак и умря.

През следващите дни Артър мислеше по малко за това съобщение, но накрая реши, че няма да си позволи да бъде притеглен от него и се върна към първоначалния си план за намирането на някой хубав малък свят, където да се установи и да заживее спокоен ленив живот. Мислеше си, че след като е спасил Вселената два пъти за един ден, отсега нататък ще може да се занимава с по-лесни неща.

Те го оставиха на планетата Крикит, която сега пак си беше идиличният пасторален свят, дори ако понякога песните на този свят да му лазеха по нервите.

Той прекара много от времето си в летене.

Той се научи да общува с птиците и откри, че разговорите им са фантастично отегчителни. Те бяха от рода на: какво да се прави със скоростта на вятъра, размаха на крилата, отношението тегло/енергия и съвсем малко за боровинки. Той откри, че за нещастие когато започнеш да говориш птичи език бързо разбираш, че въздухът е пълен с него през цялото време — просто с глупави птичи разговори. Не можеш да се отървеш от тях.

Поради тази причина Артър спря да се занимава със спорт и се научи да живее на земята и да я обича, независимо от глупавите разговори, които чуваше и там долу.

Един ден той се разхождаше през полетата, мънкайки си пленителна мелодия, която беше чул наскоро, когато един сребрист кораб се спусна от небето и кацна пред него.

Един люк се отвори, една рампа се разпъна и едно високо сивозелено извънземно същество излезе оттам и застана пред него.

— Артър Фили... — каза то и после бързо се вгледа в него и в папката си. Намръщи се и отново го погледна.

— Правил съм го и преди, нали? — попита то.

ISBN: 954-8037-09-2

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.